

Szubotica és Szabadka

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 8

Telefonok

Kiadóhivatal 6-58

Szubotica 6-10. 6-52

NAPILÓ

Kiadóhivatal és telefonok

egyedévre 165 dinár

egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
szombatnapokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. OKTÓBER 18.

284. SZÁM

PÉNTEK

Cáfolják Mária román királyné nyilatkozatát

Az udvari miniszter kijelentette, hogy a királyné nem adott interjút Az Unversul fenntartja azt az állítását, hogy a nyilatkozatot a királyné környezetéből kapta

Bukarestből jelentik: A román kormány megbízásából Hiotu udvari miniszter Balesikba utazott Mária román királynéhez, hogy a kormány nevében kérdést intézzen hozzá az Unversulban megjelent nyilatkozatára vonatkozólag. Az udvari miniszter a királynénál tett látogatása után a következő nyilatkozatot adta ki:

— *Öfelsége Mária királyné semmiféle interjút nem adott és távol áll azoktól az állításoktól, amiket egy reggeli lap a régenstanács kiegészítése tekintetében közölt. A királyné kijelentette, hogy az az egyetlen személyiség, akivel ő a kormány környezetéből a régenstanács kiegészítéséről beszélt, semmiféle javaslatot nem nyújtott át Mária királynénak.*

A román kormány a királyné nyilatkozata után a félhivatalos sajtóiroda után a kínos afférről a következő nyilatkozatot tette:

— Az Unversul, Popescu volt liberális miniszter lapja, amely hosszú idő óta támadja a kormányt, egy szenzációs nyilatkozatban Mária királynénak a kormánnyal szemben különös kijelentéseket tulajdonít. Az Unversul cikke szerint a királyné elítélően nyilatkozott volna arról a módról, ahogyan a régenstanács kiegészítése történt s azt állította, hogy a Buzdugan régens

halálával megürült harmadik régenstanácsi helyre a királyné személye is javaslatba került. Az Unversul szerint

a lap ezt a nyilatkozatot a királyné környezetének egyik befolyásos tagjától kapta, akit azonban nem kíván és nem akar megnevezni. Kijelenti a lap, hogy a nyilatkozatot sem a királyné, sem az informáló személyiség nem szánta a nyilvánosság számára.

A kormány ezzel szemben megállapítja, hogy az Unversulban közölt nyilatkozatot megdöntött a legnagyobb fokú bizalmatlansággal fogadták

s két liberális lap kivételével az egész bukaresti sajtó kételyét fejezte ki abban a tekintetben, hogy a nyilatkozat autentikus.

A kormány nyilatkozata megállapítja, hogy a kormány és a régenstanács között tökéletes összhang áll fenn, a régenstanács a kormány lemondását, amelyet az új régens választása alkalmából formászerílen benyújtott, visszautasította.

Az Unversul tudósításának tehát semmiféle következménye nem lesz. — mondja a kormány nyilatkozat.

Általános offenzívát kezdtek az oroszok

Az orosz előnyomulás váratlanul érte a kínai vezérkart

Tokióból jelentik: A mandzsuri helyzet egyre agasztóbbá válik. Az orosz offenzíva, amelyben már az Amur-hadosztály törzse is részt vesz, megindult a Sungari és az Amur folyó között. Karbini jelentés szerint a kínai főhadiszállást teljesen váratlanul érte az orosz előnyomulás, annál inkább, mert a kínai hadállások nincsenek megerősítve és így ezeket egymás után kell feladni minden ellenállás nélkül. Fuesin város elcsúsz minden órában várható, bár a nyolcezer négyezer főnyi helyőrség lázasan dolgozik az erődítmények meg-

erősítésén.

Csancsosziang tábornok vezetése alatt haditanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy koncentrikus támadást intéznek Sinkhjan város ellen, amely rendkívül fontos stratégiai pont.

A Karbin közelében internált kétezer orosz állampolgár vasárnap éta éhségstrájkot folytat. Az internáltak követelik, hogy nyilvános bírói eljárás alá vonják őket és az asszonyokat és gyermekeket engedjék szabadon.

Franciaország és Olaszország meg akarják akadályozni a tengeri leszerelést

Anglia a két kormány fenntartásait pesszimisztikusan fogadta s arra számít, hogy a leszerelési konferencia csak három állam tanácskozása lesz

Párisból jelentik: A francia kormány nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy elvben elfogadta a meghívást a londoni leszerelési konferenciára, azonban

nem hajlandó a kis cirkálók és a tengeraltjárók építése tekintetében szabadságáról lemondani,

A francia kormány hangsúlyozta, hogy a leszerelési konferencia összehívása előtt módot kellett volna adni a francia és az olasz kormányoknak, hogy egymás között állapodjanak meg a két állam tengeri leszerelése tekintetében, nehogy később vita legyen közöttük a flottaépítés és fejlesztés ügyében.

A francia delegáció ezek szerint el fog menni Londonba, azonban ott ellenezni fogja a tengeraltjárók építésének korlátozását. Beavatott helyről származó hírek szerint Franciaország olyan javaslatot tesz a londoni konferencián, hogy

a tengeri háborút tiltsák meg a nyílt tengeren s hogy minden ország csak a saját vízelen folytathasson tengeri háborút.

Amennyiben ezt a francia javaslatot elfogadják, akkor szó lehet a tengeraltjárók építésének korlátozó-

sáról és a tengeraltjárók nagyságának csökkentéséről.

Franciaországnak még az a kívánsága, hogy a londoni konferencia ne prejudikáljon a Népszövetségnek, továbbá azt kívánja, hogy a meghívott hatalmak ugyan olyan feltételek mellett vegyenek részt a londoni konferencián, mint az angol és amerikai kormány, a konferencia összehívói, vagyis az angol és az amerikai kormány között létrejött egyezmény ne érintse a meghívott hatalmak tárgyalási szabadságát.

Mint Rómából jelentik, az olasz kormány eljutatta Angliához válaszáat a londoni konferenciára vonatkozólag. Az olasz kormány válasza azt tartalmazza, hogy

elfogadja a meghívást, azonban fenntartja magának a jogot, hogy az angol felfogás közlése után előérjeztesse a maga felfogását.

Londoni jelentések szerint Angliában kínos hatást keltett a francia és olasz válasz. Az angol sajtóból, hogy a megkötendő flottaegyezményt az aláírás után az olasz és a francia kormány a Népszövetségnek kívánja bemutatni, a konferencia burkolt

meghívását látja, mert az Amerikai Egyesült Államok nem tagjai a Népszövetségnek. Angliában számolnak azzal, hogy a londoni konferencián nem jön létre a flotta korlátozására nézve megegyezés az öt tengeri nagyhatalom között, hanem csupán három nagyhatalom fogja tengeri haderejét csökkenteni és pedig Anglia, az Egyesült Államok és Japán.

Hindenburg nem kíván népszavazást a Young-egyezményről

A birodalmi elnök levele Müller kancellárhoz

Berlinből jelentik: A Huggenberg-koncern sajtója napok óta heves agitációt folytat arra nézve, hogy Németország népszavazással döntse el, vajjon elfogadjá-e a Young-féle tervezetet vagy nem. A Huggenberg-lapok hivatkoznak arra, hogy Hindenburg birodalmi elnök maga is azt kívánja, hogy az egész német nép kérdeztesse meg a Young-tervezet elfogadására vonatkozólag.

Hindenburg birodalmi elnök levelet intézett Müller kancellárhoz, amelyben megállapítja, hogy senkinek nem adott felhatalmazást vagy alkalmat, hogy a népszavazás kérdésében való személyes véleményét közlége, ellenkezőleg, mindig azt hangoztatta, hogy végleges állástoglalásdát fenntartja addig, amíg e fontos kérdés elintézése megéri és neki, mint elnöknek kell döntenie az idevonalkozó törvények alapján.

Az elnök kijelenti, hogy ehhez az álláspontjához továbbra is ragaszkodik. A kormány azzal teszi közzé Hindenburg levelét, hogy a népszavazás elrendelését kívánó csoportok ne vonják bele Hindenburg személyét az agitációba.

A Zeppelin visszaérkezett Fridrichshafenbe

Minden baj nélkül ért véget a léghajó balkáni útja

A Graf Zeppelin csütörtökre virradó éjjel egy óraker repült el Bécs felett. A léghajó fényszóróval megvilágította a már alvó várost és tovább repült. Reggel öt óraker Bresslau felett volt a Zeppelin. A léghajó egy-két kört írt le a város felett, majd folytatta útját Siegnitz irányába. Dél előtt tizenegy óraker Gleiwitz fölé ért a Graf Zeppelin és itt szintén több kört csinált.

A léghajó alacsonyan szállt és a repülőter felett postaszakot dobott le. Eckener kiment a léghajó gondolójába és onnan kalaplengetéssel üdvözölte a repülőteren összesereglett embereket. Tizenkét óraker érte el a léghajó Beythen határvárost. Amikor a Zeppelin megjelent a látóhatáron megszólaltak a gyárak szirénái és a város harangjai. A léghajó Felsőszilézia legnagyobb stadionja, a Hindenburg-stadion fölé repült, néhány kört írt le majd a rossz idő miatt megrövidítve sziléziai körútját Bécsen és Münchenen keresztül visszatért Friedrichshafenbe.

Késő este jelentik Prágából: A Graf Zeppelinnek, amely visszatérően Csehszlovákián keresztül igyekezett haza Friedrichshafenbe, Csehszlovákia felett rendkívül viszontagságos útja volt és majdnem kényszerleszállásra került a sor. A nagy ködben ugyanis eltévedt a léghajó és Olmütz felett teljesen tájékozatlanul keringett. Eckener kapitány több rádiogramot adott le és azt kérdezte, hogy hol lehet leszállni. Az olmützi repülőter parancsnoksága közölte vele, hogy leszállhat, azonban leszállásra még sem került sor. Közben ugyanis a köd felszállt és a léghajó tovább folytathatta útját.

Meggyilkolták a hivataloszolgot és kirabolták a község házát egy Szmederevó melletti faluban

Back, a beogradi rendőrség híres rendőrkutyája nyomoz a gyilkosok után

Beogradból jelentik: Szerdára virradó éjszaka borzalmas rablógyilkosság történt a Szmederevó közelében levő Rajja községben. Ismeretlen tettesek éjszaka idején behatoltak a rajjai község háza épületébe, meggyilkolták az alvó községi szolgát és magukkal cipelték a község háza pénzeszekrényét, amelyben tízezer dinár készpénz és sok fontos okmány volt.

Az élénk és virágzó Rajja faluban a büntény óriási izgalmat keltett. Az egész járás csendőrségét mozgósították a rablógyilkosok kézrekerítésére, Beogradból pedig nyomban lehőzták az ottani rendőrség híres rendőrkutyáját, »Back-et«, amely már igen sok esetben volt segítségére a nyomozó hatóságoknak.

A rajjai község háza kissé félreesik magától a falutól, az országot mentén áll és tőle jobbra, meg balra meglehetősen nagy távolságban nincsen épület, úgyhogy a rablógyilkosoknak nem kellett attól félniök, hogy munka közben rajtakapják őket. Az épület udvaráról nyílik Todorovics Nikolának, a község háza szolgájának kis szobája és ebből a szobából lehet egy előszobán keresztül bejutni a község háza hivatalos helyiségeibe. A rablógyilkosok legelőször is a községi szolgát szobájába lopóztak be, vadászfegyverrel agyonlőtték az alvó hatvanhárom éves embert, majd átmentek a község háza hivatali szobájába és a meggyilkolt ember szobáján keresztül a ház előtt várakozó parasztszékére cipelték a község háza pénzeszekrényét. Ezután eltűntek az éjszakában.

A rablógyilkosságot szerdán reggel fedezték fel, amikor a község háza hivatalnokai el akarták foglalni munkahelyeiket. Az esetről nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, amely a főszolgabírószágot értesítette a büntényről és a szerdán reggeli órákban már az egész járás csendőrsége üldözte a rablógyilkosokat.

A községi szolga kis lakoszobájában borzalmas látvány tárult a belépők szemé elé. A hatvanhárom éves Todorovics Nikola, aki több, mint husz év óta állt a község szolgálatában és a faluban közszeretnek örvendett, állott halántékkal, nagy vértócsában hevert az dgyon. A holttest lába a földre lógott, feje

pedig a belső oldalkeszken feküdt.

A hulla helyzetéből arra következtetnek a nyomozó közegek, hogy Todorovics, amikor a rablók beléptek, felriadt álomból és dulakodni kezdett támadóival. A tulorő azonban csakhamar győzött: az erőtlén és az álmotól még kábult öregembert legyürték és a rablók egyike közvetlen közelből fejelőtte.

A nehéz pénzeszekrényt csak több ember hurcolhatta el a meglehetősen nagy távolságban lévő kapuig, úgyhogy szinte kétségtelen, hogy a bestiális rablógyilkosságot több személy követte el. Szerdán délben megérkezett Rajjára a beogradi rendőrség több detektívje, akik magukkal hozták Back-ot, a rendőrség híres nyomozókutyáját és a rendőrkutya segítségével fogták hozzá a nyomozáshoz. Back a szaglászást a község háza hivatali szobájában kezdte meg, majd bevitték a meggyilkolt szolga szobájába. Az állat rendkívüli nyugtalanságot mutatott, néhány pillanatig szimatolt a meggyilkolt ember ágya körül, majd hirtelen olyan gyorsan ugrott az aito felé, hogy a pórázt fogó detektív alig tudta követni.

Back egyenesen az országra futott, ahol még világosan látható volt annak a szekérnek a nyoma, amelyen a rablók a pénzeszekrényt elszállították. A kutya mintegy két kilométert futott Szmederevó irányába és még akkor sem vesztette el a nyomot, amikor a szekérnyom már teljesen elmosódott. Három kilométernyi ut után Back hirtelen határozatlanná vált, ide-oda szaladgált: elvesztette a nyomot.

Back-ot a kísérlet sikertelensége ellenére is egyelőre Rajján tartják, mert nem lehetetlen, hogy a nyomozás további folyamán még szükség lesz a segítségére.

Szerdán délben jelentették a járást szolgabírószágnál, hogy az egyik cirkáló csendőrdőrör *Osziponica* község közelében az országon egy bokor mögé rejtve megtalálta a feltört kasszát, amelyből a pénz és az okmányok hiányoztak. A kasszát beszállították a szolgabírószágra, a nyomozást pedig nagy eréllyel folytatják.

Végetért a harc a becskereki kórházigazgatói állásért

A közigazgatási bíróság dr. Matics Misát élethossziglani kórházigazgatónak nyilvánította

Becskerekről jelnetik: Évek óta húzódik általános érdeklődés mellett az elkekeredett harc a becskereki kórházigazgató állásért és ez a harc most a közigazgatási bíróság egy érdekes döntésével befejezést nyert.

Dr. Matics Misa becskereki orvos, a becskereki társadalom egyik legelőkelőbb és legtekintélyesebb tagja, 1918 december 15-ikén foglalta el a becskereki megyei kórház igazgatói állását. Dr. Maticst Torontál megye akkori főispánja nevezte ki kórházigazgatóvá és ez a kinevezés az 1876. évi 14. törvénybirk rendelkezései szerint élethossziglani hatállyal bír. Az egészségügyi miniszter 1920 április havában megerősítette dr. Maticst ebben az állásban, illetve újból kinevezte a becskereki kórház élethossziglani igazgatójává és a belgyógyászati osztály főorvosává.

Ilyenformán dr. Matics Misát kétszer is kineveztek élethossziglani becskereki kórházigazgatóvá, de a kétfős kinevezés ellenére mégis évekig tartó harcot kellett folytatnia ezért az állásért. Mikor ugyanis a tartományi közigazgatási beosztás életbalepött, a becskereki kórház Torontál megye tulajdonából a beogradi tartomány tulajdonába ment át. A dolog természete szerint a kórház tulajdonjogának átvételével a kórház összes terheit és kötelezettségeit is át kellett a tartománynak venni, tehát dr. Matics életfogytiglani kinevezését is respektálnia kellett. A tartományi közigazgatásról szóló törvény átmeneti rendelkezései között van is egy intézkedés, amely kimondja, hogy a volt megyei tiszviselőket a tartomány tartozik vagy átvenni, vagy nyugdíjazni.

A beogradi tartomány azonban egyiket se tette. hanem 1927 augusztus 11-ikén pályázatot irt ki az összes becskereki kórházi főorvosi állásokra azzal, hogy az egyik főorvos lesz közülük a kórház igazgatója is. Mikor aztán a főorvosi állásokba betöltötték, dr. Matics megmaradt a belgyógyászati osztály vezető főorvos, de a kórházigazgatói állásból felmentették és dr. Popovics Jovánt, a szemészeti osztály főorvosát nevezték ki kórházigazgatóvá.

Matics dr. törvényellenesnek tartotta felmentését, azt nem ismerte el és megkezdte a harcot a kórházigazgatói állásért. Továbbra is igazgatónak tekintette

magát mindenütt, a hatóságok előtt is, a becskereki kórház élethossziglani kinevezett kórházigazgatójának nevezte magát és megtette a törvényes lépéseket jogai érvényesítéséért. Már a pályázat kiírásakor beadványt nyújtott be a tartományi állandó bizottsághoz, hogy a pályázatot módosítsák és töröljék azt a részét, amely a kórházigazgatói állásra vonatkozik, mert ez az állás élete végéig őt illeti meg. Erre a beadványra dr. Matics nem kapott választ, hanem 1927 szeptemberben át kellett adnia az ügyeket dr. Popovicsnak, az újonnan kinevezett kórházigazgatónak.

A tartományi választmány azon rendelete ellen, amellyel Maticst a kórházigazgatói állásból felmentették, dr. Matics felebbezett a tartományi közgyűléshez és kérte, hogy a közgyűlés helyezze őt vissza állásába. Ezt a felebbezést a mai napig sem intézték el. Egy évig várt dr. Matics az elintézésre és mikor látta, hogy hiába vár, akkor 1928 október havában újra a tartományi közgyűléshez fordult újabb panasszal.

Közben ugyanis a tartományi állandó választmány megejtette a becskereki kórházi orvosok besorozását a rangsorba és ez alkalommal szintén sérelem érte dr. Maticst. Torontál megye állandó választmánya ugyanis még 1926 június 14-ikén tizenöt teljes szolgálati évet állapított meg dr. Maticsnak, ami a nyugdíjjogosultságnál figyelembe jön és megállapította egyben azt is, hogy az előléptetésnél még két év és hét hónap magánműködési idő is figyelembe veendő. Ezzel szemben a tartományi választmány 1928 áprilisában csak tizenöt évi és öt hónapi szolgálati időt vett figyelembe és ehhez képest állapította meg a rangfokozatát, holott akkor már a tényleges szolgálata is meghaladta a tizenhét évet.

Uj beadványban tehát Matics dr. nemcsak a kórházigazgatói állás visszaadását, hanem a besorozás kiigazítását is kérte. Ezt a beadványt az 1928 december 13-ikán tartott tartományi közgyűlés elutasította azzal az indoklással, hogy a tartománynak szuverén joga átvenni vagy át nem venni a volt megyei vagy állami tiszviselőket, akik a tartomány megalakulásakor szolgálatban voltak.

Ez ellen a közgyűlési határozat ellen dr. Matics dr. Jaksics Zsarkó ügyvéd útján felebbezett a közigaz-

gatási bírósághoz. Felebbezésében hangsúlyozta, hogy a törvény értelmében ha a tartomány őt nem akarta átvenni, akkor nyugdíjaznia kellett volna, de ezt nem tette. Miután pedig sem büntető, sem fegyelmi uton állásvesztésre nem ítélték, természetes, hogy a kórházigazgatói állás őt illeti meg, mert átvenni és degradálni valakit a tartománynak nincs joga. Kifejtette továbbá, hogy a tartományi kórházokról szóló szabályrendelet értelmében kórházigazgató csak az lehet, akinek legalább tizenkétévi szolgálata van és miután a becskereki kórházi főorvosok közül rajta kívül senkinek sincs tizenkét évi szolgálata — tehát még a mostani kórházigazgatónak sem — tehát rajta kívül más nem is lehet igazgatója a becskereki kórháznak. Végül hivatkozott a beogradi tartományi ügyrend azon rendelkezésére, amely kimondja, hogy senki a saját beleegyezése nélkül nem nevezhető ki alacsonyabb állásba, mint amit már betöltött és kérte a tartományi határozat megsemmisítését és kórházigazgatói állásába való visszahelyezését.

A felebbezést a közigazgatási bíróság elküldte a tartományhoz választás céljából. A választ Zsivancsevics Mihajló tartományi komeszár ez év március 23-ikén küldte meg a közigazgatási bíróságnak, kérve dr. Matics Misa panaszának elutasítását. A tartományi komeszár hivatkozott a beogradi tartományi kórházokról kiadott szabályrendelet 5. szakaszára, mely szerint a tartományi állandó választmány a főorvosok egyikét tetszés szerint nevezheti ki kórházigazgatóvá. Hogy dr. Matics élethossziglani kórházigazgatóvá volt kinevezve, az a komeszár szerint nem bír jelentőséggel, mert a tartományi önkormányzatokról szóló törvény szerint a kórházigazgatót a tartományi közgyűlés nevezi ki, tehát az előzetes főispáni, vagy miniszteri kinevezés hatályát veszítette. Különbben is el kell utasítani dr. Matics panaszát azon egyszerű oknál fogva, mert a felebbezést a törvényes felebbezési határidő eltelte után adta be — így végezte a tartományi komeszár választást.

Ezekután a közigazgatási bíróság végre meghozta döntését, amely szerdán érkezett meg Becskerekre. A döntésben mindenekelőtt megállapította a közigazgatási bizottság, hogy a felebbezést még idejében beadták, azután megsemmisítette a tartományi határozatot, mint törvénytelen és elrendelte, hogy dr. Matics Misát vissza kell helyezni a kórházigazgatói állásba és újból kell a rangsorba beosztani. Az ítélet indokolása magáéva teszi a dr. Matics panaszában felhozott érveket és kimondja, hogy dr. Matics Misa szerzett jogait a tartomány köteles figyelembe venni, tehát dr. Matics élete végéig jogosult betölteni a becskereki kórházigazgatói állását.

Kocsmai mulatságból emberhalál

Tíz évi fegyházra emelték fel a debeljácsi gyilkos legény büntetését

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróság szerdán tárgyalta Marjanov Dina debeljácsi földműves bűnyögét. Marjanov Dina ezévi április 4-ikén Debeljácán önszevezett Szőke Mihály vendégője c. őt Zsivanov Ilija debeljácsi földművesel, akit kéccével hasbaszurt. A szurás halálos volt. A kritikus napon a gyilkos apja nagyobb társasággal mulatott Szőke kocsmájában, ahova később betért Zsivanov Ilija is, aki már huzamosabb idő óta rossz viszonyban élt Marjanovval. Zsivanov amikor észrevette régi haragosát, a közelében levő asztalhoz ült és több sértő megjegyzést tett rá, mire Marjanov társasága Zsivanov Iliját kidobta az uccára.

Marjanov Dina épp ekkor érkezett a kocsmába és látta, hogy Zsivanov Ilija újból be akar oda menni, elege állt, szaváltás keletkezett közöttük, majd Marjanov két rántott és azt Zsivanov hasába szurta. A szerencsétlen ember néhány órával később belehalt sebesüléseibe.

A pancsevői törvényszéken ezévi június 22-ikén tárgyalták a bűnyögvet és az enyhítő körülmények figyelembevételével Marjanovot két évi fegyházra ítélték, míg apját Marjanov Milivojt, akit az ügyészesség felebbjással vádolt, a vád alól felmentette.

A noviszadi felebbviteli bíróság Marjanov Dina büntetését két évi fegyházzal tíz év fegyházra emelte fel. Az ítélet indokolásában kimondotta, hogy részben nem látja igazoltnak a Marjanov Dina védekezésében előadott erős lelki felindulást, másrészt a meggyilkolt semmivel sem veszélyeztetette sem Marjanov Dina, sem Marjanov Milivoj testi épségét.

A bíróság ítélete ellen az elítélt és védője semmiféle panaszt nem jelentettek be.

Ha költözködik,

vagy háziartásában bármily zökkenő fordul elő, keresse fel bizalommal a **Szencze utca 21. alatti perzsiót**, hol

első endül házikosztot kap

kíhordásra is

1 101

Szivenlőtte feleségét, azután öngyilkos lett a velikitoráki községi bíró

A bíró gabonával kereskedett és az utóbbi időben nagy veszteségei voltak

Becskekről jelentik: Megrendítő családi tragédia játszódott le szerdán reggel Velikitorák községében. Csipu Jován, a község bírája Browninggal szivenlőtte huszéves feleségét, majd önmagát lőtte föbe. Mindketlen meghaltak.

A harmincnyolc éves Csipu néhány évvel ezelőtt nősült meg másodszer és feleségével boldog családi életet élt. A bíró a földművelésen kívül gabonakereskedéssel is foglalkozott és az utóbbi időben nagyobb veszteségeket szenvedett. Az utóbbi időben Csipu nagyobb veszteségeket szenvedett. A legutóbbi hetekben is nagyobb összegeket vett fel szállítandó gabonára és kedden reggel Becskereken járt, ahol egy ottani gabonakereskedő cégnél 140.000 dinárral tartozott a szállítandó gabonára. Csipu haladékot kért és a cég csüörtökig adott neki határidőt a szállításra. A bíró, akinek nem volt

meg az áruja, apjához Csipu Veszelinhez fordult és kérte, hogy segítsen rajta. Az öreg Csipu azonban nem akart pénzt adni és arra sem mutatkozott hajlandónak, hogy váltót írjon alá fiának.

A bíró János nevű fia csüörtökön hajnalban felkelt és kiment a földre szántani. Csipu ekkor elővette Browningját, szivenlőtte a nő feleségét, majd önmagát is lőbelőtte.

Csipu Veszelin, aki a szomszéd szobában aludt, felriadt a revolverlövésre és a község házára szaladt segítségért, mire azonban a rendőrökkel visszaérkezett, már úgy a fia, mint a menyé halottak voltak.

A kettős családi drámáról értesítették a becske-reki ügyészséget, amely az áldozatok eltemetésére megadta az engedélyt.

Nagyarányu receptcsalást fedeztek fel a szubotocai munkásbiztosítónál

Richter János gyógyszerész receptszámolása alkalmával száznolcvan receptről megállapították, hogy hamis — A gyanuok alapján letartóztatták Richter Jánost

A szubotocai munkásbiztosító hivatalban hetekkel ezelőtt a gyógyszerészek által kifizetésre benyújtott orvosi receptek átvizsgálása során visszaélésnek jöttek a nyomára.

Brkics munkáspénztári igazgató, aki havonként átnézi és kifizetésre jóváhagyja a munkásbetegek által különböző szubotocai gyógyszerárakban benyújtott recepteket megállapította, hogy a receptek között nagyon sok olyan van, amely dr. Klein Adolf orvost irt alá. Ezzel szemben az előző hónapokban aránytalanul kevesebb ilyen aláírású receptet nyújtottak be a gyógyszerészek kifizetésére. A munkáspénztár igazgatója szóváltotta ezt a megfigyelést dr. Klein Adolf előtt, aki azt a választ adta, hogy

a jelzett hónapokban: júliusban és augusztusban alig néhány receptet állított ki a munkásbiztosító betegek számára.

Brkics György igazgató ekkor bemutatta dr. Klein Adolfnak az elszámolásra benyújtott recepteket és dr. Klein Adolf azoknak megtekintése után kijelentette, hogy

a receptek, néhány darab kivételével hamisítványok, azokat nem is állította ki és nevét oda hamisították a blanketták alá.

Ezután a felidezés után tüzetes vizsgálat alá vették az összes utóbbi időben benyújtott recepteket és találtak olyan hamisítványt is, amelyekre dr. Mezei Izsó betegsegélyzői orvos aláírását hamisították. Ilyen hamis recepteket csak a júliusban és augusztusban benyújtott receptek között találtak. Megállapították azt is, hogy

a hamisított recepteket Richter János gyógyszerészára adta be.

A munkásbiztosítópénztár ezután feljelentést tett a rendőrségen és kérte a nyomozás megindulását. A feljelentés szerint Richter János, a Városi Gyógyszerár tulajdonosa a munkásbiztosító hivatalba kifizetés végett benyújtotta azokat a recepteket, amelyekre a gyógyszerár július és augusztus hónapokban munkásbiztosító betegeknek gyógyszert szolgáltatott ki.

A kétszáznál több recept közül száznolcvan hamis volt.

Cankovics Miodrag rendőrkapitány a bűnügyi osztály vezetője megindította a nyomozást és napokig tartó nyomozás után kedden délután

Richter János gyógyszerészt előállították a rendőrségen.

Cankovics Miodrag rendőrkapitány a hamis receptekre vonatkozólag kihallgatta a gyógyszerészt, aki azt válaszolta, hogy a receptekre, amelyekről nem tudta, hogy hamisítványok, gyógyszereket adott ki azoknak a személyeknek, akik a munkásbiztosító receptjeivel nála jelentkeztek.

A rendőrség a keddi és szerdai nap folyamán számos kihallgatást eszközölt. Kihallgatták dr. Klein Adolfot, dr. Mezei Izsót és még néhány orvost, továbbá gyógyszerészeket és munkásokat, akik ezekben a hónapokban a munkásbetegsegélyző utján orvosi kezelésben részesültek és ennek folytán a munkásbiztosító valamelyik orvosától receptet kaptak. A kihallgatások után

a rendőrség letartóztatta Richter Jánost, akit csüörtökön délután átadtak az ügyészségnek.

Az ügyészség az iratok áttanulmányozása után a felmerült gyanuok alapján a bűnvizsgálat megindítását kérte Richter János gyógyszerész ellen.

Merényletet követtek el Szófiában a macedon komité titkára ellen

A macedon komité halálra ítélte Cankov volt miniszterelnököt

Szófiából jelentik: Cankov, volt miniszterelnök a bolgár parlament elnöke és Vancse Mihajlov, a macedonisták legerősebb frakciójának vezetője között néhány hét óta nyílt kártyákkal folyik a harc.

Cankovnak az a véleménye, hogy Bulgáriának minden körülmények között meg kell őrizni a belső és külső békét, mert az országnak gazdasági fejlődésre és belpolitikai konszolidációra van szüksége. A volt miniszterelnök ezt a programját az év áprilisában a szófia polgári kaszinóban tartott nagy népgyűlésen fejtette ki és beszédeben megtámadta Vancse Mihajlovot, aki szerinte kerékötörtje az ország békés fejlődésének és konszolidációjának.

— A bolgár népnek — mondotta Cankov — meg kell mutatnia végre, hogy lojális, becsületes és békeszerető nép, aki egyenrangú félként ülhet a nemzetközi politika zöld asztalához. A bolgár kormánynak ez a törekvése, sajnos azonban a felelős tényezők nem min-

dig tudják megvalósítani ezt a törekvést, mert vannak felelőtlen politikai elemek az országban és az emigrációban, akik a legsztelenebb módon gátat vetnek a kormány törekvéseinek. Egyetlen politikai csoportnak sem tilthatja meg senki, hogy küzdjön ideáljairáért, az eszközöket azonban gondosan meg kell válogatni és óvakodni kell minden olyan akciótól, amely belviszályt szít és megrendíti az ország hírnevét a külföld előtt.

Cankov ezel az utóbbi kijelentéssel félreérthetetlenül Vancse Mihajlov és csoportjának békebonító törekvéseit bélyegzte meg. A volt miniszterelnök azóta is többször állást foglalt a macedonisták ellen, úgy hogy a legutóbbi időben már nyílt harcra került a sor közöttük. Cankov az elmúlt hónapokban többször megvádolta Vancse Mihajlovokat, hogy államot alkotnak az államban és minden jogcím nélkül olyan funkciókat végeznek, amelyek az állami hatóságok jogkörébe tar-

ODOL PÁTE DENTIFRICE
tisztít — üdit — kiadós

toznak. A macedonisták vértörvényszékeket szerveztek, amelyek ítéleteket hoztak, vegyes vidékeken adókat vetettek ki a népre és ahol csak megvetették a lábukat, mindenütt formális rémuralmat teremtettek.

Cankovék és Vancse Mihajlovék között a sajtóban és a közéletben vehemens erővel folyik a harc. A macedonisták sajtója állandóan támadja Cankovot, vádakkal áll elő, Cankov lapjai pedig nemzeti veszedelmnek bélyegzik a macedonisták működését, erélyes beavatkozást sürgetnek és panamavádakkal illetik Vancse Mihajlovokat.

A halálos ítélet

Szerdán nagy izgalmat keltett Szófiában egy hír, amely villámgyorsasággal terjedt el a bolgár fővárosban. Eszerint a macedonisták vértörvényszéke Vancse Mihajlov elnöke alatt a legutóbbi napokban tíz éves tárgyalást tartott, amelyen egyhangulag halálra ítélték Cankov volt miniszterelnököt. A macedonisták módszere szerint ez annyit jelent, hogy az első kínálatkor alkalommal merényletet fognak elkövetni Cankov ellen és a merénylet sikertelensége esetén azt meg fogják ismételni, mindaddig, amíg a volt miniszterelnököt el nem teszik láb alól.

A halálos ítéletről már mindenütt beszélnek és Cankovnak párhívai, hír szerint, azt a tanácsot adták, hogy az orgyilkosok elől sürgősen meneküljön külföldre.

Ljapcsev miniszterelnök a Cankov—Vancse Mihajlov harcban eddig a semleges álláspontot foglalta el és nem avatkozott bele a csatározásokba. A kormánypárt egyes tagjai most, miután a halálos ítélet híre elterjedt, nyíltan hangoztatják, hogy ilyen eszközökkel dologzó politikai párttal szemben nem lehet helye a semleges ségnek és erélyesen követelik Ljapcsevtől, hogy a rendelkezésre álló eszközök igénybe vételével haladéktalanul járjon el a macedonisták ellen.

Letölték a macedon komité titkárát

Beogradból jelentik. Szófiából érkezett távirat szerint szerdán este merényletet követtek el Vasziljev Vaszil, a macedon komité titkára ellen. Szófia legfogalmasabb utcáján több revolverlövést adtak le rá és a golyvók súlyosan megsebesítették Vasziljev Vaszilt.

Mint ismertes, Vasziljev Vaszil fiúve, Vasziljev Methodie ölte meg Csavdarev Boriszsal együtt Várnában Basdarov Georgijót, Protogorov hűveinek egyik vezetőjét. Protogorov hűvei emiatt halálra ítélték Vasziljev Vaszilt, akit a gyilkosság értelmi szerzőjének tekintenek. A három nappal ezelőtti merénylet, amelyet Gergelinszki Georgije komitációsvezér ellen kíséreltek meg, csak növelte Protogorov hűveinek az elkeseredését.

A szerda esti merénylet után a rendőrség nagyarányú nyomozást indított és több embert letartóztattott, főképp olyanokat, akik engedély nélkül viseltek fegyvert.

Modern felszereléssel látják el a szentai kórházat

A közegészségügyi miniszterium kiutalta a városnak a szegények kórházi ápolására előlegezett összeget

Szentáról jelentik: A közegészségügyi miniszterium Szentá városnak most folyósította azt az összeget, amelyet a város a szegények betegápolási költsége címén 1915-től 1928. év áprilisáig az állam helyett fizetett. Százötvennyolcezer dinárt kapott a város, egyben a közegészségügyi miniszter felhívta, hogy küldjön kimutatást arról, mire szándékozik fordítani ezt az összeget.

A miniszterium felhívására a városi tanács tervezet dolgozott ki, amelyet dr. Bogyocski Milivoj kórházi főorvos Beogradba vitt jóváhagyás végett. A város úgy határozott, hogy a miniszterium részéről kiutalt összeget a kórházi felszerelés költségére fordítja. A tervezet szerint ötvennégy új ágyat, ruhaneműket, műtőeszközöket, több fontos műszert és egyéb kórházi felszerelést vásárolnak.

A múlt év áprilisától a város újabb kétszáz ezer dinárt fizetett ki az állam helyett szegénysorsu betegek ápolási költsége címén és ennek az összegnek a kiutalását most szintén kérni fogja a város. Minthogy ebből az összegből kilencvenezer dinárt a házipénztár előlegezett, ezt a pénzt még ez év végéig vissza kell téríteni. A fennmaradó százötvennyolcezer dinárt a város ugyancsak kórházi felszerelés beszerzésére fogja fordítani.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a gyilkos kikindai borbélysegédet

A felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfoku ítéletet

Noviszadról jelentik: A noviszadi felebbviteli bíróságon szerdán tárgyalták Romakov Jeíta kikindai borbélysegéde gyilkossági bűnperét. A gyilkosság áldozata Zvornik István papucsmester felesége volt, akit Romakov bestiális kegyetlenséggel ölt meg.

Múlt évi december 21-ikén Romakov Jeíta, aki már különböző büncselekmények miatt hosszabb időt töltött fegyházban, behatolt Zvornik István kikindai papucsmester házába, azzal a szándékkal, hogy a lakásban egyedül tartózkodó és betegesen fekvő Zvornikné meggyilkolja, a lakást pedig kirabolja. Romakov Jeíta végre is hajtott borzalmas tettet, egy hatalmas fahasággal addig verte agyba-főbe a szerencsétlen asszonyt, míg az meghalt. Romakov ezután a lakás kifosztásához látott, összeszedett különféle értéktárgyakat, valamint háromszáz dinár készpénzt és menekülni akart, de megzavarták és zsákmányát hátrahagyva, az ablakon keresztül megszökött.

A gyilkosságot Bugarszki Szereten kikindai kereskedő vette észre, aki szomszédja volt Zvorniknak és aki meghallotta a szerencsétlen asszony segítségkiáltását. Nyomban megindult a nyomozás, amelynek során a gyilkost hamarosan elfogták. A kikindai törvényszék ezévi július 26-ikán tárgyalta a bűnügyet. A tárgyaláson Romakov Jeíta beismerő tettet, csak azt tagadta, hogy a büntény elkövetésében rablási szándék vezette. Elmondta, hogy előre készült a gyilkosságra és hogy azért akarta megölni Zvornikné, mert az rosszul bánt unokaöccsével, aki Zvorniknál papucsinás volt.

Zvornik Ilonka, a meggyilkolt asszony leánya kihallgatása során elmondta, hogy amikor röviddel a

gyilkosság után hazatért, az egész lakást felforgatva találta. Minden szekrény fel volt törve. Szandics Milivoj napzamos tanu előadta, hogy Romakov Jeíta már napokkal a gyilkosság elkövetése előtt közölte vele, hogy ki akarja rabolni Zvornikékat, akiknél sok pénz sejtett. Romakov ismerős volt a helyi viszonyokkal és tudta, hogy a kritikus napon Zvornik István nem lesz odahaza, azért választotta ezt a napot az asszony meggyilkolására és a lakás kirablására. A kihallgatott orvosszakértők előadták, hogy a szerencsétlen asszonyt nyolc ütés érte a fején, amelyek közül négy feltétlen halálos volt. A törvényszék Romakovot előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság és rablás kísérlete miatt életfogytiglani fegyházra ítélte. Az ítélet ellen ugy az elítelt, mint a védője és az államügyész is felebbezett.

A noviszadi felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Bosko felebbviteli bírósági alelnök büntető tanácsa tárgyalta a bűnügyet. Romakov Jeítát szuronyos fegyházra kísérte a tárgyalásra, a harmadnapos borbélysegéd kihallgatása alkalmával ismét beismerő tettet, hogy gyilkos szándéka volt, arra előre készült, mert bosszút akart állni unokaöccse bántalmaztatásáért, csak macacsul tagadta a rablás szándékát. A tanuvalomások felolvasása után Damjanovics Dusan államügyész mondotta el vádbeszédét, amelyben halálos ítéletet kért a vádlottára. A felebbviteli bíróság rövid tanácskozás után indokainál fogva helybenhagyta az elsőfoku bíróságnak életfogytiglani fegyházról szóló ítéletét, amely ellen ugy az államügyész, mint az elítelt és védője semmiségi panaszt jelentettek be.

Ügyvédszövetséget akarnak létesíteni minden járásbíróóság területén

Október 27-én tartja közgyűlését a noviszadi ügyvédi kamara Dr. Jaksics Zsarkó, a kamara helyettes elnökének nyilatkozata

Beeskerekéről jelentik: A noviszadi ügyvédi kamara, amelynek hatásköre az egész Vajdaságra kiterjed, október 27-ikére tüzte ki idei rendes közgyűlését. Ez a közgyűlés lesz az első az 1929 március 17-ikén kiadott új ügyvédi törvény meghozatala óta és ezért ez a közgyűlés jelentőségben magasan kiemelkedik más rendes közgyűlések közül. Erre való tekintettel munkatársunk felkereste dr. Jaksics Zsarkó beeskereki ügyvédet, a noviszadi ügyvédi kamara elnökhelyettesét és megkérdezte tőle, hogy az új ügyvédi törvény után milyen működést fog az ügyvédi kamara kifejtetni. Dr. Jaksics készségesen állott munkatársunk rendelkezésére és a hozzáintézet kérdésre a következőket mondotta:

— Az új ügyvédi rendtartás 38-ik paragrafusa értelmében az ügyvédi kamarák rendes közgyűléseit éventénként egyszer, október hó folyamán kell megtartani, de az ügyvédek összejövetelére egyébként is szükség van. A június hónapban megtartott alakuló közgyűlés után ez volna az első rendes közgyűlés az új törvény életbeléptetése után és sok fontos és az ügyvédszövetségre nézve életbevágó kérdés van, amely megvitatásra és megoldásra vár. A vajdasági ügyvédi kamara utjonnan megválasztott vezetőségén a sor, hogy azt a bizalmat, amellyel a júniusi alakuló közgyűlésen kártársai felruházták, tetteikkel viszonozza. A folyó ügyek sablonos elintézésére nem lesz elég: ezzel az ügyvédi kamara vezetősége tisztában van és ezért október 12-ikén választmányi ülést tartott Noviszadon, amelyen már igen fontos kérdések kerültek megvitatásra.

— Az ügyvédi rendtartás 47-ik paragrafusa értelmében az ügyvédi kamarák minden év elején jelentést terjesztenek az igazságügyminiszter elé működésükről és tapasztalataikról és javaslatokat tesznek az igazságszolgáltatás terén felmerülő kérdésekben. Miután az ügyvédi kamara az új törvény értelmében csak most kezd meg működését, ez a jelentés momentán el fog maradni és a mostani közgyűlésen csak a költségvetés és az ezzel kapcsolatos kérdések kerülnek tárgyalásra.

— A mai még mindig nem eléggé normális viszonyok között véleményem szerint szükséges volna, ha a kamara elnöksége időről-időre, lehetőleg rövid időközönként, személyesen is felkeresné az igazságügyminisztert és szóbelileg referálna az igazságszolgáltatást érdeklő aktuális kérdésekről. Szoros és intim viszony volna fenntartandó a felsőbb bíróságok elnökségeivel is. Az igazságszolgáltatásnak nagy biztonságát szolgálja a bírói és ügyvédi kar harmonikus együttműködése. A bírói és ügyvédi karok karöltve kell közreműködni az igazságügyi szervezet kiépítésének nagy munkájában és holmi kényes vagy személyes

szempontok nem lehetnek akadályai a nagy feladatok és célok közös megvalósításának. Az ügyvédi kamarák létérdeke a független, rendezett viszonyok között élő bírói kar. Szükséges, hogy a bírói kar segítő társat nyerjen az ügyvédi karban az igazságszolgáltatás zavartalan ellátása érdekében.

— Az ügyvédi rendtartás 28-ik szakasza előírja, hogy az igazságügyminiszter szabályrendeletben állapítsa meg az ügyvédi tarifa tételét. Szükséges volna, hogy ez a szabályrendelet mielőbb elkészüljön és helyes volna, ha az ügyvédi kamara megtenné a szükséges lépéseket abban az irányban, hogy ez a némileg delikát kérdés végre egyszer lekerüljön a napirendről.

— Az ügyvédi kamara csak akkor fog tudni hatáskörén belül eredményesen eljárni, ha minden egyes szemrelem elébe kerül. A kártársaknak kötelessége volna minden olyan esetet, amelyben a kamara közbenjárására van szükség, a kamaránál bejelenteni és az elnökséggel közölni a konkrét adatokkal alátámasztott panaszokat. Hibázatni az elnökséget azért, hogy nem jár el, csak akkor lehet, ha az elnökségnek konkrét bizonyítékokkal az eseteket bejelentették, mégsem tette meg a szükséges lépéseket. Ezért szükséges volna, hogy minden járásbíróóság székhelyén és területén helyi ügyvédszövetségek alakuljanak, vagy a kollegák biznasan meg valakit maguk közül, aki minden az igazságszolgáltatás terén mutatkozó helyes vagy kevésbé helyes jelenségről a kamara elnökségének jelentést tesz.

— Az utolsó választmányi ülésen szó volt a kamara hivatalos újjáépítéséről. Ebben a kérdésben végleges határozatot nem hoztak, azonban az a felfogás alakult ki, hogy költségmegtakarítás céljából a hivatalos lapot kisebb terjedelemben kell megjelentetni és kizárólag a kamarai és ügyvédi élet mozzanatairól szóló közleményeket kell tartalmaznia, azokat a cikkeket pedig, amelyek az ügyvédséget közvetlenül nem érdeklik, a jövőben ki kell hagyni.

— Az ügyvédi rendtartás 118-ik szakasza értelmében a törvény életbeléptetésétől számított legkésőbb két esztendőn belül haleset, munkaképtelenség, aggkor és halál esetére az ügyvédi kamara köteles tagjairól gondoskodni. Szükségesnek tartom, hogy a mi kamaránk elnöksége is mielőbb tegye tanulmányozás tárgyává ezt az igen fontos kérdést. Tudvalévő, hogy a háboru előtti Magyarországon az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről az 1908. évi 40-ik és az ezt kiegészítő 1914. évi 52-ik törvények intézkedtek. A vajdasági háborúelőtti ügyvédek ezeknek a törvényeknek rendelkezései szerint bizonyos befizetéseket is teljesítettek ezen a címen az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetnél, melynek akkor Budapesten volt a székhelye. A noviszadi ügyvédi kamara már

lépéseket tett, hogy Magyarországtól ezeket a befizetéseket visszakapjuk. Ennek az akciónak azonban tudomásom szerint eddig eredménye nem volt. Nem annyira anyagi okokból, hiszen a szóban forgó összeg egészen jelentéktelen, de elvi szempontból szükséges, hogy ezt a kérdést az igazságügyminiszterium útján rendezzék. Az ügyvédbiztosítás kérdésével kapcsolatban megjegyzem, hogy a mi kamaránk már a múlt évben határozatot hozott, mely szerint az ügyvéd halála esetén hozzátartozói részére huszezer dinár segélyt folyósítsanak. Pár az összeg nem nagy, de mint első segély mindenesetre figyelemreméltó és ezért az ügyvédi kamara elnöksége elismerést érdemel.

— Némileg lehangoló volt a választmányi ülésen az a pénztári jelentés, mely szerint a tagok megéhezősen hátralékban vannak a tagdíjakkal. Ebben a tekintetben szükség lesz erősebb intézkedésekre, hogy a tagok pontosabban teljesítsék a kamarával szemben kötelezettségeiket.

— Fontos újítást hoz be az új ügyvédi rendtartás 43-ik szakasza, amely előírja, hogy az ügyvédi kamarák az ügyvédi kar érdekeinek és jogainak közös megvédése céljából megalkothatják az ügyvédi kamarák országos szövetségét. Fontosnak tartanám, hogy ez a nagyhorderejű intézmény mielőbb megvalósuljon. Nézetem szerint az ügyvédszövetség igen fontos tényezője lenne az egész ország közéletének is, hiszen az az ország egyik legelőkelőbb társadalmi rétegét, az ügyvédeket egyesítené magában.

— Az új törvény nem tesz különbséget A és B lista ügyvédei között. Ezek a listák tehát most már összes következményeikkel együtt megszüntetendők.

— A fegyelmi választmány elnöke azt az öröndetes jelentést tette a választmányi ülésen, hogy a fegyelmi ügyek száma lényegesen csökkent és az összes ebbeli restanciát igen rövid időn belül feldolgozzák.

— Végül még megjegyzem, hogy szükséges volna, ha az ügyvédi kamara újból állást foglalna és meg sürgesse az ügyvédi rendtartás 120-ik paragrafusának általános respektálását. Ebben a szakaszban a zugirászokról van szó és a velük szemben alkalmazandó eljárásról.

Zsirszódával leöntötte férjét

A merénylő oszijekai asszonyt két havi fegyházra ítélték

Oszijekéről jelentik: Az oszijekai törvényszéken a napokban tárgyalták Horváth Anna huszonkétéves oszijekai asszony pünperét. Horváth Anna a vád szerint 1928 szeptember 3-ikán zirszódát öntött férje Horváth István arcába. A maró méregtől Horváth egyik szemére megvakult, a másikra pedig csak gyengén lát.

Az asszony még 1926-ban elvált az urától, mert az nagyon iszákos volt. Az ember állandóan kérte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá, de az asszony erre nem volt hajlandó, hanem elszegődött szakácsnőnek. A kritikus napon a vádlott asszony elhívatta férjét, de alig hogy betette a lábát az ajtón, az asszony zirszódát öntött az arcába.

— Miért tette ezt? — kérdezte az elnök.

— Megfogott az ajtónál és azt hittem, hogy megöl. Kezemen volt a zirszódás edény és tartalmát a szemem közé öntöttem.

— Mit csinált a lugköldattal?

— Éppen a szoba padlóját mostam fel!

A merénylőnek egyetlen szemtanúja sem volt. Carltgruber Ferenc tanu, Horváth István barátja, esupán annyit tudott, hogy a házaspár nem élt boldogan. Kralj József tanu többször látta, hogy a férj a felesége lakása körül ólálkodik. Stramec Agnes a vádlott ellen vallott. Gofmerac Ljubica szerint a férj többször megfenyegette az asszonyt, hogy megöli.

Horváth Istvántól, aki szintén megjelent a tárgyaláson az elnök megkérdezte, hogy mennyi kártérítést kíván.

— Huszezer dinár, tekintetes bíró ur! — felelte a sértett.

— A felesége azt állítja, hogy maga megfogta őt az ajtónál és nem akarta elengedni.

— Ez nem igaz. Ő azon a napon egy ismerősömmel azt üzente, hogy menjek el a lakására, mert valamit akar mondani. El is mentem, mert azt gondoltam, hogy ki akar velem békülüni. Az ajtónál azt mondta: »Váry egy kicsi«. Vártam, de ő késett. Türelmetlen lettem és kopogtatni kezdtem. Ekkor kinyitott az ajtó, be akartam nézni, de ebben a pillanatban a szemem közé öntötte a zirszódát.

Ezután kihallgatták Bosnyák Antal tanut, aki az üzenetet vitte a férjnek az asszonytól. Bosnyák mindenben igazolta Horváth állításait. A vádlott asszony itt is közbe kiáltott, hogy a tanu hazudik.

Ezután az elnök leveleket olvasott fel, amelyeket Horváth írt a feleségének, amikor már az egyik szemére vak volt. A férj minden levelében kérte a feleségét, hogy bocsásson meg és ő mindent el fog felejtetni.

— Válaszolt az asszony ezekre? — kérdezte az elnök Horváthtól.

— Igen, azt válaszolta, hogy jöjjenek csak megint és akkor majd a másik szememre is vak leszek!

A vád- és védőbeszédok elhangzása után a bíróság a vádlottat bűnösnek mondotta ki és két hónapi fegyházra ítélte.

A munkáskamara hivatalos jelentést adott ki a zsedniki vasuti robbanás okairól

Négy özvegy és hét ellátatlan árva maradt az áldozatok után

A noviszadi munkáskamara csütörtökön hivatalos jelentést tett közzé a múlt hó 15-ikén Zsednikén történt vasuti robbanás ügyében. A hivatalos jelentés szövege a következő:

Szeptember 15-ikén a zsedniki pályaudvaron súlyos vasuti szerencsétlenség történt. A 262. számú vonat, amikor a zsedniki pályaudvarra befutott, egy égő vagonhoz magától, amely a mozdony utáni harmadik vasuti kocsi volt. Ebben a kocsiban benzín és olaj gyulladt ki. Az égő kocsi a pályaudvaron lekapcsolták és a raktár közelében lévő sínpárra vontatták. Itt robbanás történt, amelynél tíz felnőtt és tizenhét kiskorú szenvedett súlyos szerencsétlenséget. A szerencsétlenség halálos áldozatai *Jovánovics Nikola* fiú, *Liesin* Sztóján dobroyoljác, *Mucsák Péter* váltóőr és *Kraguljev Tóma* váltóőr, akik súlyos sebesüléseikbe belehaltak. A halottak után négy özvegy és hét árva maradt ellátatlanul. A szuboticai kórházban még három gyermek és öt felnőtt áll kezelés alatt, akik közül ketten élet és halál között lebegnek, életben maradásukhoz alig van remény.

A noviszadi munkáskamara bizalmi férfial utján törvényes kötelességéből kifolyólag ebben az ügyben vizsgálatot folytatott, kihallgatta a sebesülteket, kiszállt a helyszínre, meghallgatót vasuti és közlekedési szakértőket és ezek alapján megállapítja, hogy a zsedniki pályaudvar állomásfőnöke, *Radanovics Milán*, akinek a vagonnal egyidejűleg érkezett szállítóle-

vélből tudnia kellett, mi van a vagonban, azt a parancsot adta ki, hogy az égő vagonat vízzel locsolják. Mínt hogy az égő vagonban olaj és bezin volt, ezeknek vízzel való érintkezése folytán történt a robbanás. Ennek ellenére az égő vagon tovább is vízzel locsolták, ami a harmadik és a leg súlyosabb kimenetelű robbanást okozta. A kamara a megjelölt vizsgálat alapján megállapítja, hogy az üzletszabályzat előírásait nem tartották be, mert a robbanó anyagot nem lett volna szabad nyitott kocsiban szállítani és amennyiben mégis nyitott kocsiban szállították, ennek a hatodik vagy nyolcadik vagonnak kellett volna lenni vagy a szerelvény utolsó vagonjának. A felrobbant kocsi azonban a mozdony utáni harmadik kocsi volt, tehát megvolt a lehetőség, hogy a mozdony szikrájától gyulladjon ki. A mozdonyvezetőnek kötelessége lett volna az égő kocsi nyitott pályán lekapcsolni és nem a pályaudvarra bevonni. A vasuti állomás főnökének az égő olajat homokkal, földdel és nem vízzel kellett volna oltatnia s az lett volna a kötelessége, hogy az első robbanás után mindenkit, aki a közelben tartózkodott, eltávolítsa. Megállapította a munkáskamara vizsgálata azt is, hogy a zsedniki állomáson hiányzott az oltáshoz szükséges felszerelés.

A munkáskamara annak a reményének ad kifejezést, hogy a szerencsétlenség ártatlan áldozatainak hátramaradtjait az állam részéről megfelelő kápótlásban fogják részesíteni.

szegénységét és nem vette figyelembe azt a körülményt, hogy Lukmann és Bicsanicsot Taffe beszélte rá.

Damjanovics államügyész megnyugodott az ítéletben, dr. Lemaics Jován, Lukmann védője szintén megnyugodott az ítéletben, míg Taffival és Bicsanics-csal közölni fogják az ítéletet, miután a vizsgálati fogságban levő vádlottak a fő tárgyaláson nem jelennek meg.

Tőzsdepalotából — városháza

Noviszad városa tárgyal a noviszadi tőzsde-épület megvételéről

Noviszad város tanácsa tovább folytatja a báni hivatalok elhelyezése ügyében megindult tárgyalásait. A tárgyalások során most újabb terv merült fel arra, hogy mikép helyezték el azokat a városi hivatalokat, amelyeket a városházáról ki kell helyezni, mert oda tudvalevőleg a báni hivatalok kerülnek.

A városi tanács eleinte a városi hivatalokat különböző épületekben akarta elhelyezni. Az első terv szerint, amint már ismertettük, a báni hivatal a városházán kapna elhelyezést és ebben az esetben a városi hivatalok több épületben elkülönítve lennének átmenetileg elhelyezve. A városi hivatalok részére bérbe akarták venni a Matica Srpska főtéri épületnek első emeleti helyiségeit, míg a többi városi hivatal, részben a Kralj Alekszandar ucca 13. szám alatti városi épület második udvarában, a mostani horodjelző állomás helyiségeit és a város által még kibérleendő Gainovics-féle villában kaptak volna elhelyezést. A terv ellen számos kifogás hangzott el, így legfőképpen kifogásolták a városi hivatalok decentralizálását, mert ez a közönség szempontjából nem bizonyulna jó megoldásnak.

Ez készítette a városi tanácsot arra, hogy a városi hivatalok elhelyezése kérdésében más megoldást keressen. Így merült fel a noviszadi tőzsdepalota épület megvásárlásának terve.

A noviszadi tőzsde tudvalevőleg néhány évvel ezelőtt a város központjában díszes és hatalmas épületet létesített, amely azonban tulnagyi a tőzsdei hivatalok számára és nem váltak valóra a tőzsdeigazgatóság tervei, hogy az épületben más gazdasági szervezetek is elhelyezést kapjanak. A tőzsde emélfogva hajlandó eladni épületét, amely 4.450.000 dinárba került.

A Városi Takarékpénztár néhány nappal ezelőtt érdeklődött a tőzsde titkári hivatalánál, vajon a tőzsde tanácsa hajlandó volna-e az épületet eladni. A tőzsde titkári hivatala, egyelőre saját hatáskörében, kijelentette, hogy a tőzsde az épület eladására hajlandó. A Városi Takarékpénztár ennek következtében szerdán délután dr. Borota Branislav polgármester elnökletével igazgatósági ülést tartott, amelyen dr. Karlevári Iván takarékpénztári igazgató előterjesztette azt a tervet, hogy a Takarékpénztár vegye meg a tőzsdepalotát és annak amortizációját a város fizetné meg. A városházán ötvenhat helyiség állott a városi közigazgatás rendelkezésére, a tőzsdepalotában ötvennégy helyiség volna, erre a célra felhasználható, úgyhogy az összes városi hivatalok a tőzsdepalotában központosítva kaphatnának elhelyezést. A terv véglegesítése némi halasztást szenvedt azáltal, hogy dr. Borota Branislav polgármester pénteken a jogosult városok szövetségének Szplittben megtartandó vezetőségi ülésére utazik.

A tőzsdepalota megvétele mellett és ellene is sok érv szól. A megvétel mellett szól az, hogy így a városi közigazgatás tovább is központosítva maradjon, míg ellene szól az a körülmény, hogy a tőzsdepalota megvétele következtében veszélyeztetve volna a báni hivatal számára létesítendő állami középület létesítése.

Az ügyben döntés csak dr. Borota polgármester visszatérése után történhet.

Több film elégett a beogradi pályaudvaron

Három millió dinár a kár

Beogradból jelentik: A beogradi vasútállomáson szerdán tűz pusztított, amely több filmet hamvasztott el.

A pályaudvar kijáratánál a fogyasztási adóhivatal raktára mellett az egyik rakodómunkás cigarettája a raktárépület előtt felhalmozott ládák közé esett és mielőtt a cigarettavégét megtalálhatták volna, több láda, amely puhafából volt és gyulékony filmtokercseket tartalmazott, égni kezdett. A veszedelem igen nagy volt, mert a többi ládában is több-kevesebb gyulékony áru volt és a lángok már-már belkaptak az egész ládasorba. Az összeűrt munkásnak és vasuti személyzetnek végül is sikerült a lángok továbbterjedését megakadályozni, több láda azonban, amelyben az *Universal Film* beogradi kirendeltsége számára küldött új filmek voltak, a tűz martaléka lett.

A nyomozást erőlyesen folytatják annak megállapítására, hogy melyik munkásnak az eldobott cigarettája okozta a tüzet. A kár mintegy három millió dinár.

A noviszadi milliós postarablás a felebbviteli bíróság előtt

A felebbviteli bíróság Taffe József hatévi és Bicsanics Anton másfélévi büntetését helybenhagyta, Lukmann Mihály büntetését három évi börtönre emelte fel

Noviszadról jelentik: Óriási feltűnést keltett múlt évi október 2-án az a példátlan vakmerőséggel végrehajtott postarablás, amelyet az említett nap estéjén a szombori 5.911-es számú személyvonat postakocsija ellen követtek el, amikor is a postarablók közel egy millió dinárt zsákmányoltak. *Nikolcs Riszta*, a postakocsi kalauza az este jelentést tett a noviszadi állomásfőnökségnek, hogy ismeretlen tettesek Futak és Noviszad között, rejtélyes módon elloptak három pénzeszsákokat, amelyekben egyéb értékeken kívül közel egymillió dinár készpénz is volt. Az állomásfőnök jelentésére a noviszadi rendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított és *Rakics Radenko* noviszadi rendőrfőkapitányhelyettes, a bünyügyi osztály volt vezetőjének érdeme, hogy a tettesek néhány órával utóbb már a rendőrség kezére kerültek.

Rakics Radenko bünyügyi kapitány már az első pillanatban *Taffe József*re gondolt, aki már ismételtén követett el postarablást és a futaki vonat kirablását megelőzőleg a Noviszad-beocsini vonat postakocsiját fosztotta ki. Azelőtt is követett el hasonló cselekményt és mint postakocsifosztogató volt ismeretes. A gyamu alaposnak bizonyult és *Taffe*, aki a nagy zsákmányával csolnakon átkelt a Dunán, előbb *Karlovecra*, majd *Kamenicára* ment, ahol két leánnyal nagy mulatságot csapott, mire a kamenicai csendőrség *Taffet* a kamenicai kocsmában el is fogta. Taffenél megis találtak a pénz nagy részét, amelyből csak néhány ezer dinár hiányzott és az a zsákmányrész, amelyet büntársainak adott át.

Taffe ugyanis *Lukmann Mihály* noviszadi fűtőházi lakotással egy állkulcsot készítettett és annak segítségével *Bicsanics Anton* ugyancsak noviszadi vasuti munkással hajtotta végre a vakmerő postarablást. Futaknál minketten felkapaszkodtak a mozgóposta lépcsőjére, kinyitották az állkulccsal annak aittalát és szinte egy-két perc alatt kiloptak három zsákokat, amelyekben 82.255 dinár értékű pénzeslevél és egyéb nagyobb értékek voltak.

A postarablók bünyügyét április másodikán tárgyalta a noviszadi törvényszék dr. *Belađzics Vladimir* törvényszéki elnök tanácsa és *Taffe Józsefet* hat évi börtönre, *Bicsanics Antont* és *Lukmann Mihályt* másfél-másfél évi börtönre ítélte. A bíróság ítélete ellen úgy az államügyész, mint a vádlottak és védők felebezést jelentettek be.

Igy került a bünyügy másodikfokon a noviszadi felebbviteli bíróság elé, ahol csütörtökön dr. *Gyurgyev Bosko* felebbviteli bírósági alelnök büntető tanácsa tárgyalta az ügyet.

Az elnök ismertette az elsőfoku bíróság ítéletét és felolvastatta az ott elhangzott vallomásokot. *Taffe* tudvalevőleg beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy ő ajánlotta *Bicsanicsnak*, hogy rabolják ki a futaki postakocsit. Tudta, hogy a Szombor—noviszadi mozgópóstán csak egy altiszt teljesít szolgálatot és

*Lukmann Mihály*val állkulcsot készítettett, közölte vele a tervet és részesedést ígért a zsákmányból. Gyalog ment ki *Bicsanics* Futakra és felhasználva a postakalauz pillanatnyi távollétét, a vonatra felkapaszkodott, annak lépcsőjéről az állkulcs segítségével benyitotta a postakocsiba és az ajtóban kiemelte az ajtó mellett elhelyezett zsákokat, amelyekben hatalmas összeg volt. Ugyanílyen módon bezárta a postakocsi aittalát, majd a postakocsi mögé kapcsolt kocsi ugorva, *Veternik* állomásnál leszálltak a vonatról és a sötétség leple alatt közvetlen az állomás melletti erdőben kibontották a zsákokat. A pénzesleveleket két-két kivételével a zsebébe gyűrte, nehogy osztozkodni kelljen *Bicsanics*sal, akinek az egyik pénzeslevél tartalmát, 12.000 dinárt adott át, míg *Lukmann* a zsákmányból 17.200 dinárt juttatott. *Karlovcin Taffe* 2200 dinárért ruhaneműt vásárolt, *Petrovaradinban* pedig revolvért vett. *Kamenicán* a *Fruska Gora* vendéglőben pezsgőzött két leánnyal, a cigánnyal muzsikáltatott és annak ezer dinárt adott. A többi pénzt úiságpapírba csomagolva átadta a *Fruska Gora* vendéglő tulajdonosának megőrzésre, anélkül, hogy a vendéglős tudta volna, hogy mi van a csomagban.

Bicsanics azt vallotta, hogy csak azért vállalkozott a rablásra, mert éhezett.

Lukmann Mihály csak annyit ismert be, hogy állkulcsot készített, de tagadta, hogy tudott volna *Taffe* tervéről.

Az iratok felolvasása után *Damjanovics Dusan* államügyész tartotta meg vádbeszédét és arra kérte a felebbviteli bíróságot, hogy emelje fel mind a három vádlott büntetését, mert nem lát enyhítő körülményeket fennforogni. A bünyügy felderítése nem a vádlottak beismerésének köszönhető, hanem a noviszadi rendőrség érdeme, sőt súlyosító körülménynek kell tekinteni, hogy ilyen nagy összeget raboltak és cselekedetüikkel a közbiztonságot veszélyeztették.

Dr. *Matics Milán* ügyvéd, *Taffe* védője az államügyészszel szemben védbeszédében hivatkozik *Taffe* beismerő vallomására, amely enyhítő körülménynek tudandó be, mert tekintet nélkül a noviszadi rendőrség elvitathatatlan nagy érdemére, a beismerő vallomás sokban hozzájárult a tényállás felderítéséhez. A vádlott külföldre szökhetett volna, de ittmaradt a közelben, ami azt bizonyítja, hogy nem egy nagykonceptiójú cselekedet végrehajtásáról volt szó, hanem hogy véletlenül jutott ilyen nagy összeg a vádlott kezébe, akit a nyomor és az éhség hajtott erre a cselekedetre. Dr. *Lemaics Jován* és dr. *Lavrovics Jován* védők tartották meg ezután védbeszédüket, majd a felebbviteli bíróság rövid tanácskozás után *Bicsanics Anton másfél évi börtönre szóló büntetését három évi börtönre emelte fel, míg a másik két vádlott büntetését jóváhagyta.* A felebbviteli bíróság ítéletének indoklásában kifejtette, hogy egyik vádlottnál sem vette enyhítő körülménynek a vádlottak nyomorát és

CIRKUSZ

Kabulban a helyzet...

A nyájas olvasó a napilapok hasábjain gyakran, sőt mindgyakrabban találkozik aignisztáni hírekkel. Reggeli lapjában még élvezettel olvassa, hogy Aranybullah, akire százat tett tiz ellen, biztosan ül a trónján, a déli lap pedig felruggja az egész helyzetet és hivatalos forrásból közli, hogy Aranybullahnak felmondtak a derék aigánok és végkielégítés nélkül kirúgták állásából. Az esti lapok cáfolnak és a téves híresztelésekkel szemben eskü alatt azt állítják, hogy Hebe-Bullah csapataival kora reggel felkelt és miután megmosakodott, villásreggelin jelent meg Aranybullahnál. A hideg sülnél a két konkurrens cég főnöke összeveszett, mert Aranybullah nem akarta Hebe-Bullahnak odaadni a sőtartót. A szöváltás hevében Hebe-Bullah bicskájával hasbaszurta anyafaláról való nagybátyját, aki utolsó percében — a hivatalos távirat szerint — áldását adta Hebe-Bullahra, megköszönve, hogy hasbaszurta, mert győzhetetlen gyomorhajos volt.

Most már azonban elég. Itt az ideje, hogy egyszer már tisztán lássunk ebben a kabuli dzsungelben. Utóvégre nem lehet az európai közönség idegeit teljesen tönkre tenni ezzel az állandó bizonytalansággal. Reggel megyek az uccán és meg fogok a sarkon Borkózi.

— Mondja kedves uram, az egekre kérem, ki most a főúr Kabulban?

— Hétötenkor még Libabullah ült a trónon — válaszoltam.

— A hétötvenes jegyzés nekem is megvan — fakadt ki keserűen — de a kilenc órai helyzetet szeretném tudni.

— Miért oly fontos?

— Sajtrendelést kaptam Afgánból és most nem tudom kinek a címére küldjem. Az este még valami Radir khán ült a kasszában.

Ilyen szörnyű kavarodás uralkodik az európai közvéleményben. A helyzet tisztázása végett sürgősen Kabulba küldtük tudósítónkat, aki az alábbi hitelesített sorokban számol be a kabuli helyzetről:

Kabul, okt. 13. Megérkeztem. Mikor az elsőosztályú tevérről leszálltam, a hordár nyilatkozatot adott, amely szerint a két pernyire fekvő városban Hulla-Bullah leverte a lázadókat és cárnak kiáltotta ki magamat. Előrelküldtem névjegyemet és mély hódolattal kihallgatást kértem. A város kapuja előtt előkelő, igen magasnevű ur várt, aki felszólított, hogy javítsam ki a címzést a borítékon, mert Hulla-Bulla már hulla. Az anyósa kivégeztette, mert verte a feleségét.

Okt. 14. Jelenleg interregnum van. A megüresedett trónra pályázatot írtak ki. Ma lesz árjeltes és a legtöbbit ígérő a trón. Értesüléscím szerint mindenki pályázik. Délután két órakor váratlanul fellázadt öt-hat polgár és levertek a pályázókat. Ali Baba bevonult a városba és elfogatta Bimbullah családjának tagjait. Ez a Bimbullah egy szegény utazó volt, de állítólag ő is trónkövetelt. Ez nem igaz, igazság az, hogy prezentálta Ali Babának a fűszerszámlát, mire kivégezték. Ali Baba kijelentette, hogy nyugodtan megírhatom, hogy ő most már biztosan ül a nyeregben és rendet csinál Afgánban. Egyelőre a formáság kedvéért megtizedeltette a lakosságot.

Okt. 15. Előrelátható volt, hogy a tizedelésnek nem sok haszna lesz. Simonullah pont kilencedik volt és elütötte Ali Babát, hibeit pedig megtizedelte. Ha solk így megy, egyedül maradok. Legközelebb már ötödölnök, mert a trónkövetelők szemtelenül elszaporodtak. Az új kabuli cászár azonban elfelejtette a diszlakomára meghívni a nagyúrjait és emiatt lemondására kényszerítették. Simonullah távozása előtt kilopta a kincstárból az elikkasztott ékszerok jegyzékét és külföldre ment. Hír szerint az araboktól kér segítséget. Este nyolc óra tájban váratlanul visszatért az országba a két hét előtt kidobott hadvezér és kijelentette tudósítónk előtt, hogy még aznap elfoglalja a joghörtört. A lakosság mellé állt, de később meggyondolták a dolgot és a főtéren népiünnepély keretében felakasztották.

Okt. 16. Most az a helyzet, hogy a kabuli polgárok fogadásokat kötnek, ki lesz az új fejedelem. Fogadtam a polgármesterrel Ben Felilinnre, míg ő azt erősítette, hogy Kara Kán lesz, aki lesz. Mind a ketten vesztetünk. A polgármestert választották meg királynak. Sirva fogadtam az ujjongó tömeg ünneplését és lefekvés előtt megírta a végrendeletét. Jól is tette. Reggel közölték vele, hogy méltatlan erre a magas pozícióra, mert meg tudták, hogy az éj leple alatt összeszűkítést szőtt a miniszterek ellen. Huszvízi kényszermunkára ítélték és aláírták vele egy nyilatkozatot, hogy többé nem pályázik a trónra.

Okt. 17. Alig van Kabulban ember. Uralkodó azonban jelenleg négy is van. Minden uralkodóra jut egy fél ember és minden emberre két uralkodó. Most az uralkodók az uralkodó elemek az országban. Hír szerint a közeli napokban még újabb uralkodók várhatóak. Különböző rend van. Ma reggel megkérdeztek, akarok-e én is uralkodó lenni.

— Jó, jó, de nincs alattvalóm — szabadkoztam.

— De van, ma született egy fiú, és így forban vagyunk egy állampolgárral.

Mindig mondtam én, hogy okos emberek ezek az afgánok. Most béke van. Már régen így kellett volna

csinálni. A felajánlott trónt nem fogadtam el, mire az ujszülőg hovatartozása miatt összeveszték a királyok. Erre kaptam egy ügyvédi felszólítást, hogy huszon-negy órán belül foglaljam el a trónt, különben baj lesz. Nem tudtem tovább uralkodni magamon és megír-

tem ezt a cirkuszt. Ezzel azután bekerültem az egyetemre és most én tanítom a nebulóknak a történelmet. Még mindig jobb így, mint Kabulban uralkodónak lenni.

(sz. e.)

A Heimwehr megzavarta a keresztényszocialisták gyűlését

A keresztényszocialista párt vezetői a Heimwehr tulsáai ellen — Uj himnuszt és uj állami címet kap Ausztria

Bécsből jelentik: A keresztényszocialista párt szerda esti gyűlésén Kunschak képviselő újabb nyilatkozatot tett a párt és a Heimwehr közötti viszonyról. A gyűlésen a Heimwehr-szervezet igen sok tagja megjelent, akik megszállták a karzatokat, elállták a kijáratokat és több ízben tüntettek a keresztényszocialisták ellen.

A tüntetők oklág fajultak, hogy a rendőrségnek kellett közbeépnie. A rendőrök több a Heimwehr-szervezethez tartozó fiatalembert eltávolítottak, akiknek egy részénél öm-mosbotok találtak.

Kunschak képviselő kifejtette, hogy nem kell mindent evangéliumként fogadni, ami a Heimwehrtől ered. Közötte és Schober kancellár között nincs ellentét. Schobernek az az elve, hogy mindent ki kell hámozni a Heimwehr programjából, ami üdvös, neki pedig az a célja, hogy abból a romhalmazból, amiv Ausztria vált, tärhető lakóhelyet teremtsen.

A Heimwehr tagjai közül többen közbeszóltak, hogy a keresztényszocialisták szét akarják robbantani

a polgári pártokat. Kunschak ezt cáfolta és kijelentette, hogy csak a kármázó handabandázást akarják lehetetlené tenni és a rendet és nyugalmat biztosítani. Kijelentette, hogy a keresztényszocialista párt soha nem tud megbarátkozni a Heimwehr stájer csoportjával és a Heimatsbund nevű szervezettel, amely a Heimwehr égisze alatt minden gyanus és veszedelmes csemet egyesíteni kíván.

A gyűlés nagy izgalom között folyt la

Az alkotmány módosításával kapcsolatban szó van arról, hogy megváltoztatják a mostani osztrák nemzeti himnuszt is, amelynek szövegét Renner szocialdemokrata, volt kancellár írta és zenéjét Kimpfl szerzte.

A terv szerint a »Deutschland, Deutschland« lesz újból a néphimnusz, amelynek szövegét megfelelően átdolgozzák.

Arról is szó van, hogy az osztrák állami címet megváltoztassák s kidomborítsák benne Ausztria keresztény és szociális jellegét.

Jövö kedden lesz Szubotica város közgyűlése

Buzavalutában rendezik a szuboticei plébánosok fizetését és a hét plébános évi járandósága ezerhuszonhét métermázsa búzát tesz ki

Osztojics Szelimir szuboticei polgármester csütörtökön intézkedett, hogy e hónap végére hívják össze a városi képviselőtestület rendes közgyűlését. A közgyűlést előreláthatólag október 29-ikén tartják meg. A közgyűlés napirendjét még nem állította össze a városi tanács, de annyit sikerült megtudni, hogy a közgyűlés napirendjén nem kevesebb, mint kétszáz különböző tárgy fog szerepelni.

A közgyűlés elől kerülnek a feltételes illetéségi bizonyítványért benyújtott kérvények, azonkívül azok az ügyek, amelyek a múltkorra kitűzött és meg nem tartott közgyűlés napirendjére voltak tűzve. Ezek között van néhány nyugdíjazás, így Bem Lajos, a palicsi városi mintagazdaság igazgatójának nyugdíjazási kérvénye is.

Osztojics Szelimir polgármester jelentésében ismerteti fogja a város egészségügyi, gazdasági és főleg pénzügyi helyzetét. Az októberi közgyűlés napirendjének főtárgya a római katolikus plébánosok javadalmainak megalapítása lesz. A Napló munkatársa ebben az ügyben a következőket tudta meg illetékes helyeken:

A szuboticei plébánosok néhány hónappal ezelőtt még régi, háborúelőtti fizetésüket kapták a várostól. A római katolikus papság már évekkal ezelőtt állást foglalt ebben a kérdésben és kérte, hogy a városi tanács méltányos fizetést adjon a plébánosoknak. A városi tanács évekig nem intézkedett ebben az irányban, amírt is Budanovics Lajos püspök, apostoli adminisztrátor pert indított a városi tanács ellen és kérte a bíróságot, hogy valorizálja a plébánosok járandóságát. A perben elsőfoku ítélet is volt már, amikor Osztojics Szelimir polgármester hivatalba lépett. A városi tanács a polgármester javaslatára érintkezésbe lépett Budanovics Lajos püspökkel azíránt, hogy szüntessék meg a pert, mert a városi tanács hajlandó békés uton elintézni az ügyet. A városi tanács nemrég a következő összegeket állapította meg az egyes plébániáknak: Szent Teréz-plébánia évi ötvenezer dinár, Szent György, Szent Rökus, tavankuti, supljáki, zsedniki plébániák évente huszonnégyezer dinár, az alekszandrovói plébános évi nyolcezer dinár. A városi és az egyházi hatóságok között folytatott tárgyalások nemrég kedvezően befejeződtek és az egyházi hatóságok még azt a kívánságukat fejezték ki, hogy a városi tanács határozatát a közgyűlés szankcionálja és a járandóságokat buzavalutában állapítsák meg.

A városi tanács a szerdai ülésen ilyen értelmű határozatot is hozott: A határozatban a városi tanács kiemelt, hogy csak abban az esetben lehet biztosítani a változatlan standardot, ha a járandóságot a búza, mint főélelmiszer árával hozák összhangba. A határozat kiemeli azt is, hogy a háború után pereskedésre került a sor, ami feszült helyzetet teremtett a papság és a városi hatóság között. Miután a városi tanácsnak az volt a kívánsága, hogy ezt a kérdést békés uton in-

tézze el és miután a másik oldalon is hasonló szellemmel találkozott, elhatározta, hogy a plébánosok járandóságát buzavalutában valorizálni fogja.

Ezzel kapcsolatban ugyanis tudni kell, hogy az 1774 január 7-ikén kelt alapokmány szerint, amelyet Mária Terézia királyné jóváhagyott és amelyet 1791 október 13-ikán a kanonok-tanács is szentesített, Szubotica városi tanács kötelezve volt a plébániák eltartására. Abban az időben ez az összeg évi ezer forintot tett ki az összes plébániák részére.

Az egyházi hatóságok a tárgyalások folyamán kötelezték magukat arra, hogy a városnak okozott hatványozott dinári perkoltséget megtérítik és így a plébánosok fizetésrendezése nem jelent újabb megterhelést a városi lakosságnak.

A tanácsi javaslat értelmében az egyes plébániák javadalmát buzavalutában a következőképpen állapítják meg: A Szent Teréz-plébánia évenként 260 métermázsa búzát kapna, amelynek mai értéke ötvenezer dinár. A szentgyörgyi, szentrókusi, tavankuti, supljáki és zsedniki plébániák 125—125 métermázst, huszonnégyezer dinár értékben, míg az alekszandrovói plébánia negyvenkét métermázsa búzát kapna évenként nyolcezer dinár értékben.

A búza árát a noviszerai terménytőzsde január 2, április 1, augusztus 1 és október 1-iki jegyzése alapján vennék tekintethe és a négy ár közül a középárt számítanak ki. Az így kiszámított összeget a plébánosok minden hó elsején havi részletekben kapják meg a városi házipénztárnál.

A városi tanácsnak ezt a javaslatát a képviselőtestület bizonyára egyhangulag magáévé teszi. A városi tanács javaslataival értesülésünk szerint az érdekeltek plébánosok és az egyházi hatóságok is megvannak elégedve.

A Napló munkatársa egyébként úgy értesült, hogy a fogyasztási adószabályrendelet tervezetét a városi tanács nem tűzi napirendre és ez valószínűleg csak az évvégi közgyűlés elé kerül, miután a városi tanácsnak amugy is az a szándéka, hogy a szabályrendeletet január elsején léptesse életbe.

**A BÁCSEMEGYEI
NAPLÓ - RA
bármelyik naptól kezdve
lehet előfizetni s az
előfizetés részesül a
könyvkedvezményekben**

Megindult a repülőforgalom Beograd és Bécs között

A repülőgépek menetrendje

Beogradból jelentik: Szerdán megindult a rendszeres repülőgépforgalom Beograd—Zagreb—Graz és Bécs irányában. Az új járatok semmiben sem érintik az eddigi Beograd—zagrebi utasrepülőgépek menetrendjét, amely továbbra is a régi marad. A viteldijakat a beogradi Légiforgalmi Társaság az osztrák Légiforgalmi Társasággal egyetértésben a következőkben állapította meg:

Bécs—Beograd	1240 din., illetve	155 shilling
Bécs—Zagreb	720 „	90 „
Bécs—Graz	320 „	40 „
Graz—Zagreb	460 „	50 „
Graz—Beograd	920 „	115 „
Zagreb—Beograd	520 „	65 „

A poggyász és csomagpótdíjak a következők:

Bécs—Beograd	15.20 din., illetve	1.90 shilling
Bécs—Zagreb	8.— „	1.— „
Bécs—Graz	3.20 „	0.40 „
Graz—Zagreb	4.80 „	0.60 „
Graz—Beograd	12.— „	1.50 „
Zagreb—Beograd	7.20 „	0.90 „

A repülőgépjáratok rendje a következő:

Bécsből indul naponta 7 óra 30 perckor. Grazba ékezik 8 óra 45 perckor, Grazból indul 9 órakor, Zagrebra érkezik 10 óra 10 perckor, Zagrebből indul 10 óra 40 perckor és Beogradba érkezik 13 óra 20 perckor.

Beogradból indul naponta 10 óra 30 perckor, Zagrebra érkezik 13 óra 20 perckor, Zagrebből indul 13 óra 35 perckor, Grazba érkezik 14 óra 45 perckor, Grazból indul 15 óra 15 perckor és Bécsbe érkezik 16 óra 30 perckor.

Az utasokat minden városban a Légiforgalmi Társaság társasautóit szállítják a repülőtérre, vagy a repülőtérrel a városba.

A szentai tisztviselőszövetkezet lakásépítési akciója

A szövetkezet egymillió dinár kölcsönt vesz fel lakásépítési célokra

Szentáról jelentik: A szentai tisztviselőszövetkezet választmányja Tyurics Márkó járási állatorvos elnöklelte alatt ülést tartott, amelynek napirendjén fontos tárgy szerepelt. Az ülés megnyitása után felszólalt Jakovljevic Zsárkó városi számvevő, a szövetkezet igazgatósági tagja és sérelmezte, hogy a szövetkezet tagjai közül csak nagyon kevesen támogatják a szövetkezet üzletét. Még így is mintegy harmincezer dinár nyereséget mutatnak fel a szövetkezet üzleti könyvei. Ezt az összeget osztalék címen a vásárlók között fel fogják osztani. Bejelentette, hogy a szövetkezet nagymennyiségű fát vásárolt, amelyet olesó áron rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett osztanak szét az igénylő szövetkezeti tagok között.

Ezután rátértek a szövetkezet lakásépítési akciójára. A terv szerint egymillió dinár kölcsönt vesznek fel a beogradi szövetkezeti központtól és ezt az összeget huszvéti törlesztéses kölcsönként nyolc százalékos kamattal mellett olyan szövetkezeti tagoknak adják, akik kötelezik magukat, hogy záros határidőn belül házat építenek.

Az ülésen jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak Tyurics elnöknek és Jakovljevic igazgatósági tagnak eddig kifejtett eredményes munkásságukért és elhatározták, hogy a kölcsönügyben minél előbb megteszik a szükséges lépéseket.

Harc a hitközségi adóért

Megegyezéssel végződött az adai és molgunarasi katolikus hitközségek között évek óta húzódó pereskedés

Szentáról jelentik: Budanovics Lajos püspök még 1925-ben Ada, Mol, Petrovszeló, Sztrahbecsej, Szrbobran, Szentá és Popola határaitól kihalított területekből alakította a molgunarasi plébániát és hitközséget. Az adai hitközség területéből másfél ezer holdat hasítottak ki az új hitközség javára. Ezt a területi csökkenést az adai hitközség sérelmesnek találta és a felosztás ellen felebbezést nyújtott be a római szentszékhöz. 1926-ban a molgunarasi hitközség az Adától elszakadt földterületek katolikus lakóira is kivetette az egyházi adót. Az adai hitközség és az érdekelt adófizető lakosság is felebbezett az adókievetés ellen a tartományi főispánhoz. A felebbezést azonban a főispáni hivatal, majd az újabb felebbezést a vallásügyi minisztérium is elutasította.

A felebbezések visszautasítása után a közigazgatási hatóságok végrehajtás útján megkezdték az 1926. 1927 és 1928 évekre kivetett egyházi és hitközségi adók behajtását, amelyek mintegy százötvenezer dinárt tettek ki.

Az adai hitközség és az érdekelt adófizető polgárság ekkor birtokon kívül felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az államtanácshoz. Az államtanács a múlt

hónap folyamán egy rendelkezett, hogy abba kell hagyni a hitközségi adók végrehajtás útján való bezedését, míg véglegesen és jogerősen nem döntenek a vitás kérdésben. Időközben a vallásügyi minisztérium beolvadt az igazságügyminisztériumba. Az igazságügyminisztérium helyszíni tárgyalást rendelt el, hogy ezt az ügyet kivizsgálják és lehetőleg békés úton rendezzék.

Szerdán tartották meg az adai községházán a helyszíni tárgyalást. A tárgyaláson megjelent dr. Csicsin Avgusztin miniszteri osztályfőnök az igazságügyminisztérium, Vedvinszki Szređoje a beogradi tartományi főispán és Szkenđerovics Antun szombori apátplébános pedig az apostoli adminisztratura képviselőiben. Az adai római katolikus hitközséget dr. Király Károly adai ügyvéd és az érdekeltet dr. Wolf Béla adai ügyvéd, a molgunarasi hitközséget pedig Balassa Sándor földbirtokos, hitközségi elnök képviselte.

Óráig tartó tárgyalás után a miniszteri bizottság egyességet hozott létre a perben élő felek között. A megállapodás értelmében az adai hitközségtől elszakított területek adófizetői 1930. év január hó elsejétől a molgunarasi hitközség pénztárába fizetik a hitközségi adókat. Az adai hitközség azt az adót, amelyet 1926—1929. évig a molgunarasi hívekől átvett, visszajuttatja a molgunarasi hitközségnek. A fennálló hátralékokat a hitközségi tagok tíz havi egyenlő részletben fizetik ki szintén az új hitközségnek.

Ezzel az egyességgel a két hitközség közt évek óta folyó pereskedés véget ért.

Becskerek üdvözli a dunai bánt

A város közgyűlése

Becskerekéről jelentik: Becskerek város képviselőtestülete esütörtökön délután három órakor közgyűlést tartott, amelyen Sztetánovics Zsárkó polgármester elnökölt. A polgármester napirend előtt rövid beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

— Ismeretes Önök előtt, hogy Öfelsége Alekszandar király az országot kilenc bántásra osztotta fel és a dunai bántás élére Popovics Dáka volt minisztert állította. A napokban Noviszadon jártam, hogy a bán urat üdvözöljem, de nem volt alkalom személyesen találkozni vele. Ezért engedélyt kérek a tisztelt közgyűléstől, hogy a képviselőtestület nevében táviratilag üdvözölhessem.

A közgyűlés a polgármester szavait nagy lelkesedéssel fogadta.

Ezután áttértek a napirendre, amelynek keretében több kisebb jelentőségű folyóügyet tárgyaltak le.

Sulyosabbra fordult dr. Julius Armin állapota

A sebesült ügyvéd tüdőgyulladásba esett

Becskerekéről jelentik: Az a véres merénylet, amelyet egyik perbeli ellenfele követett el dr. Julius Armin becskereki ügyvéd ellen, még mindig erősen foglalkoztatja Becskerek közvéleményét. A sebesült ügyvéd lakásán szinte percenkint megcsendül a telefon, vidékiek és helybeliek, ügyfelek és ismerősek érdeklődnek a rendkívül népszerű dr. Julius esmerőségi állapota iránt.

Az ügyvéd a esütörtökre virradó éjszakát nyugtalanul töltötte és reggelre kedvezőtlen fordulat állt be a sebesült állapotában. Az orvosi vizsgálat ugyanis megállapította, hogy dr. Julius egyik tüdőlebenyében gyulladás következett be és most aggodalommal várják, hogy a tüdőgyulladás hogyan fog lefolyni. Az orvosok a komplikáció ellenére sem tartják reménytelennek az ügyvéd állapotát és remélik, hogy a sebesült szervezete ki fogja heverni az ujonnan fellépett betegséget is.

A rendőrségen esütörtökön újból kihallgatták a merénylet kláriájai serteskereskedőt, aki azonban nem egészítette ki újabb adatokkal korábbi vallomásait. A merénylet kihallgatása közben lépett be a rendőrkapitány szobájába dr. Nesztorovics Dragoljub becskereki ügyvéd, dr. Julius iradvezetője. Amikor a merénylő megpillantotta dr. Nesztorovicsot, így kiáltott fel:

— Szerencsése van, hogy nem találkoztam magával. Különbben magát is megöltem volna.

A merénylőt esütörtökön átkísérték a becskereki ügyvédség fogházába.

Ne kinozza gyermekeit a közönseges, nyúlós csukamájolajjal,

hane n adjon nekik

JEMALT

am'ly malitaitarimánal fogva táprilökkel rendel ezik, könnyen emészthető és az élvigyai fokozza.

Kipható minden gyógyszerárban és drogériában

HIREK

— Dr. Vlaskalín Milorád belügyminiszteri inspektor Szuboticán. Dr. Vlaskalín Milorád belügyminiszteri inspektor Szerdán este Budapestről jövet átutazott Szuboticán. Dr. Vlaskalín Milorád Budapestben, mint a jugoszláv kormány kiküldöttje, különböző ügyekben tárgyalásokat folytatott a magyar kormányval és a tárgyalások befejezése után a fővárosba utazott, hogy jelentést tegyen a kormánynak a jugoszláv-magyar tárgyalások eredményeiről.

— Beograd város alpolgármestere Szplitte utazott. Beogradból jelteti az Avala: Sztjoadinovics Mirosláv, Beograd alpolgármestere Szplitte utazott, ahol résztvesz a városok kongresszusán.

— Dimitrije patriárka ajándéka a beogradi anyák egyesületének. Beogradból jelentik: Dimitrije patriárka nemrégiben egy nagyobb házat vásárolt Beogradban és az épületet a beogradi anyák jótékony egyesületének ajándékozta azzal a rendeltetéssel, hogy a házban gyermekothont és óvodát rendezzenek be. A jugoszláviai görögkeleti egyház ösz fejedelmének nemes ajándéka nagy örömet keltezt az egyesületben. A ház a Szmederevszka Gyermán van.

— Dr. Borota Branisláv noviszadi polgármester pénteken Szplitte utazik. Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branisláv noviszadi polgármester pénteken reggel a jugoszláv városok országos szövetségének szplitti ülésére utazik. Dr. Borota Branisláv, aki egyuttal a vajdasági városok szövetségének elnöke, ebben a minőségben és mint a jugoszláv városok országos szövetségének vezetőjei tagja veszt részt az ülésen, amelyen több ügyfontosságú kérdés, így főbbek között több törvényjavaslattervezet kerül megvitatásra. Dr. Borota polgármester valószínűleg kedden érkezik vissza Noviszadra.

— Az új szuboticei rendőrkapitány elfoglalta hivatalát. Medakovic Dusan, az ujonnan kinevezett rendőrkapitány esütörtökön elfoglalta hivatalát. Medakovic Dusan a rendőri kihágási osztály eladója lett.

— Városi közgyűlés Noviszadon. Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branisláv polgármester október 24-ikére, esütörtökre rendes októberi havi közgyűlést hívja egybe a noviszadi városi képviselőtestületet.

— Kibővítik a topolai járásbírósgót. Jovanovics K. Milorád bácskai tartományi főispán, mint jelentették, szerdán Topolán tartózkodott, ahol felülvizsgálta a főszolgabírósgó működését. A főispán megtekintette a topolai járásbírósgó helyiségeit is és megállapította, hogy a járásbírósgó helyisége igen kicsiny és feltétlenül szükséges, hogy azt kibővítsék. A főispán megígérte, hogy intézkedni fog a járásbírósgó épület kibővítése iránt.

— Átnevezett szuboticei tanítónő. A közoktatásiügyi miniszter Jelena tanítónőt, aki a supljaki tanyai állami népiskolában működött, a szuboticei belterületi elemi iskolába helyezte át.

— Kineveztek az építésügyi minisztérium technikai tanácsát. Beogradból jelteti az Avala: Öfelsége Alekszandar király az építésügyi miniszter javaslatára az építésügyi minisztérium szervezetéről szóló szabályrendelet 28-ik szakasza alapján kinevezte a technikai tanács tagjait. A technikai tanácsnak Gyuricsics Eboriv, az államvasutak vezérigazgatója, Gyurics Milán földmívelésügyi miniszteri osztályfőnök, Brasics Ilja, a vezérkar közlekedésügyi osztályának főnöke, Dimitrijevic Mihajlo, az építésügyi minisztérium technikai osztályának referense, Bojics Momesillo, a közlekedésügyi minisztérium referense, Vaszovics Mirojko, az állami számvevőszék tagja, Prodanovics Tanaszije semmitőszéki bíró, Gyorgyevics Dragutin, Todorovics Koszta, Mijovics Gyorgy, a technikai fakultás tanárai, Jovanovics Milán, a közlekedésügyi minisztérium tengerhajózási osztályának főnöke, Sziljanics Milivoj beogradi építész, Ilics Vlada, a beogradi gyáripari kamara elnöke, Zsifkovics Ranko beogradi építőmester, Sztanojevics Milutin, a beogradi kereskedelmi kamara alelnöke lettek a tagjai.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint enyhe idő várható növekedő felhőzetrel és egyes helyeken kisebb esőkkel.

— Dr. György Imre szimultán sakkversenye a szuboticei sakkkörben. Dr. György Imre, a kiváló szuboticei sakkmeister vasárnap délután két órakor sakk-szimultán versenyt tart a sakk-kör helyiségében. (Szüpiacs-fole étterem.) A versenyen nevezési díj nélkül mindenki résztvehet.

— A jövő évtől kezdve husz évi adómentességet kapnak Noviszadon az új épületek. Noviszadról jelentik: A pénzügyminisztérium átírtathat értesítette Noviszad várost, hogy a Noviszadon 1930 január elseje után épülő házak husz évi adómentességet élveznek. Az új adótörvény, mint ismeretes, csak azokban a városokban engedélyezt huszvéti adómentességet, ahol a lakosság száma meghaladja az ötvenezret. Noviszadnak a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 56.358 lakosa van. Ennek alapján kérte a város az új épületek huszvéti adómentességét, amit a minisztérium most engedélyezett is.

— A noviszdai főállamügyész helyettes Szubotícán. Dr. Músinovics Branko noviszdai főállamügyész helyettes Szubotícára érkezett és felülvizsgálta a szubotícai államügyészség működését. A főállamügyész helyettes megtekintette a szubotícai fogházat is.

— **Bécsben elfogták egy oszjéki iparost, akit gyilkosság kísérlete miatt 1924 óta költözték.** Oszjékről jelentik: Az oszjéki rendőrség értesítést kapott a bécsi rendőrségtől, hogy ott letartóztatták Fehérvári István oszjéki iparosmestert, akit az oszjéki rendőrség gyilkosság kísérlete miatt 1924 óta költözt. Fehérvárnak Oszjéken jölnö üzene volt és az oszjéki iparoság körében nagy tekintélynek örvendett. Annál nagyobb szerencsét keltett az eset, amiért Fehérvárnak meg kellett szöknie. Egy üzleti ügyből kifolyólag összeszólalkozott Magdik Sándor kereskedővel, akit a veszekedés hevében késsel összeszurkált. Magdik súlyos sérüléseket szenvedett, de sikerült megmenteni az életnek. Fehérvár a történet után nyomtalanul eltűnt Oszjékről. A rendőrség körözlevelet adott ki ellene, azonban évekig nem sikerült a nyomára akadni. Oszjéken már el is felejtették az ügyet, amikor a bécsi rendőrségtől értesítés érkezett, hogy Fehérvárt Bécsben elfogták. Az oszjéki rendőrség diplomáciai uton fogja kérni Fehérvár kiadatását.

— **Autó- és sofőrvizsga Szentán.** Szentáról jelentik: Szerda délután tartotta a beogradi tartományi autó- és sofőrvizsgáló bizottság dr. Zupkovic Pavle tartományi jogügyi tanácsos elnöke által Szentán a sofőrvizsgákat. A bizottság tagjai dr. Dimitrijevic Tihomir becskeréki főkapitány, Popovic Jován gépészmérnök, az Inspekcia Rada főnöke, Zsvikovics Vladimir mérnök, a technikai osztály mérnöke voltak. A megjelent járművek tulajdonosait és vezetőit felhívták, hogy az észlelt hibákat a legrövidebb idő alatt hozzák helyre. A bizottság megállapította, hogy több autón nem működnek a fékek és a jelszkirtők sem felelnek meg a szabályoknak. Sofőrvizsgára hárman jelentkeztek és mindhárom letették a vizsgát. A tartományi bizottság Szentán utójára tartott vizsgát és legközelebb már a dunai hátság rendeli el és szabályozza az autóvizsgálatokat.

— **Az Iglói diákok a Bunyevacska Maticában.** A szubotícai Bunyevacska Matica kitűnő működővel gardája október 20-án este fél kilenc órai kezdettel színháza Farkas Imre zenés játékat, az Iglói diákokat. Az előadást Lulics Dezső rendezi s a szereplők a szubotícai bunyevác működővel legjobbjából kerülnek ki. Előadás után táncmulatság lesz.

— **A cirkuszgazgató büne.** Noviszadról jelentik: Horn Ádám cirkuszgazgató a múlt év július 12-ikén Sajkaskiszvettiván községben szováltába keveredett Brandt Ádám fiatal legénnyel, Horn a cirkuszkodás során előírta a revolvert és három lövést adott le Brandira, aki súlyosan megsebesült. A lövöldözés cirkuszgazgatót akkor letartóztatták és a községi fogdában helyezték el, de Horn reggelre megszökött. Szerdán éjjel Horn visszatért Sajkaskiszvettiván közsébe, ahol felismerték és letartóztatták.

— **Harc a tücsök ellen.** Szentáról jelentik: A sztrakanizasi határban nagy mértékben elszaporodtak a tücsökök, amelyek óriási pusztítást visznek végbe a mezőkön. A szentái járási gazdasági felügyelőség, a beogradi, toposideri és oszjéki gazdasági és kísérleti ellenőrző állomáshoz fordult és utasítást kért a kártekonny rovarok pusztítás módjára nézve. A toposideri és az oszjéki állomások átiratban adták meg a kért utasítást. A beogradi állomás vezetősége arzenpreparátumot ajánl a tücsökök irtására. Az oszjéki állomás igazgatója azt tanácsolja, hogy vékony szalmateggel hintsük be a földet és szélesdedes időben gyűjtjük meg az elszórt szalmát. A tücsököket a füst elpusztítja.

— **Dalmáciában husz fok meleg van.** Dubrovnikból jelentik az Avala: Az egyik müncheni lap azt írta, hogy az adriai tengerparton nagy hóviharak vannak és egyes helyeken huszonöt centiméter magas hóréteg is borítja a földet. A müncheni lap hírével szemben tény az, hogy Dalmáciában rendkívül enyhe az időjárás, erősen napos és átlag husz fok a meleg.

Öreg emberek,
öreg
asszonyok
a reumatikus
fájdalmak meg-
keserítik öreg
napjaikat.
Az ALGA
masszázs vissza-
adja Önöknek az
életet és a régi
frisséget

Gyógyezze rákban és dregyákban
lévegőháztal utasítással együtt 16D.

Kivégezték Gortan Vladimirt

A fasiszta milícia a kivégzés előtt diszfelvonulást rendezett

Pólából jelentik: Gortan Vladimir huszonhat éves iztriai fiatalemberen, akit az olasz államvédelmi bíróság, mint ismeretes, halálra ítélt, csütörtökön reggel hat órakor végrehajtották a halálos ítéletet. Az államvédelmi törvény intézkedése szerint az ítéletet huszonnégy óra felül kell végrehajtani. Lehetőség azon a helyen, ahol a tettet elkövették. A határidő csütörtök délután három órakor járt volna le s a bíróság úgy tervezte, hogy a Fazin mellett levő erdőben lövik fősze Gortant, mert a terhére rótt gyilkosságot állítólag ott követte el.

Cerleniza védbügyvéd az ítélet kihirdetése után kegyelmi táviratot intézett Viktor Emánuel királyhoz. Az államvédelmi törvény értelmében a kegyelmi kérvényt a katonai hatóságok utján kell a király elé terjeszteni. Ezért az ügyvéd a táviratot Ferrari tábornok, hadseregparancsnoknak küldte Triestbe, aki azt véleményével együtt Rómába továbbította.

A kegyelmi kérvény ellenére a hatóságok már szerdán este megtekinték minden előkészületet a kivégzésre. Este tíz órakor rendelet érkezett, hogy a kivégzést a fasiszta nemzeti milícia hatvanadik légívó hajtása végre, amely a tárgyalás tartama alatt mozgósítva volt. A rendelet vétele után szerdán éjszaka a légívó Pola uccán diszfelvonulást rendezett és a milícia parancsnoka szemlélt tartott a csapat felett.

Az államvédelmi bíróság tagjai az ítélet kihirdetése után visszautaztak Rómába, egyedül Crisinni tábornok, elnök maradt Pólában, mert jelen kellett lennie az ítélet végrehajtásánál.

A halálraítélt Gortan Vladimirt az ítélet kihirdetése után visszavitték zárkájába és többé senkit sem engedtek be hozzá. Gortan az egész éjszakát éberrel töltötte, de ételt és italt nem vett magához. Reggel négy órakor riadót fújtak annak jeléül, hogy a kegyelmi kérvényre megérkezett a válasz és az olasz király elutasította a kegyelmet. A milícia parancsnoka nyomban ezután parancsot adott, hogy hajtsák végre az ítéletet. Reggel öt óra volt, amikor Gortan

Vladimirt kivézték a cellájából. A halálraítélt teljesen nyugodt volt, kemény léptekkel haladt örei között, de látszott rajta, hogy nagyon meg van törve. A fogház kapuja előtt egy páncélaút várta Gortan Vladimirt, akit erős katonai osztag kísért utolsó útjára. A hadvezetőség eltekintett attól, hogy a büntött színhelyén hajtsák végre az ítéletet és a városban kívül egy szabad térre vezették az elítéltet.

Pola közelében a páncélaút megállt és onnan először a halálraítélt, majd a lelkes és védőügyvédje szálltak ki és utána a katonák. Gortan Vladimir teljesen nyugodt volt és szó nélkül tűrte, hogy kezét hátrakötözzék. A vezénylő tiszt parancsára emelt fővel ment a vészthelyre. A halálraítéltet arccal a dombnak fordították, majd néhány perc múlva a vezénylő tiszt kardintására egy tizenkét tagú milícia-osztag hátulról soroztatott le a fiatalemberre, aki összeséjt és meghalt. Az orvosok pár perc múlva megállapították, hogy a halál beállt. Gortan Vladimir holttestét kiadták a családnak, amely azt a pazini temetőben temeti el.

Mint Zagreből jelentik, a szerda esti tüntetések egész a késő éjleli órákig tartottak. A tüntető tömeg a Sztracsevica-téren megtámadta a Kosulich olasz hajózási iroda épületét és az összes kirakatokat betörté. A tüntetők követelésére szerdán este bezárták az összes kávéházakat, mozikat, sőt a színházakban is félbeszakították az előadást. Az Ilica kávéház tulajdonosa nem akarta bezárni a kávéházat, mire a kávéház összes ablakait bezárták. A rendőrség az éjszaka folyamán negyvenhét tüntetőt tartóztatott le. Csütörtökön délelőtt valamennyiüket tizennégy-tizennégy napi elzárásra ítélték kihágásért. A leghevesebb tüntetések a német konzulátus előtt voltak, ahol a tüntetők fél óra kereszül éltették Németországot. Szónoklatokat is tartottak és hangsúlyozták a német és jogszáiv érdekösszeget, kiemelve, hogy a német Déldról lakossága olyan sorshban él az olasz fasszimusz alatt, mint az iztriai szlávok.

— **Lövöldözés halászkok.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken csütörtökön tárgyalták Paunics Budimir és Raketic Nikola biacsimonostori halászkok bűnygvet. Paunics szándékos emberölés bűntettével, Raketic pedig szándékos emberölés bűntettének kísérletével volt vádolva. 1929. májusban történt Lácsimonostoron, hogy Szeremesics Péro napszámos Pejak Márkó nevű társával csónakban ment Apatin felé, amikor Paunicsék, akik orvhatászkokra vadásztak, észrevették őket és felszólították, hogy mutassák meg, mi van a csónakban. Közben Paunicsék csónakjukkal a másik csónakhoz értek, de ekkor Szeremesics, aki azt mondta, hogy Apatinba akarnak menni dolgozni és nincs hal a csónakjukban, előtte Paunicsék csónakját. Raketic erre a levegőbe lőtt és ugyanekkor elsütötte fegyverét Paunics is. A golyó Szeremesicset a lábán érte és a szeremesicsen ember vérmérgőzés következtében még aznap meghalt. A tárgyaláson Paunics azzal védekezett, hogy ő nem lőtt Szeremesicsre, hanem amikor előltek a csónakot, megingott és a fegyver úgy sült el. Több tanu kihallgatása után a bíróság Paunicsot halálát okozó súlyos testi sértés bűntette miatt kétévi börtönrre ítélt, míg Raketicet felmentette a vád alól.

— **Tagavató ünnepe a szubotícai Szent György-templomban.** A szubotícai fériakongregáció vasárnap, október 20-án délután öt órakor nyilvános tagfelvételt és fogadalmújítást rendez a Szent György-templomban. Az ünnepe programja a következő: Litánia (latin), Szent beszéd. Tagfelvétel, Fogadalmújítás. Ave Mária, Magnificat, Te Deum, Tantum Ergo, Pápai himnusz. Az ünnepegre hivatalos a kongregáció minden barátja.

— **Árlejtés a szubotícai ügyészségi fogházban.** A szubotícai ügyészségi fogház épületében levő jelenlegi kegyvári helyiségeket, amelyek tizennégy emeletű és két pincehelyiségből állanak, árlejtés után bérbe adják. Egyben a fogházi munkaerőt is bérbe adják. Az árlejtést október 20. és 21-ikén tartják meg az ügyészség 5-ös számú irodahelyiségében. A feltételek ugyanott megtekinthetők Belészlin Obrád irodavezetőnél.

— **A becskeréki Jadranszka Sztrazsa agitálója.** Becskerékről jelentik: A Jadranszka Sztrazsa becskeréki tartományi szervezete vasárnap folytatta agitációját az adriai tengerpart védelmi programjának népszerűsítése céljából. Kovacsicán látogatott népgyűlés volt, amelyen dr. Sztajes Jóca, a tartományi szervezet elnöke és Buralian Koszta révkapitány tartottak beszédeket, azután ujjalakították a kovacsicai helyi szervezetet, amelynek elnökévé Csaplovics Frániát választották meg. Jasatomionon széleskörű konferencia volt, amelyen Annau János ismertette a Jadranszka Sztrazsa programját. A legnagyobb népgyűlést Titeleu tartották meg, amelyen dr. Dosen Mirkó és Novovic Milos tartományi titkár nagy beszédben ismertették a tenger nagy kereskedelmi és nacionális jelentőségét, utána pedig Szimunovic Gyorgye és Bessin Tósa beszélték.

— **Az állami monopóligazgatóság kimutatása.** Beogradból jelentik az Avala: Az állami monopóligazgatóság részéről közzétett adatok szerint 1929. augusztus havában dohányáruból befoylt 158.985.798.74 dinár, a költségvetésben előirányzat volt 141.416.666.66 dinár, tehát 17.569.132.08 dinárral több foylt be. Sóáruból befoylt 20.832.677.40 dinár, előirányzat volt 48.980.000 dinár, többlet 1.852.677.40 dinár. Petroleumban befoylt 12.322.693.29 dinár, előirányzat volt 12.500.000 dinár, hiány 160.300 dinár. Gyufából befoylt 13.539.803.30 dinár, előirányzat volt 10.500.000 dinár, többlet 3.039.803.30 dinár. Cigarettaiban befoylt 12.525.637 dinár, előirányzat volt 12.500.000 dinár, a többlet 325.637 dinár.

— **A Kolo Srpski Sestara noviszdai teadéutánja.** Noviszadról jelentik. A noviszdai Kolo Srpszki Sestara vasárnap délután a Szloboda nagytermében teadéutánt rendez, amelyen szépségverseny is lesz. A teadéutánt a Kolo Srpszki Sestara s nem mint tévesen közölték, a nögyölet rendezi.

— **Betegyek az előtöreri napsütésben.** A haldokló ösz szépen bucsuzik, ha reggelre köd száll is le, ha hidegek is az esték, dében és déliele jó sütkérezni az enyhe őszi napban. A levegő mintha tisztább volna, mintha kevesebb lenne a por benne. A bucsuzó napsugár kicsalja a nyirkos szobák hűvösségéből a betegeket is. Aki csak mozogni tud, kimegy, vagy kiviteti magát az ágyból. Csak most látni, hogy mennyi beteg van Szubotícán. A parkokban, az uccai padokon tüdőbeteges sütkéreznek, végön tekintve az áldott nap felé, mintha kérnék, hogy gyógyítsa meg őket. Kis keresek kocsikon bűnkát, szélütöttek tolnak, gyerek az anyját vezeti, anya bekötözött fejű kisláját viszi a karján. Az őszi nap minden beragyog, minden megszépít, s a beteges szívekben is reménykedést virágoztat ki. Bár gyógyulást is hozna azoknak, akik szívet és tekintetet a nap felé fordítanak.

BÁCSMEGYEI
NAPLO-RA
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részeseül a könyvkedvezményekben

Bonyodalmas a mitrovicai polgármesteri állás körül. Mitrovicáról jelentik: Dr. Tanurdzsics Mitin mitrovicai polgármester — mint már ismeretes — megbetegedett és több hónap óta betegszabadságon van. A külföldön tartózkodó polgármester további három havi szabadságmeghosszabbítást kért, de a város képviselőtestülete ezt a kérelmet megtagadta, mert a város alpolgármesteri állása sines betöltve és így a képviselőtestület és a városi közigazgatás vezető nélkül van. A városi képviselőtestület már régebben arra kérte a szerémségi főispánt, hogy nevezzen ki egy alpolgármestert, nehogy a város ügyeinek intézése hátrányt szenvedjen. A főispán felhatalmazta a képviselőtestületet, hogy saját kebeléből válasszon új alpolgármestert. Három ízben hívták egybe a képviselőtestületet, amely azonban nem volt határozatképes és így nem lehetett az alpolgármestert megválasztani. Szerdán újabb képviselőtestületi ülés volt, amelyen arra kérték a főispánt, hogy most már nevezzen ki dr. Tanurdzsics helyébe új polgármestert. A képviselőtestület Medinac Iván képviselőtestületi tag indítványára elhatározta, hogy Ófelecségének a királynak az ország új területi beosztása alkalmából hódoló és hálaátvivő és Zsitkovics Petar miniszterelnöknek pedig üdvözlő táviratot küld.

Eles tífuszi katonai lövőgyakorlatok a noviszadi Hadiszigeten. Noviszadról jelentik: A városi tanács figyelemzteti a lakosságot, hogy csütörtökön, pénteken és szombaton a Hadiszigeten a katonai helyőrség életpótlási lövőgyakorlatokat végez, miert is a Hadiszigeten ez idő alatt minden mezei munka tilos. Ezek a napokon polgári személyek a Hadiszigeten nem tartózkodhatnak.

Halálozás. Súlyos gyász érte a szombori Zsigmond és Falcione családokat. Szerdán délelőtt meghalt Szomborban lemhényi és kézdi Zsigmond Nelly harminchárom éves korában. Az elhunyt, akiben özvegy Zsigmond Dénesné leányát, Falcione Lajos sógorfiát gyászolja, csütörtökön délután temették el.

Noviszadon megkezdik adunai rakpart építését. Noviszadról jelentik: Az építésügyi minisztérium szerdán értesítette Noviszad város, hogy a dunai rakpart hidalatti partfalának kiépítéséhez hozzájárult és ezzel visszatért a minisztérium az első és eredeti tervhez, amely egyezik noviszadi városi műszaki hivatal előterjesztésével, hogy vasbeton-pillérekre nyugvó hidalatti partfal létesítendő. A dunai rakpart többi része, mintegy 850 méter hosszúságban Larsenvasból készül, görbített vaslemez rendszerrel, amelynél a lemezek egymásba volnának illesztve és azokat nagy verőgépekkel, minden külön alapozás nélkül készítik el. A minisztérium azért járult hozzá az eredeti terv szerinti vasbeton-megoldáshoz, mert az sokkal gyorsabban készülhet el és a Duna rendkívül alacsony vízállása megkönnyítette a munkát. A város a minisztérium határozatát áttette a noviszadi műszaki igazgatóságához, amelytől engedélyt kért, hogy a noviszadi mérnökvállalkozók között tizenöt napos határidővel árlejtést tartasson a negyven méter hosszú hidalatti partfal betonmunkálatainak elkészítésére. A hidalatti partfal 400.000 dinárba kerülne és még az idén teljesen elkészülne.

Sonkák és télikabátok a szalmakazalban. Szerdán délelőtt egy vrbászi földmunkás kocsiján kiment a mezőre, hogy onnan szalmát szállítson a községbe. Mikor a kazal már körülbelül feléig le volt bontva, a munkás legnagyobb meglepetésére a szalma között elrejtve két sonkát és két télikabátot talált. A tárgyakat nyilvánvalóan valahol lopták és így rejtették el a kazalba. A rendőrség megindította a nyomozást.

A zagrebi Radisa munkaközvetítő hivatalának jelentése. Zagrebból jelentik: A zagrebi »Radisa« munkaközvetítő hivatala közli, hogy jelenleg a következő munkakeresőket és munkaalkatalmakat tartja nyilván. Tanoncok ajánlkoznak a következő szakmákra: 13 lakatos, 10 horhély, 1 fenyőképzés, 3 szobrász, 4 könyvkereskedő, 12 szabó, 26 mechanikus és elektrotechnikus, 6 asztalos, 2 kárpitós, 4 órá és ékszerész. Tanoncokat keresnek a következő szakmákra: 13 kádár, 7 szobafestő, 6 harisnyagyártó, 12 kefégyártó, 4 kéményseprő, 26 asztalos, 2 kosárfonó, 11 pincér, 5 kovács, 2 bőriparos, 2 szűcs, 1 bádogos, 3 cukrász, 8 mézszáros és hentes, 8 molnár, 8 paucos, 38 pék, 2 mezőgazdasági munkás, 2 cipész, 49 kereskedelmi alkalmazott, 6 kőműves. Segédok ajánlkoznak minden ipari és kereskedelmi szakmából. A Radisa felkéri azokat a szülőket, akik gyermekeiket tanoncoknak akarják adni, jelentsék ebbeli szándékukat a Radisának Zagreb, Senoina ulica 16. szám.

Interpelláció a hollandi kamarában a Zeppelin miatt. Amszterdamból jelentik: A Graf Zeppelin látogatásának Hollandiában szokatlan utójátéka lett. Az a körülmény, hogy a lakosság kíváncsisága nem ismert határt és az emberek még a templomból is kicsődültek az utcára, otthagya az istentiszteletet, csak hogy a Zeppelint lássák, olyan felháborodást keltett, hogy a kamarában interpellációt jelentettek be a kormányhoz. Azt kérdezik az interpellálók, hogy volt-e módja a kormánynak a látogató vezetőjét arra figyelmeztetni, hogy a látogatás vasárnapi napon, sőt istentisztelet idején nem kívánatos. A léghajó az ilyen látogatással nemhogy megfeszítelte volna a hollandi lakosságot, hanem megbántotta érzelmeit azokat, akik a vasárnapot megszentelik és templomba szoktak járni.

Pollitizálás — biciskával. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Rapp tanácsa négy torjancit legény ügyét tárgyalta szerdán. A legények Kollár Misa, Horacek Szevén, Csoszlák Márk és Sztiskovics Pável 1925 október 25-ikén a kocsmában pollitizálás közben összeverekedtek és botokkal ütötték egymást, sőt Sztiskovics meg is szarta Kollárt. A bíróság két-két heti elzárás-a ítélte a legényeket.

A Jadranszka Sztrazsa hidroplánt ajándékoz a hadiflottának. Szarajevből jelentik: A Jadranszka Sztrazsa szarajevói szervezete nemrég sorsjátékot rendezett, amelynek nyereségéből most egy legmodernebb típusú sporthidroplánt vásárolt Angliában. A hidroplánt a Jadranszka Sztrazsa a haditengerészetnek adományozza, ahol tengeri pilóták kiképzésére fog szolgálni. A gépet október 29-ikén adják át Kotorban a hadiflottának nagy ünnepség keretében.

Elítélt rendőr. Noviszadról jelentik: A szubotícai törvényszék 1923 május 1-én egyhávi fogházra ítélte Nagykánász Kálmán szubotícai városi rendőrt, aki erős felindulásban hozott el egy fejbövegta Szendi Istvánt, hogy az a helyszínen meghalt. A felelviteli bíróság június 11-ikén helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. Az elítélt rendőr semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen, amellyel szerdán foglalkozott a semmisszék és a semmisségi panaszt elvetette.

TÖZSDE

Zürich, okt. 17. (Zárlat.) Beograd 9.12, Páris 20.32 és fél, London 25.17 ötnyelcad, Newyork 517.12 és fél, Brüsszel 72.20, Milánó 27.07, Madrid 74.40, Amszterdam 208.07 és fél, Berlin 123.28 és fél, Bécs 72.67 és fél, Szófia 3.74, Prága 15.30 és fél, Varsó 58, Budapest 932 és fél, Bukarest 3.08.

Beograd, okt. 17. (Zárlat.) Páris 223.68—221.68, London 276.28—275.28, Newyork 56.60—56.40, Zürich 1097.40—1094.40, Bécs 794—797, Prága 168.13—167.13, Budapest 997—998.

Szombori terménytőzsde, okt. 17. Buza 187.50—192.50 dinár, rozs 150—155 dinár, zab 142.50—147.50 dinár, árpa 115—125 dinár, tavaszi 150—155 dinár, tavalyi 150—160 dinár, bab 610—620 dinár, vágogatott 620—630 dinár, tengeri 155—160 dinár, új 105—110 dinár, korpa 100—105 dinár, liszt g 290—292 dinár, kettes 265—285 dinár, ötös 240—250 dinár, hatos 215—225 dinár, hetes 180—190 dinár, nyolcas 120—130 dinár. Irányzat: lanya.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 17. Buza bácskai 77 kg. 190—192.50, bácskai 78 kg. 192.50—195, szerémi 77 kg. 187.50—192.50, bánáti 77 kg. 187.50—192.50. Árpa bácskai és szerémi 63—64 kg. 125—127.50. Zab bácskai és szerémi 145—150. Tengeri bácskai új 107.50—112.50, bácskai XII.—I. 127.50—132.50, bácskai új III. Duna 145—150, bácskai új IV.—V. 147.50—152.50, bácskai szárított X. 147.50—152.50, bácskai szárított X. Duna 152.50—155, bánáti Duna III. 145—150, bánáti Begej III. 145—150, szerémi új 107.50—112.50, szerémi új XII.—I. 127.50—132.50, szerémi Duna III. 145—150, szerémi szárított X. 147.50—152.50. Liszt 0gg és 0g 295—305, 2-es 270—280, 5-ös 245—255, 6-os 210—220, 7-es 175—185, 8-as 115—125. Korpa bácskai, bánáti és szerémi jutazsákokban 105—110.

Budapesti gabonatózsde, okt. 17. Határidőüzlet: Buza októberre 22—22.10, zárlat 22.03—22.05, márciusra 24.08—24.31, zárlat 24.18—24.19, májusra 24.85—25, zárlat 24.85—86. Rozs márciusra 18.16—18.48, zárlat 18.16—18.18. Tengeri májusra 17.10—25, zárlat 17.20—17.21. Készárúpiac: buza 21.65—23.80, takarmányárpa 15.25—16.50, köles 10.50—12, tengeri 18.75—19.25, korpa 11—11.25, rozs 15.75—15.85, sörárpa 17.50—21, repce 51—53, zab 14.50—15.

Csengol terménytőzsde, okt. 17. Középpártfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat): Buza december (139.75) 130.50, március (133.525) 138.118, május (142) 141 háromnegyed. Tengeri december (22.375) 22.75, március (27.375) 27.75, május (22.875) 100 háromnyelcad, Rozs december (106.125) 106.

Winnipeg terménytőzsde, okt. 17. Középpártfolyamok: Buza december (141.875) 141 háromnegyed, március (143.25) 143, május (149.875) 149 háromnegyed.

Liverpool terménytőzsde, okt. 17. (Zárlat.) Buza október (9 sh 3 egynyelcad d) 8 sh 11 háromnegyed d, december (9 sh 7 egynyelcad d) 9 sh 3 háromnegyed d, március (10 sh 1 háromnyelcad d) 9 sh 10 ötnyelcad d.

Vizálás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vízek mai állása a következő. Duna: Bezdán 23 (—3), Apatin 83 (—2), Bogojevó 96 (—0), Vukovár 54 (—4), Noviszad 27 (—3), Zemun 0 (—1), Panesevó 42 (—4), Szmederevó 84 (—6). Dráva: Maribor 54 (—40), Osziyek 10 (—10). Száva: Zagreb 52 (—78), Mitrovica 61 (—1), Beograd 72 (—4). Tisza: Szenta 96 (—4), Beceje, 134 (—14), Titel 18 (—2).

Leleplezték a newyorki szeszempészek titkos barlangját. Newyorkból jelentik: Szerdán este százharminc titkos rendőrségi tisztviselő és rendőr nagy rezzizát tartott Newyorkban és New-Jersey állam határos részein a szeszempészek ellen. A razzia során, amely mintegy másfél óra hosszat tartott, összesen harminchért embert tartóztattak le. New-Jerseyben levő Heigladsban megzártott a rendőrség egy birtokot, amelynek területén titkos földalatti alagutakat és kijárókat fedeztek fel. A birtokon óriási mennyiségű szesz és lőszert talált a rendőrség. Körülbelül másfél kilométernyire a háztól titkos rádióadóállomást fedeztek fel a detektívek. Ez az állomás tartotta fenn az összeköttetést a szeszempész hajókkal és innen adták az utasítástokat a teherautóautóknak, ha új szeszszállítmány érkezett. A szeszempészek szövetsége több gőzös fellett rendelkezik. A hatóságok úgy szerettek tudomást a csempészszervezet működéséről, hogy sikerült fel-fogni a titkos rádióállomás sűrűsített jelentését, amelyeket azután szakértők megfejtettek.

Viaszbaba segítségével nyomoznak egy gyilkost. Düsseldorfból jelentik: Nagy feltűnést keltett Düsseldorfban, amikor Oberkassel városrészben néhány rendőrtisztviselő életnagyságu viaszfigurával jelent meg a nyilvános tánchelyiségekben. A rendőrtisztviselők egyike beszédet intézett a meglepett vendégekhez és elmondotta, hogy Reuter Ida háztartási alkalmazott, akit az elmúlt héten meggyilkoltak, a gyilkosság előtt felkereste a nyilvános tánchelyiségeket. A tisztviselők azután a viaszbabon demonstrálták a meggyilkolt nő ruházatát. A rendőrség reméli, hogy ilyen módon sikerül megállapítania, hogy Reuter Ida hol töltötte a gyilkosság előtti estét.

Vernácski Szevén szarakanizsai ügyvéd Irodáját Kralja Aleksandra ucca 9. sz. alá helyezte át. Telefonszám 17.

Amanullah legifiatalabb öccse engedélyt kért Nadir kántól, hogy külföldre utazhasson. Kairóból jelentik: Kabuli jelentések szerint az afgán fővárosban hirtetéseken tudatták a lakossággal, hogy Assad-Ullah, Amanullah legifiatalabb öccse nem tart igényt a trónra és engedélyt kért Nadir kántól, hogy külföldre utazhasson.

Novemberben ill össze a második hágai konferencia. Brüsszelből jelentik: Tekintettel arra, hogy a hágai konferencia által kiküldött szakbizottságok munkája vontatottan halad, el kellett halasztani a második konferenciát, amelyen a Young-terv ratifikálásáról lesz szó. Október helyett november elején fog összejönni a második konferencia, még pedig ezúttal is Hágában. Az elhunyt Delacroix volt belga miniszter helyébe a nemzetközi jóvátételi bank megszervezésére kiküldött bizottság tagján Van Zeeland Pált, a belga nemzeti bank főtitkárát választották, aki eddig is mint szakértő-tanácsadó tagja volt a belga delegációnak.

Köhögést, meghűlést, rekedtséget, tüdőbajokat biztos eredménnyel gyógyít a Sirofen. Gyógyszertárakban kapható.

»DAMA«

fehérenemű és kézimunka szalon

.....

Elevállal női-, férfi- és gyermekfehéreneműt a legolcsóbb árban

Monogrammozást és drukkolást vállalunk

TOLSTOJEVA ULICA 21

Kenyérgyár ucca

Malomtulajdonosok figyelmébe!

SZALLITUNK »Gebrüder Bühler A. G. Uzwil« svájci gyártmányu minden modern malomgépet.

VÁLLALUNK malomszerelést, rekonstrukciót, gépek átserelését.

KÉSZITUNK saját műhelyünkben minden mintájú elevátort, csigákat, exhanztorokat, köburkolatokat, filtereket, stb.

Eppler és Mihók malomszerelők

Vel. Beckerek, Bajzina ul. 22 2197

— A noviszadi Haladó Nők egyesületének közgyűlése. Noviszadról jelentik: A noviszadi Haladó Nők egyesülete szerdán megtartott közgyűlésén megválasztották az új tisztikart. Elnöknek lett Francus Visa, alelnöknek Kapamadzsa Zorka, titkárnő Jerovac Olga, pénztárosnő Marics Jeliszaveta, a választmány tagjai: dr. Mics Sándor, dr. Sztrefanovics Zsárkóné, Kirics Mica, Gyorgyevics Szmilja, Jankovics Beba, Radovics Olga, Neofitovics Dažina, Vujić Anka, Kizelic Dora, Milojevics Beba és Boksan Katica.

— Tüz Szentán. Szentáról jelentik: Ollay János gazda portáján szerdán tűz keletkezett, amely több gazdasági épületet elhamvasztott. A kár jelentékeny.

— Elfogták a vrbázi betörések tettesét. A vrbázi csendőrség és rendőrségnek közös munkával sikerült kinyomozni az utóbbi napok sorozatos betöréseinek tettesét. A tettesek közül kettőt még hétfőn le is tartóztattak, de egy társuknak sikerült megszöknie. A letartóztatott betörők tagadnak, de bebizonyult, hogy a lopott árut Szobrában értékesítették. Az eljárás az orgazdák ellen is folyik.

— A megvadult lovak áldozata. Szentáról jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt szerdán délelőtt a tornyosi országúton. Montányi István szentai gazdálkodó Tornyospusztáról kocsin Szentára igyekezett, amikor egy szembejövő autótól a lovak megbokrosodtak és elkapták a kocsit. Montányi olyan szerencsétlenül esett le az útról, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett.

— Orvosi hír. Dr. Koch Imre fogorvos Sztaribečen rendelését újból megkezdte.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes »Fene József« keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes béműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a Fene József víz viz- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz, ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. Kapható gyógyszerárúhelyekben, drogériákban és fűszerüzletekben. 24

— Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Grün Sándor ügyvédi irodáját Vilsonova ul. 21. sz. alá helyezte át.

SPORT

Tizenkét csapatból álló első ligát akar bevezetni egy beogradi sportvezér Simonovics Boskó javaslata az országos bajnokság rendszerének megváltoztatásáról

Az országos bajnokság kiemelése a jugoszláv futballsport fejlettségének fokmérője, amely iránt a külföld is érdeklődést tanúsít. Futballsportunk széttagoltsága mellett azonban nem könnyű feladat megtalálni azt a rendszert, amelyben az ország legjobb csapatai egyenlő feltételek mellett küzdhetnek egymással az országos bajnokságért és az elért eredmények valóban a tényleges erőviszonyokat fejezik ki.

A jugoszláv labdarúgók szövetsége hetedszer rendezte meg az idén az országos bajnokságot, amelyért szinte évről-évre más-más beosztás szerint folytak a mérkőzések. A számtalan kísérletezés azonban még mindig nem vezetett a mindenképp kielőző helyes rendszer megtalálásához és maguk az érdekeltek fáradoznak azon, hogy az országos bajnokság megnevelti szekerét kimozdítsák a kátyúból.

A JNS novemberben összeülő közgyűlése ismételtén foglalkozni fog az országos bajnokság problémájával, amelynek megoldására előreláthatólag több javaslatot nyújtanak be. Legújabb nyilvánosságra került Simonovics Boskó, egy tekintélyes beogradi sportvezér terveze, amely eredeti módon akarta rendezni az országos bajnokság kérdését. Simonovics tervezete szerint az országos első liga alakulna ki, amelyet a nyolc alszövetség bajnokcsapata mellett a zagrebi és beogradi 2–3 helyezetté alkotnának. Az első liga tizenkét résztvevője pontrendszerű két forduló (őszi és tavaszi) mérkőzéseket játszana az országos bajnokságért. Az országos bajnokság első három helyezettje egyáltalán nem venne részt az alszövetségi bajnokságban, míg a 4–12. helyezettek év végén két mérkőzésen döntenek el alszövetségük első helyezettjével, hogy közülük melyik kerül az országos első ligába.

Futballpályáról a szanatóriumba. Odszacról jelentik: Az Odszaci SC vasárnap Szomborban a ZsAK-al játszott I. osztályu bajnoki mérkőzésén két kiváló játékos, Horváth és Katona megsérült. Straklić, a ZsAK csehtornálisa Horváthot durván gyomron boxolta, míg Katonát egy 11-es kivédése után fejberugta, úgy hogy mindkettőjüket szanatóriumba kellett szállítani, ahol három óra keresztül eszméletlenül feküdtek. Az odszaciak nem fogynak ki a panaszból, amelyet a szombori ZsAK sorozatos durvaságai váltottak ki belőlük.

Lemondott a szremszkanitrovicai Gradjanszki elnöke és alelnöke. Noviszadról jelentik: A mitrovicai Gradjanszki, amely a noviszadkerületi elsőosztályu bajnoki táblázaton három ponttal a Maesva és a Radnicski mögött a harmadik helyen áll, az elmúlt vasárnap a Temerin TC-től Temerinben vereséget szenvedett. Ez a vereség a mitrovicai Gradjanszki vezetőségének körében nagy elégedetlenséget keltett, mert a vezetőség a vereség okát annak tulajdonítja, hogy a játékosok, állítólag egy átmulatott éjszaka után álltak ki a bajnoki mérkőzésre. Weisz Henrik mitrovicai sörgyáros, a Gradjanszki elnöke, hétfőn — egészségi állapotára való hivatkozással — lemondott tisztségéről, ugyancsak lemondott az egyesület alelnöke is és példáját, hír szerint, több vezetőségi tag is követi. Vasárnap a Gradjanszki Mitrovicán bajnoki mérkőzést játszik a noviszadi Vojvodinával és ezalkalommal Giller is látszani fog a Gradjanszki csapatában.

Simonovics Boskó javaslatát nagy érdeklődéssel fogadták sportkörökben és előreláthatólag a JNS közgyűlése behatóan fog a tervvel foglalkozni. Az ország legjobb csapatainak egységes elsőligába való sorolása nem új keletű elgondolás és ennek sok pártolója van, különösen a fejlettebb sportcentrumokban. A tervezet kétségtelenül egészségesebb alapokra helyezné az országos bajnokságot, mint az eddig kipróbált rendszerek és bizonyos, hogy az első liga csapatainak mérkőzései nagy vonzóróttal jelentenének egy a közönségre, mint az alszövetségi bajnokságért küzdő csapatokra. Simonovics javaslata azonban részleteiben még alapos korrekcióra szorul. Így a folytonos utazgatás mellett az első ligában — legalább egyelőre — nem lehet tizenkét csapatot beosztani, mert a bajnoki kampány övével mérlege feltétlenül súlyos ráfizetéssel zárulna az egyes csapatok részére. A tizenkettős létszám ellen szól az is, hogy amíg hat alszövetségből csak egy-egy csapatot sorolnak az első osztályba, Zagreb és Beograd három-három csapatot adnának, ami semmiképpen sem fedi a tényleges erőviszonyokat. Általában Simonovics rendszere csak úgy válna be a gyakorlatban, ha annak bevezetésével egyidejűleg sikerülne kedvezményes utazást is biztosítani a futballcsapatoknak, mert például a Szkopljéből Szpljibe, vagy Szarajevóba való utazás olyan súlyos költségekkel járna, amelyeket rendszeresen egyetlen csapat sem vállalhatna magára.

A JNS közgyűlése mindenesetre kénytelen lesz foglalkozni az országos bajnokság problémájával és nincs kizárva, hogy főúvre már Simonovics Boskó tervezete szerint mérkőzzen a legjobb jugoszláv csapatok az országos bajnokságért.

A Judo Makkabi november 3-án és 10-én játsza le elhalasztott mérkőzéseit. Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarúgó kerület elrendelte, hogy az október 6-ikára kitűzött Makkabi—Pak mérkőzést november 3-ikán, az október 13-ikáról elhalasztott Makkabi—kamenicai Frusko Górac mérkőzést november 10-én játsszák le. A kerület a félbeszakított Gradjanszki—FruskoGORAC mérkőzés le nem játszott részét október 27-ikére, az október 13-ikáról elmaradt petrovaradini Gradjanszki—Hajduk mérkőzést október 20-ikára, a szeptember 22-ikéről elmaradt petrovaradini Hajduk—kamenicai FruskoGORAC mérkőzés lejátszását november 3-ikára tűzte ki.

Vasárnap futballprogram a noviszadi kerületben. Noviszadról jelentik: Vasárnap, október 20-án Noviszadon a Radnicski—NAK játsszának bajnoki mérkőzést. Mitrovicán a Gradjanszki a noviszadi Vojvodinával játszik. Sabácon pedig a Maesva a Temerin TC-vel mérkőzik a pontokért. A II. osztályu csapatok közül Vrdniken a Rudar—mitrovicai Trgovacski, Palánkán a Szloza—noviszadi Makkabi és Noviszadon a petrovaradini Gradjanszki—Hajduk mérkőznek.

A beogradi Teniszklub vendégserenplése Odszacin. Odszacról jelentik: Mint jelentették, a beogradi BTK és az odszaci Lawn Tennis Klub vezetősége között tárgyalások indultak a beogradi teniszszerek odszaci vendégserenpléséről. A két tenisz klub között létrejött a megegyezés és október 20-ikán a fővárosi vendégek Odszacin szerepelnek.

Oszijeken a Gradjanszki vezet a bajnokságban

Oszijekről jelentik: Az oszijek-i őszi bajnokságban két forduló játszottak le a csapatok és mind a két forduló meglepetést hozott. A meglepetést az exbajnok Gradjanszki szolgáltatta kitűnő szereplésével és meglepetés a Vasutas csapat jó szereplése is, amellyel majdnem elvett egy pontot a Gradjanszkitól. A Szlávija szereplése nagy csalódást keltett. Durvaságon kívül nem láttunk mást tőle és a legfontosabb bajnok mérkőzését el is vesztette. A bajnok Hajduk csapata csak vasárnap lép először a zöld mezőre. Ellenfele a Gradjanszki lesz. Ez a mérkőzés nagyfontosságú, mert ha a Gradjanszki győz, úgy a bajnokság ismét az övé. A Hajduk szereplése elé hívei nagy bizalommal tekintenek és remélik, hogy a csapat megállítja a Gradjanszkit előnyomulásában.

A második forduló után az oszijek-i őszi bajnokság állása a következő:

1. Gradjanszki	2	2	—	—	6	2	4
2. Hajduk	—	—	—	—	—	—	—
3. Szlávija	1	—	—	—	1	3	0
4. Vasutas	1	—	—	—	1	3	0

A II. osztályban is két fordulót játszottak le. Ez a bajnokság azért szenvedett csorbát, mert a Makkabi az ünnepek miatt már két hete nem játszott. A II. osztályu bajnokság meglepetése a Croatia előretörése és a Viktoria letörése. A II. osztályu bajnokság jelenlegi állása a következő:

1. Grafcvár	2	1	1	—	8	2	3
2. Croatia	1	—	1	—	2	2	1
3. Makkabi	—	—	—	—	—	—	—
4. Olympia	—	—	—	—	—	—	—
5. Viktoria	1	—	—	—	1	0	6

Létrejött a sportbörce Oszijeken. Oszijekről jelentik: Sok huza-vona után végre dűlre jutott az oszijek-i alszövetség ügye. Az elmúlt vasárnap az oszijek-i sportegyesületek a »Central«-kávéház külteremben együttes megbeszélést tartottak, amelyen megjelentek a Szlávija, Hajduk, Gradjanszki, Viktoria, Makkabi, Olympia és Zreljznicar képviselői. Az összejövetel határozatot hozott, hogy egyszer és mindenkorra véget vetnek az egyesületek között dúló harcoknak és együtt fognak működni az alszövetségben. Az alszövetség II. alelnöki, II. titkári és egy tanácsotagi tisztségét a létrejött megállapodás értelmében az eddig ellenzőkben volt egyesületek képviselőivel fogják betölteni.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 16. oktobra 1929. god. u Subotici na sednici Poslovnog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Prisutni: Milodanović Martin podpredsednik I, Skenderović Geza tajnik II, Brajković Sreten blagajnik, Plavšić Vlada, Sonenberg Zoltan, Jocić Svetislav, Šečić Geza i Kokai Franjo.

P. O. zapisnik od 9/X. 1929. god. nakon čitanja overovljuje.

Verificiraju se sledeći igrači sa pravom nastupa i to:

Za Subotički Radnički SK: Serbus Franjo od 24/X. 929.

Za SAND: Veis Ladislav od 24/X. 929. i Sabo Josip (E. Centrala) od 2/IV. 930.

Za Somborski SK Soko: Suvajđić Milenko i Pavkov Nenad oba od 24/X. 929.

Za Bezdansko Sportsko Udruženje: Krnjak Franjo (kuiski SC) odmah.

Za Sport Klub »Tesla«, St. Bečej: Abraham Jovan od 24/X. 929.

Za Kuiski Hajduk: Rujer Petar (Tesla) od 2/IV. 930.

Za Subotički ŽAK: Kiš Matija (Peštari) od 11/III. 930.

P. O. poziva Subotički ŽAK, da u roku od 8 dana izda legitimacije igrača Neorčić Josipa za J. A. D. Bačku, Nadžkanas Aleksu za TANK Subotica, Sagmeister Belu za Konbare, Šlelić Andriju za TANK Subotica, ili pak saopšti zapreke protiv verificiranja i najzad neka javi zadnje utakmice isti grača.

Isto tako se poziva SK Sub. E. Centrala, da izda igrača Peić Franju za Konbare, i Senčanski Radnički SK igrača Kaležić Vladimira za Adžanski Sport Klub.

P. O. upućuje tajnik II, da zatraži odpustnicu igrača Katanski Stevana od Beogr. Lop. Podsaveza za TANK, Subotica, a igrača Plenić Branka od Osiječkog N. Podsaveza za SAND.

Dopis B. L. P.-a u stvari odpustnicu igrača Marjanović Lazara skida sa dnevnoga reda, pošto je Bačka povukla prijavnicu za istog igrača.

Povukute se tajnik II, da izda odpustnicu igraču Bojnički Dragutina (SK Sub. E. Centr.) za BUSK, Beograd.

Dopis St. Bečejskog Radničkog u komu saopštava početak prv. utakmice 13/X. t. g. uzima se na znanje.

Dopis Kulskog Hajduka u komu javlja početak prv. utakmic dne 20/X. 929. uzima se na znanje.

Izveštaj sportskog nadzornika g. Šečić Geza sa utakmice Topolski SC—Cantavirski AC od 13/X. 929. uzima se na znanje.

Dopis Miletickog SD u komu javlja da se prv. utakmica izrehana na dan 20/X. t. g. sa SK Tri Zvezde, Apatin nemože odigrati usled vel. saina. koje se održaje na igralištu, uzima se na znanje, s. tim da se oba kluba sporazume u novom terminu. kako bi se ista prv. utakmica mogla odigrati, i to nakon sporazuma neka javu ovom podsavezu.

Prijava Bajmačkog AC-a u stvari verificiranja odnosno nastupa pojedinih igrača SK Tri Zvezde, Apatin, skida se sa dnevnoga reda.

U stvari priziva Bajmočkog AC-a protivu odigrate prv. utakmice sa Miletickim SD (6/X. 929.) upućuje se tajnik II. da sprovede istragu.

U stvari priziva Somborskog Gim. Društva protivu odigrate prv. utakmice sa Odžackim SC (6/X. 929.) upućuje se tajnik II. da sprovede istragu.

Verificiranu se sledeće odigrate prvenstvene utakmice i to: od 22/IX. 929. St. Bečejski Soko—Somb. Soko 3:2, od 6/X. SK Dulcic—Somb. ŽAK 6:1, Bačka—SK Sub. E. Centr. 3:1, SAND—Sub. Sport 3:2, Somb. S. U.—Senčanski AC 3:1, SK Tesla, St. Bečej—St. Beč. Radnički 2:0, Bačka res—SK Centr. res 10:1, Senčanski Radnički—St. Kanjiški AC 3:1.

Od 29/IX. 929. Kulski Hajduk—Cantavirski AC 4:2. Uzimaju se na znanje sledeće odigrate prii. utakmice i to: od 13/X. 929. Pačirski SK—SAND res 4:2, Apatinski SK Tri Zvezde—Bajmački AC 7:0.

Dopis Senčanskog AC-a u stvari delegiranja g. Maletina za sportskog nadzornika odhija se, i ujedno odredjuje se za sportskog nadzornika g. Šečić Geza čl. posl. odbora na dan 20/X. 929. u Sentu.

Dužnost sportskog nadzornika na dan 20/X. 929. u Subotici vrši se sledeća gg.: prepodne g. Brajković Sreten blagajnik SNP-a, popodne: Reister Karlo čl. Upr. odbora, u Odžacima, g. Sonenberg Zoltan čl. posl. odbora.

Skenderović s. r. tajnik II.

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 16. oktobra 1929. god. na sednici Kaznenog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Prisutni: Matejić Milorad podpredsednik II, Skenderović Geza tajnik II, Neuman Karlo, Fuks Ladislav, Holender Djula i Tumbas Šime.

Odsutan: Ognjanov Borivoj. K. O. zapisnik od 9. oktobra 1929. god. nakon čitanja overovljuje.

Na temelju sudačkih izveštaja i usmenog saslušanja kažnjavaju se zabranom igre sledeći igrači i to: Igrač Sušić (Senč. AC) po §. 15. u vezi sa 9. sa ukorom zbog surove igre.

Igrač Toth I. (Senč. AC) po §. 15. sa 2 nedelje i to od 23/IX—1/X. i od 9/X—do 16/X. 929. zbog surove igre.

Igrači Toth I. i Jenovac (oba Senč. AC) na osnovu saslušanja g. sav. suce Boroša i usmenog saslušanja igrača rešavaju se suspenzijom.

Ujedno se cen akt. sa prijavom Senč. AC-a dostavlja Odboru za kažnjavanje sudaca radi daljeg postupka.

Igrač Rotter (SAND) po §. 15. u vezi sa 9. sa ukorom zbog surove igre.

Igrač Töke (BŠK) po §. 15. u vezi sa §. 9. sa ukorom zbog surove igre.

Igrač Takač (BŠK) po §. 35. sa 2 nedelje i to od 14/X. do 27/X. 929. zbog nesportskog ponanjanja.

Igrač Hervath (Konohari) po §. 15. u vezi sa 9. sa ukorom zbog surove igre.

Igrač Bata (St. Kanjiški AC) po §. 15. sa 2 nedelje i to od 14/X. do 27/X. 929. zbog surove igre.

Skenderović s. r. tajnik II.

LAUSANNE
MAN OIP-SIGNAL
Institut DE WERRA

Pensionátus Hotel látvány részére. Hőstortási iskola. Modern nyelkek. Nyári-téli sportok. Legjobb referenciák. Igazgató: Mme DE WERRA. Prospektus a kiadóhivatalt küld.

KÖZGAZDASÁG

Nem fogy a bor, mert magas a sör vámja

A jugoszláv borexport akadályai

A »Bácsmegeyi Napló« e hó 10-iki számában megjelent »Nem fogy a bor, mert magas a sör vámja« című közleményhez ismét hozzászól »Szakember«, akinek egy cikkét már közöltük. Ezzel a vitát ebben a kérdésben bezárjuk és több, ezzel foglalkozó hozzászólásnak nem adunk helyet.

Mindenekelőtt megjegyezni kívánom, hogy a tapasztalat szerint a borfogyasztás és a söriogyasztás normális viszonyok mellett egyáltalán semmielőe nexusban nincsenek egymással. A fogyasztó mindig azt az italt fogyasztja, amelyik egyéni ízlésének, szokásainak és bizonyos fokig az időjárási viszonyoknak a legjobban megfelel. Egyes vidékeken a bort, más helyütt pedig a sört kultiválják jobban. Az utolsó három évben a fogyasztás mindkét cikkben erős — majdnem 30%-os — visszaesést mutat, ami az általánosan kedvezőtlen gazdasági viszonyok következménye. Ezek óta a bor mindig olcsóbb volt, mint a sör, aminek természetes magyarázata, hogy a bortermelés növekedett, a fogyasztás csökkent és a kivétel a területi eltolódások folytán majdnem teljesen megszűnt. Azelőtt a Vajdaságból Wienbe, Prágába, Lembergbe, Csernovitzba, az egész Felsővidékre és Erdélybe szállítottuk a bort, ami ma teljesen lehetetlen. Az új vámhatárok, a vasuti tarifák elzárták előlünk ezeket a területeket, ellenben gyarapodtunk újabb aktív bortermelő vidékekkel. Minden állam arra törekszik, hogy aktív kereskedelmi mérlege legyen és ezt úgy véli elősegíteni, hogy akadályokat gördít oly cikkek bevitelére, melyek az országban bent nem okvetlenül szükségesek, tehát mesterséges eszközök korlátozzák bcurunk kivitelét. A kivétel ivetén való mesterséges korlátozásának természetes folyamánya, hogy számottevő borkészletek maradnak vissza az előző évekről és minthogy csak a keresletnek és kínálatnak van árszabályozó hatása, a bor állandéan lefelé tendál, különösen ha évről-évre így mennyiségileg, mint minőségileg csak középezen jó termésre is van kilátás. Jóllehet a borárak ma az előző évi árakhoz képest erősen nyomottak, még mindig magasabbak, mint a szomszédos és távolabb fekvő országok borárai. Elegendő ennek illusztrálására rámutatni arra a körülményre, hogy az alig pár fokkal erősebb olasz és görög borokat Csehszlovákia 1 cseh-koronával, vagyis 1.70 dinárért fizeti, mely árért nálunk bort a múlt évben sem lehetett kapni. A mi borainkat csakis abban az esetben tudnók kivinni, ha ugyanazt az árt adnók, mint a külföld eladja. Téves az a beállítás, mintha mi nem szállíthatnók Csehszlová-

kiába borainkat azért, mert nem engedjük be vámmentesen a csehszlovák sört. Tény az, hogy Csehszlovákiába a borbevitel kontingentálva van azért, hogy a belsődon termelt sörből minél többet adhasanak el, azonban ezen a kontingensen belül akár az egész mennyiséget mi szállíthatnók, ha úgy árhán, mint minőségben versenyképesek lennénk. Mindenki a legelősebb és legelőnyösebb beszerzési piacot kérészi fél. Ez a borkiviteli probléma tengelye.

Feltéve, hogy belsődi sörgyáraink kapacitására való tekintet nélkül — mert a meglévő sörgyárak majdnem a dupláját tudják a mai fogyasztásnak termelni — a cseh sör vámmentesen jöhetne be hozzánk, a fuvar, hordóvisszaküldés, vánkkelzés, tranzitköltségek, állami, bányági és városi fogyasztási illetékekkel együtt is drágább lenne, minthogy a belsődi sör a rak árákból forgalomba kerül, nem is szólva arról, amivel nemcsak szakember, de a laikus is tisztában van, hogy a tekintetbe jöhető commerce-sörök a nyári időben a huzamosabb ideig való szállítást alig, az esetleges egy-két napkié-ést pedig egyáltalán nem bírják ki. Ennek ellenében söriparunk ma annyira fejlett, hogy a külföldi jöminőségnek teljesen megfelelő söröket gyárt és még mindig olcsóbban termel, mint a külföld, annak ellenére, hogy a szükséges gépeket és alkatrészeket Csehszlovákiából importálja. Ha mindennek ellenére mesterségesen leolcsóbbított áron hozzák forgalomba a cseh sört, vajlon segítene-e ez a bortermelőkn? Ugyan milyen előny származna ebből a bortermelésre? Akkor is csak a külföldi minőséggel és árákkal kellene versenyeznie, hogy a kontingentált mennyiséget Csehszlovákiába exportálhassa. Bortermelésünk a tulprodukelés és a kivitel stagnálása következtében válsággal küzd és ha következik ismét egy rekordtermés, bizonyos, hogy a szőlőgazdák azon gondolkodnának, nem volna-e racionálisabb egy más gazdaságosabb termelési ágra áttérni. A helyzet teljesen azonos a komlótermeléséssel.

Ami végül a sörgyárak és sörraktárak egyezményére vonatkozzal az idézett cikkben foglaltatik, megjegyzem, hogy minden gazdasági és ipari kérdéssel foglalkozó szakember előtt nyilvánvaló, hogy azokat a mostani kedvezőtlen általános gazdasági helyzet ugyanugy sújtja, mint a bortermelőket. Ennek taglalása azonban már túlhaladná e cikk kereteit. Még csak annyit, hogy sörkartell nincs nálunk.

BÁCSMEGYEI
A NAPLÓ ra.
bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

Mezőgazdasági tanfolyamok a bácskai tartományban. Noviszadról jelentik: Klicin Mita tartományi biztos elrendelte, hogy a bácskai tartomány területén november 25-től jövő évi március 15-ig mezőgazdasági tanfolyamokat tartanak és ezzel kapcsolatosan a tartományi biztos utasította a járási gazdasági előadókat és községi előjáróságokat, hogy széleskörű propagandát fejtsenek ki, hogy a tanfolyamokra minél több jelentkező legyen. A tanfolyamok abban az esetben létesülnek, ha mindegyik tanfolyamra legalább is huszonöt hallgató jelentkezik. Minden tanfolyam hat hétig tart és azon minden gazda, illetve más olyan jelentkező vehet részt, aki a mezőgazdaság iránt érdeklődik s tizenhatodik életévét betöltötte. A tartomány területén létesítendő tanfolyamokon a következő tantárgyak kerülnek tanításra: mezőgazdaság, állat- és agrárjog, agrár törvénykezés, szövetkezeti törvények ismertetése, gazdasági szervezkedés, népesség és állategészségügytan, de ezeken kívül más tárgyu szaktanfolyamok is tarthatók. Az oktatást a járási gazdasági előadók, állatorvosok, mezőgazdasági szövetkezetek vezetői, községi bírák végzik és az oktatás teljesen költségmentes, ugy az illető községek, mint a hallgatók számára. A községek csak megfelelő helyiségeket költöcsök a tanfolyamok céljaira rendelkezésre bocsátjani. A járási gazdasági előadók és a községi előjárók külön utasítást kaptak, hogy a tanfolyamok látogatását a mai súlyos gazdasági válság idején nyomtatékosan ajánlják a lakosság figyelmébe. A tanfolyamokon a gazdák minden öket érdeklő szakkérdésben oktatást nyernek.

A téli hajózás menetrendje. Október 15-iki kezdettel a jugoszláv folyókón a következő téli menetrend lép érvénybe: Beograd és Radujevac között: indulás Beogradból kedden és szombaton este 8 órakor, érkezés szerdán és vasárnap délután 5.45 órakor. Vissza Radujevacról, szerdán és vasárnap délután 6.15 órakor, érkezés Beogradba hétfőn és csütörtökön éjjel 10.30 órakor. Golubácón a hajók csak megfelelő vízállás esetén kötnék ki. Prahovon közvetlen vonatösszeköttetés Negotin, Zajecvár, Knyazevác és Nis irányban. — A Beograd—Dubravica szakaszon a hajók reggel 6.45 órakor indulnak Beogradból és 10.50 órakor érkeznek Dubrovicára, vissza indulás 12 órakor, érkezés Beogradba 4.30 órakor délután. Ezen a szakaszon a hajók péntek kivételével naponta közlekednek. — A Beograd—Titel—Sztáribecsej—Szentá szakaszon, indulás Beogradból délután 2 órakor, Zemunból 2.40 órakor, Szlankamenről 5.45 órakor, Knicsaninról 6.30 órakor, Titelre érkezés 6.45 órakor, indulás másnap reggel 6 órakor, Sztáribecsejről indulás 10.35 órakor, Szentá érkezés 1.50 órakor délben. Ezen a szakaszon a hajók Beogradból minden hétfőn és csütörtökön, indulnak és Szentára kedden és pénteken érkeznek. Visszafelé Szentáról indulás reggel 7.30 órakor, Sztáribecsejől 10.30 órakor, Titelről délután 2.20 órakor, Knicsaninról 2.35 órakor, Zemunból este 6.10 órakor, Beogradba érkezés 6.30 órakor. A Szentáról induló hajók minden szerdán és szombaton közlekednek. — Beograd—bezdáni vonalon. Beogradból minden kedden, csütörtökön és szombaton, indulás délután 2 órakor, Szlankamenről 5.15 órakor, Noviszadról este 8 órakor, Ilók—Palánkáról éjjel 11.15 órakor, Vukováról éjjel 1.40 órakor, Almásról reggel 4.15 órakor, Apatinról 5.40 órakor, érkezés Bezdában 7.15 órakor. Vissza Bezdánból minden szerdán, pénteken és vasárnap délelőtt 10.20 órakor, Apatinból 11.50 órakor, Almásról 12.50 órakor, Vukováról délután 3.15 órakor, Ilók—Palánkáról délután 5.15 órakor, Noviszadról 7.15 órakor, Szlankamenről 9.55 órakor este, Zemunból éjjel 0.05 órakor és érkezik Beogradba 0.20 órakor. Ezen a szakaszon a hajók vasárnap, szerdán és pénteken közlekednek és Beogradba hétfőn, csütörtökön és szombaton érkeznek. — A Titel—Szlankamen szakaszon indulás Titelről délután 4 órakor, Knicsaninról 4.10 órakor, Szlankamenre érkezés 5 órakor. Onnan vissza indul Szlankamenről este 7.15 órakor. Ezen a szakaszon a hajók kedden, csütörtökön és szombaton közlekednek. — Vukovár—noviszadi Dunaszakaszon: Indulás Vukováról reggel 4 órakor, Noviszadról 4.40 órakor, Bukinról 5.15 órakor, Ilók—Palánkáról reggel 6 órakor, érkezés Noviszadra 8.45 órakor, Noviszadról indul 12.30 órakor délben, Csibról 3.05 órakor, Ilók—Palánkáról 4.05 órakor, Bukinról 5.10 órakor, Noviszadról 6.05 órakor, érkezés Vukovarra este 7 órakor. Ezen a szakaszon a hajók vasárnapot kivéve naponta közlekednek. — A Beeskerek—Szlankamen szakaszon indulás Beeskerekről déli 12 órakor, Szlankamenre érkezés délután 5 órakor, Onnan vissza este 10 órakor, érkezés Beeskerekre reggel 9 órakor. Beeskerekről Szlankamenre a hajók vasárnap, szerdán és pénteken közlekednek, míg visszafelé vasárnap, szerdán és pénteken. Erkezés Beeskerekre hétfő, csütörtök és szombaton. — A Beograd—Sabáci szakaszon indulás Beogradból reggel 4.30 órakor, érkezés Sabáca délután 3 órakor. Indulás Sabáceról délelőtt 10.30 órakor, érkezés Beogradba délután 4.30 órakor. Beogradból a hajók vasárnap, szerdán és pénteken, visszafelé Sabáceról csütörtökön, szombaton és kedden közlekednek. — Beograd—Panesevó közt a helyi hajók közlekednek: indulás Beogradból 4.30, 5.10, 8.15, 10, 12.30, 15, 17.30 és 20.30 órakor. Panesevórol 4.20, 6.10, 7.40, 10, 12.50, 15.45, 18 és 19.30 órakor. — Beograd és Zemun között a hajók naponta reggel 5 órától este 10 óráig felóránként közlekednek.

Minden „Pyram-paszta“ dobozban van egy betű, aki a „Gramofon“ szót összegyűjti, kap ajándékkul egy szép, sokszáz dinár értékű koffer-gramfont

TÁRCA

A LÉGY

Írta: HARSÁNYI JÓZSEF

Ráthy Alajos gimnáziumi professzor előadás közben levette az orrjáról szemüvegét és kis szarvasbőr darabkával gondosan megtörölte, aztán szeme elé tartotta, átnézett rajta, majd rálehel és újra megdörzsölte a szarvasbőrrel, aztán beletette a tokba és zsebre tette. Máskor a szemüvegét csak az előadás végeztével szokta megtörölni és elrakni, aztán mindig fölkel és elhagyta a termet. Most azonban valamely okból a szemüveg elhomályosodott mindjárt az előadás kezdetén, mire levette és megtörölte. Amint ezt a művelet végezte, eléledkezett az előadásról és szó-rakozottságból, megszokásból a szemüveget a zsebébe tette és felkelt, hogy elhagyja a termet, lévén a szemüvegtörésnek mindig ez a vége.

A tanulók rögtön megértették, hogy a szó-rakozott tanár miért akar távozni az óra kezdetén és az egyik fiú az első padból meg is mondta neki:

— Tanár ur, kérem, még nem csöngettek, szó-rakozottságból el tetszik akarni menni.

Erre a tanár feleszmélt és visszament a katedrára.

— Először is azt akarom mondani — szökött — hogy az nagyon rosszul hangzik: »el tetszik akarni menni«. Máskor úgy mondd: »el akar menni a tanár ur« — igaz, hogy ebben nincs benne a »tetszik« szócska, amit az irántam érzett tiszteletből akartál mindenáron használni, de hidd el, anélkül is igen udvariasan és hangzatosabban hangzik úgy, ahogy én mondtam. Különben igazad van: szó-rakozottságból el akartam menni, pedig még nincs vége az órának, sőt alig kezdődött. Érdekes volna megírni egy alapos tanulmányban, miért van az, hogy a tanárok túlnyomó része annyira szó-rakozott. Mért éppen a tanárok? Mért bizonyos, hogy ez sem ok nélkül való, mert nincs semmi ok-talan és céltalan a földön.

Tizenkét órákor fejezte be az előadást és az uton a vendég felé, ahol ékeztet, mert a legelőny volt, folyton ezen a kérdésen gondolkodott. Mi az oka az ő és általában a tanárok szó-rakozottságának? A kérdés boncolásába annyira belemélyedt, hogy észre sem vette, mikor a vendég felé érkezett és jóval túlni-

már rajta, mikor magához tért és visszafordult a vendég felé.

Bent az étteremben, ahogy leült megszokott helyére, újból belemélyedt a kérdés fejtegetésébe. Észre vette, hogy a pincér már föltálla elébe a levest, rendelés nélkül, mert a tanár ur abnorm volt és a rendes napi menüt karta külön rendelés nélkül. Már majdnem teljesen kihűlt a levese, amikor végre meglátta és megette. Szerencsére a húst még a leves fogyasztása alatt hozták neki és így nem hűlt ki, mert leves után rögtön hozzáfogott. Igaz ugyan, hogy a húst először kanállal akarta enni, ami a levevés után szó-rakozottságból a kezében maradt, de erre hamar rájött és a kanalat késre és villára cserélte ki.

Evésközben természetesen folyton a fömerült problémán elmélkedett. Mi az oka a tanárok általános szó-rakozottságának? Bizonyos, hogy a foglalkozásban kell keresni a magyarázatot, a tanári mesterségben kell valaminek lenni, ami szó-rakozottá teszi az embert. Ha nem így volna, akkor nem volna a tanári karban olyan feltűnően nagy percent a szó-rakozott. Akkor más pályákon is olyan arányban működnek szó-rakozott emberek, mint a tanárin. Mi volna például, ha a színészek volnának szó-rakozottak és összekevernék a szerepeiket. Lám a színészi pálya nem tűri a szó-rakozottságot. Éppen így a tanári pálya meg ugylátszik vonzza magához a szó-rakozott hajlamu embereket.

Itt tartott szemlélődésében, mikor a pincér elő-be-tolta a tésztát. Almáspite volt éppen, amit Réthy tanár ur rendkívül szeretett. Ennek a tésztának a tiszteletére megint levette a szemüvegét, gyorsan megtörölte és visszatepte, hogy jól lássa a pirosra sült, szaf-toshéli édes tésztát. Aztán kezébe vette a kést és a villát és belemélyedt kedvenc ételébe.

Mindjárt az első vágásnál, hála megtörölgött szemüvegnek, a tészta barna föltelékében valami fekete-t vett észre. Közelebbhajolt, jól szemügyre vette a gyanus teketeséget és megállapította, hogy az egy jól fejlett fekete légy, amely véletlenül megsült az almáspite-ben. Magában rögtön megállapította, hogy ez joggal kifogásolható jelenség és mint lelkiismeretes ember kötelességének tartotta erre a körülményre figyelmeztetni a felelős személyt.

— Pincér! — szökött tehát hangosan. — Egy legyet találtam az almáspite-ben!

Azonban ebben a pillanatban egyetlen pincér sem volt az étteremben, mind a konyhában foglalatokodtak. Mit tehetett mást, várnia kellett, míg bejön a pincér. Addig is a legyet gondos körültekintéssel kihá-

mozta késével a pitéből és a tányér szélén helyezte el. Aztán újból belemélyedt gondolataiba és a tanári szó-rakozottság okai után kutatott elméjében, közben pedig a tésztát szép lassan elfogyasztotta.

— Azt tehát megállapíthatjuk — gondolta magában — hogy a szó-rakozottság oka magában a tanári foglalkozásban keresendő. Tudnunk kell mármost, hogy melyek a tanári pálya ama sajátosságai, amelyek a szó-rakozottságot előidéznek. Elsősorban nyilván a tudomány jön tekintetbe, amivel a tanári foglalkozás szoros-an össze van kapcsolva. A tudomány kétségkívül teljes beleolvadást, elmerülést követel meg a vele foglalkozóktól. Aki tehát a tudományban elmerül egész teljességében, az nem tudhat a körülötte történő apró jelentéktelenségekre figyelmet fordítani és természetesen szó-rakozottá válik. Következésképp az a tanár aki nem szó-rakozott, nem is lehet elég jó tanár, mert az annak a jele, hogy nem merült el elég mélyen a tudományok megismerésébe....

Mikor itt tartott gondolataiban, akkor a teremben nagy csörömpölés hallatszott, ami meggavarta. Egy pincér elejtett három tányért, attól eredt a nagy csörömpölés. Réthy tanár ur meglátva a pincért, eszébe jutott a pitébesült légy elintézetlen ügye és odaszökött a pincérnek:

— Halló! Pincér! Jöjjön csak ide!

A pincér odajött és alázatosan hajlongott:

— Meltóztassék parancsolni tanár ur!

— Nézzé pincér, figyeljen ide, ebben a pitében benne volt ez a légy, ezt mondja meg a szakácsnének és figyeimztesse gondatlanságára. Különben itt van vigye és mutassa meg neki.

— Igenis kérem. De hát hol van kérem az a légy?

A tanár ránézett a tányérjára és megdöbbenve állapította meg, hogy a légy eltűnt. Csodálatos — gondolta — hiszen csak nem repülhetett el? Meg volt sülvé, határozottan meg volt sülvé, így tehát az elrepülés lehetősége ki van zárva. Még el sem mászhatott, mert az élet teljes mértékben kisuült belőle. Megnézte tehát a tányér mellett az abroszon, hátha véletlenül lesodorta késével a tányérról de ott sem volt.

— Ha az összes lehetőségeket kizárjuk egy kivételével, akkor azt az egyet tényként kell elfogadnunk — mondotta. — Ilyenformán csak egy lehetőség maradt, hogy én azt a legyet — megettem. Ezt kénytelen vagyok ténynek tekinteni — mondta a pincérnek és elfelejtve esernyőjét, eltávozott a vendéglőből, miután szó-rakozottságból a pincérnek elfelejtett borraivalót adni.

Ha
szép, jó és finom szörmét akar, vásároljon
Goldstein Antal szücsmesternél!
Subotica (Halpiac)
Elsőrendű szücsmunkások és -nők
még felvétetnek

Legfinomabb saját pörkölésű fri s „SZULTÁN“
jegyű kávéhoz az alanti ajándékokat adom anélkül,
hogy a kávé árába beszámítanom, mert e an kiváló
minőségű kávé mind-nhol be aka om vezetni
1 kg. kávé, pörkölt, leg inomabb
„SZULTÁN“-keve ék 90.- dinár

Ajándékok:

- 1 kg. vételnél 1 drb elsőrendű as tall óa
- 2 „ vételnél 1 drb finom ébr sőtőra
- 3 „ vételnél 1 drb szép és jó zsebéra

Vidé re postán utánvétellel

SCHÄFFER RÓZA
kávépörköldéje Subotica, Főpostával szemben

Figyelmeztetés!
Az általánosan ismert, legjobb és legkiadósabb
bécsi gázgyári fűtőkoks
Suboticán egyedül csak Potasmann fátel-
pén kapható. Margit-malommal szemben. Tel. 3-86

Droguistasegédet
magyar, német, szerb nyelvű ismerettel
azonnall belépésre keres
Fehér drogér a Szombor
C ak na yo b gya or által e d l ez 3 j lent. e 6 t
ve zik fe

„NAPREDAK“
KÖNYVKERESKEDÉS
ÉS ANTIKVÁRIUM
VEL. KIKINDÁN
Szerb-horvát, magyar és német
kölesönkönyvtár
vidékre is kölesönöz
Keresedelmi információk
Hirdetéseket felvesz a Bács megyei Naplóra
és az összes lapokra kiadóhivatali áron

AZ ÜZLET
részletesen tájékoztat
a magyar üzleti világ
eseményeiről.
Ingyenes
mutatványszámot
küld a kiadóhivatal
Budapest, VI., Andrásy-ut 29

ÁLLATAINAK
hízását, erőbeli állapotát, csontképződését fokozza,
a betegségekkel szemben ellenállóvá teszi, ha
naponként 1 kanál
MAGDOLNA állati tápláltszert kever az abrakba
Csak lepőmből, eredeti kis zsákokban kerül for-
galomba — Minden zsák használati utasítást és
adagoló karta tartalmaz. Állat- és falügyelet!
MAGDOLNA állati tápszeripar
Subotica, Masarikova 7

WEITZENFELD
DRUGSUBOTICA
INTERURBAN TELEFON 192.
**Zsák, zsinog, ponyva, gaz-
dasági kötélárak, szőnye-
gek, linoleumok, kárpitos
kellékek nagy választékban**
Kérjen árajánlatot!

THERMAL-PARKSTRAND-FÜRDŐ
BAD VÖSLAU
Európa legnagyobb fürdője
Rádióaktív Akrothotermál 24°
Gyermekgyógyhely, kád- és szénásvány fürdők. - Torna- és tenisz-
terek a fürdőben

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLÓ PÁLYANYERTES REGÉNYE
IRTA: ARÁNYI JENŐ

— Leestek, öszetört a csontja mind a két-
tőnek, csakhogy Dugovics — Gospodi pomilui!
— feikel és a víz fölött, a levegőben jön egy-
nest felém: Péro Risztics, mondja, én most meg-
haltam, de mielőtt elmegyek, bizok rád valamit...
Soha el ne felejtse, amit most láttál — mintha
bizony lehetne azt elfelejteni — *tudd meg, hogy
én most meghaltam szerbekért, magyarokért,
svábokért, mindenkiért, akinek ellensége a török.*
Az pedig mindenkinek veszedelme, akit nem
török anya szült vagy aki gyáván pogánnyá nem
lett. De még annak is, mert azt semmire sem be-
csüli. *Te ítam, véreből való vér, változ meg.*
Szeress mindenkit, aki nem turk és gyűlöld ha-
lálíg a hited meg a néped ellenségét. Ha pedig,
nemsokára, hívnak, hogy akármilyen uton vagy
akárki után a török ellen menjél, akkor vedd fel
újra a szablyát és menj, ne keresd, ki hív. Én
hívlak meg a Jugovicsok, meg a koszovópoljei
sok ezer, meg mind-mind, akik a hitünkért meg a
szabadságunkért meghaltunk...

— Hát eddig volt az álmom eleje, de most
gyere pap apám, együk meg a lángost.

A friss lángos szagára begyűlt az egész
család. Az asszony a tehénfejéstől, az Uros gyer-
cek a lovak mellől. Deszánka néző majd elájult,
amikor az ura lángossal kínálta a saját kezével
kenve rá a turót, a fiu pedig szentül azt hitte,
hogy részeg az apja vagy hirtelen elvesztette az
eszét. Ilyen nyájásnak, ilyen kedvesnek soha
nem látta még senki, hiszen Deszánka arra is
emlékezett, hogy amikor a nászuk reggelén ked-
veskedve meg akarta ölelni, durván ellökte: Ak-
kor szeress, ha én parancsolom!

A derült, fagyos téli reggelen derült, de szo-
katlanul meleg sugár játszott a konyha falán, az
olajos gyolccsal bevont apró ablak bámulva me-
szettette félszemét a jelenetre.

3.

— Hát most mondd tovább, szólalt meg a
pap, félig tele szájjal, a Jelenka katrincájába tö-
rölve zsiros kezét. Ez eddig esést jelent, mert
halottal álmodni: eső vagy hó.

— Nem mondom tovább, mert ami tovább
van, az már egy másik álom, amit vagy annak
mondok csak el, aki tenni tud róla, vagy annak,
aki mellettem lesz a halálom óráján. Te, fordult
a fiához, nincs annak a lónak valami baja?

— Melyiknek apám?

— A feketének. Annak a nyerítésére ébred-
tem föl a két álom között.

— Nincs annak egyéb, meg kellene jártaíni.

— Hát miért nem jutott ez előbb eszedbe?

— Nekem eszemben volt, de apám nem pa-
rancsolta...

— Hát most idehallgassatok, mátol más-
képp lesz. Te, asszony, meg a lányod ellátjátok
a házi dolgot: sütni, főzni, mosni, varrni, fenni,
szőni, tollat fosztani, tyukot ültetni, fejni, lábamat
mosni, hajamat nyírni, kertben dolgozni ez a ti
dolgotok. A Deán majd ellátja a juhokat, te meg
Uros a kocsis vagy, tiéd a lovak. Szántani, vetni,
fát hordani a mi dolgunk, kettőnké, aratni vala-
mennyié. Csépelünk mi ketten, malomba is mi
járunk. Engem senki ne kérdezzen, mindenki tud-
ja, mi a dolga. Baj ne legyen.

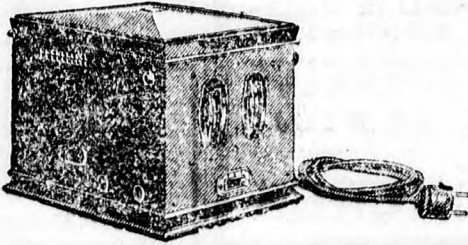
Akkora kegy és leereszkedés volt ebben,
hogy a gyerekek a fölzsabadulás ujjongó érzésé-
vel csókoltak kezét, míg az asszony néhány üt-
kos könnyet morzsolt szét a szemében.

Riadt szomszédok jöttek, farkast láttak a vá-
ros felső végén, lehet, hogy több is van. Nagy a
tél, behajtja csordástól őket a városba. Péro a
fegyver embere, csináljon valamit. Fejsze, fur-
kó, vasvilla, cséphadaró majd mindegyiknél volt,
vezető kellett leginkább. Risztics Péro a hosszú
juhásbotot fogta és jólesően megrándult a ba-
jusza, mikor látta, hogy Uros csak egy rövid
baltát emel fel a földről.

Mikor a rövid téli nap alkonyatán hazatér-

tek, a városka valamennyi kutyája ott vonított
körülöttük, mert Uros egy hatalmas ordást von-

Telefunken-rádió

Arcolette 30 W.

Az új 3-lámpás hálózati készülék, minden ba-
téria nélkül. — Főképviselet:

ALTERNO-RELAIS

műszaki vállalat

NOVISAD — TEL. 24-14, 24-87

szolt maga után. Az asszonyok kíváncsiskodá-
sára senki sem felelt, lefekvés előtt csak annyit
mondott Péro a kisebbik fiának:

— A bőre a tied.

Ez volt minden dicséret, de ez annyi volt,
olyan sok volt, hogy a gyerekek egész éjjel do-
boxott tőle a szíve. Nem tudott aludni az örömtől,
a büszkeségtől, hogy ime, gyerekből, a gyere-
sorból legénnyé szabadult.

4.

Aludt a Tisza. Vastag takaró alatt, amelyen
gondosan őrizte a szelelőlyukakat Bokros Antal
halászmester uram. Lusta, örökösnek látszó
álomba merült a folyó, a folyó, amelyben a mon-
da szerint csak két harmadrésnyi víz jutott az
egyharmadnyi hal számára. Bokros apó nem
hiába őrizte már vagy negyven esztendeje a ti-
szai halakat, nem engedett a böcsületből még
ezen a rettenetes éjszakán sem, kétszer is végig-
járta a lékeket, nehogy befulladásnak a halacs-
kák. Mert az egyszerű halászmester, aki bizony
egy vonásnyit sem értett az ákom-bákomhoz,
legfeljebb a rováshoz, tudott annyit, hogy a hal
meg nem él a puszta vízből, amint az ég szárnya-
sa se puszta levegőből; ennek víz is kell, aman-
nak levegő. Gondoskodott a lékelésről szaporán,
de gondoskodott arról is, hogy a lék — lék ma-
radjon.

Most éppen a szőregi partot járta. jó mé-
lyen, majdnem Keresztur fölött, amikor visszatér-
őben az alsóvárosi szigetet* balkézről hagyva,
szánkócsengés vert a fülébe.

Menedékes a part, könnyen nyakát-egyebét
törheti az ember és a ló. A vén halászmester
arra fordulva tölcserént csinált a tenyeréből:

— Hahó! ha-hó! hó!

Hamarosan megjött a válasz és kisvártatva
fáklyás lovas igyekezett feléje.

— Állj mög, mert belefordulsz a marton a
jégbe.

— Ki beszél?

— Mond mög fiam ki vagy, azután majd
felelek.

— Nem érök rá sokat lefetyölni, ki kend?

— Kend az öregapád! Én Bokros Antal ál-
lok itt, nemes Szöged város halászmestöre.
Nahát!

— Ujnye drága jó céhmestör uram. éppen
kegyölméd? hiszen az a jó Isten hozta kegyelmö-
det az utunkba.

— No?!

— Hát nem ismerkszik rám?

— Áff... harapta a szót el Antal mester,
eszébe jutván, hogy a nemes város két ezüstdé-
nár büntetést szab a káromlásra.

— A Ferkó vagyok!

(Folytatás következik.)

*) Akkor még nem boszorkánysziget volt a neve,
mert élt még Kálmán király parancsa. A boszorkány-
égetés a későbbi fölvilágosodott időben lett kapos di-
vat Szegeden. Szerző.

NYILT-TÉR

Szücsmühely-áthelyezés

Szücs- és szörmekészítő műhelyemet

TRUMBIČEVA ULICA 2/b.,

gimnáziummal szemben (volt dr. Blum-ház) helyez-
tem át.

Susman IIIja

szücsmester, Szubotica

Hirdetmény

A szuboticei 17690. számú betétben. A. I. 1. sor. 6824.
hrsz. alatt felvett VIII. kör, Karadžićeva ucca 12.
számú 2 emeletes lakház 400 négyszögöl belsővel,
melyben a Heuduschka és Hermann gyarmattáru
nagykereskedés volt, a szuboticei járásbírói mint
telekkönyvi hatóság 6848/1929. tkvi számú végzése
folytán az ezen végzésben megállapított feltételek
szerint 1929 október 25-én reggel 9 órakor a szuboti-
cai kir. járásbírói, mint tkvi hatóságnak 21. számú
árverési szobájában megtartandó utóajánlati árverés-
sen el fog adatni.

A kikiáltási ár 500.000 dinár, bár a kikiáltási ár-
tási ár 10%-a, vagyis 50.000 (ötvenezer) dinár az
középvénben, esetleg óvadékképesnek elismert élek-
papirokban leteendő.

Az árverési feltételek a kir. járásbírói mint tkvi
hatóságnál 33. ajtószám alatt megtudhatók.

Mindenütt a legjobbaknak elismert
harzi kanári madarakat
10 év óta szállít. Értékéért és jó érkezésért jótáll.
Porcellán leher-kék csákok 400 din. Kikiáltási és elő-
énekes 150, 200, 250, 300 és 350 dinár. Tenyész-
nőstények 60, 70, 80 és 100 din. Beszélő papagályok
(kb. 40 sző) 1500, 1800 dinár. Aranyhalak 15 dinár.
darabja, haltartó 100 és 140 dinár. Aquariák, dísz-
halakkal, haledel, kakták, fészkek, madárelődel,
madárvilágok. Mindenajta kutyák, Farkaskutyák 2-3
hónaposak 350 dinár darabja.
LANG ANDRÁS, madár- és állattenyésztő, NOVI-VRBAS

Lőtt nyulat és foglyot

minden mennyiségben

legmagasabb napi áron átvesz

HARTMANN és CONEN

HUSKIVITELI R. T. SUBOTICA

TELEFON 12.

A vajdaságiak kedvelt találkozóhelye

BUDAPESTEN a

KÖZPONTI SZALLODA

VII, Baross-tér 23

a Keleti pályaudvarnál

Teljesen ujonnan berendezett
kényelmes családi ház.

Központi fűtés, hideg-meleg víz.

Mérsékelt polgári árak.

A Bácsmegey Naplóra való hivatkozással

20% engedményt kap

Testvérvállalat

OSTENDE KAVÉHAZ

Tulajdonos: GROSZ ÖDÖN

Versenyképes

napi árak mellett ajánl elsőrendű faszenet, f. hér darabos meszet, beo- Réval, Réval
cíní portland cementet, pécs-szabolcsi kétszer mosott kovácsszenet Subotica, Sokolska 2. Tel. 5-51

Gyomorhaj, a bél és minden belső szerv megbetegedése ellen a legkiválóbb gyógyhatású szer a

Ize és illata kellemes és így a gyermekek is előszeretettel veszik. Egyetlen egy kísérlet Önt is meggyőzi ennek a kiváló szernek felülmulthatatlan hatásáról. — Készíti és postán szétküldi Dr. Semelié gyógyszerháza, Dubrovnik 2. Ára üvegenként 40 dinár, három üveg 105 dinár, nyolc üveg 245 dinár

FIGOL

A „STANDARD-ELECTRIC“ (TUNGSRAM)

NÉGYCSÖVES 1929/30 TÍPUSU RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI MÁR KAPHATÓK

BÁRIUM-CSÖVEKKEL FÖLSZERELVE TÖKÉLETES RÁDIÓÉLVEZETET NYUJT GYÁRI FÖLERAKAT:

VOLTA R.T., V. BEČKEREK

Ha gallérját, fényesen, fehérén és elegánsan akarja viselni, akkor küldje 445

PIUKOVIC
gőzmosódába
Subotica, Vilsonova ulica 16. sz

„ELEKTRA“
villamos ceruza
amellyel sötétben is lehet írni és egyúttal villamos lámpa is, tartalékai egyúttal, utánvétellel 38 dinár. Megrendelendő a jügoszláv főszerkesztőnél

Karlo Skorep
Bograd, Zarebicka br. 4

Érkezett
friss teaütemény
1 kg 18 din-tól feljebb
Idei termésű
angol, china és orosz tea
1 kg 44 din-tól feljebb
Kurtes Miloš
fűszer és csomagolókereskedés
Subotica, Muzička škola
Telefon 483

Simon és Bodnár
gépjavitóműhely, vas- és rézöntőde
Subotica, VI. kör Tolstojeva ulica 27. szám (Könyörgár melletti utca)
Elvállalunk mindenféle mezőgazdasági gépjavitást és alkatrészek újítását vasból vagy bármely ötvözetből
Külön osztályunkon: autók, traktorok, gázmotorok, valamint az összes tüzgépek javítását speciális szerszámgepeinken szakemberrel garancia mellett végezzük
vas- és rézöntőde
A beküldött rajzok vagy minták után bármilyen gépalkatrészt a legolcsóbb árakon készítenek
Tel. 143 58/9

Naponta garantált friss
jug. tescheni teavaj
édes tejfel
tehéntúró
valódi sombori túró
liptói túró
jug. svájci emmentali, grayer, parmazan sajt
francia roquefort
boszniai trapista (valódi)
bánsági trapista
kvargli
reggeli sajt (Frühstückkäse)
Tiger, Nestle, Yörg, Lido, Sokol, emmentali sajtok nagyban és kicsinyben kaphatók

Trišić Todor
tejmértek kereskedése
Strossmajerova 22. Halpliac

Van-e szebb, mint a természetes, friss szín?

Minden öntudatos nő súlyt helyez megjelenésére. Értenie kell azt, hogy megjelenésével kellemesen hasson. Ezt mindig el is érheti, mert van-e szépség, amely meggyőzőbb, mint a leheletfinom arc és a meleg ajkak? A KHASANA-SUPERB-arcpirosító nemes és teljesen feltűnés nélküli árnyalatot ad, amely mindenütt csodálatot kelt fel. A „Khasana-Superb“ nem is közönséges arcfejték. Közvetlen használat után maga az arc alakítja át a narancsszínű krémet természetes-piros színűvé. A színráyatalt ragyogó és leheletfinom, a sötét vagy világos bőrnek megfelelően. Színezésében, mindenben és teljesen hozzáillik az arc bőr színéhez. A KHASANA-SUPERB-arcpirosító az ajkaknak adja meg a szükséges árnyékot — semmi mást. A kettőt együtt — ajak- és arcpirosító — ellentétlenül az időnek és víznek, sőt a csóknak is. A tükre is igazolni fogja Önnek, hogy ezekkel a segédességekkel a természetes és kedves színérésnek majdnem bízhetetlen kifejezést ér el — és senki se sejtji, hogy Ön

KHASANA SUPERB-et használ.

S. H. S. lerakat:

JUGPHARMACIJA D. D. ZAGREB

kozmetikai osztály.

Dr. M. Albersheim
Frankfurt a. M. - London

MINDENÜTT KAPHATÓ!

A MODERN NYELVTANULÁS NEM FÁRASZTÓ

ellenkezőleg: naponta növekedik a tudás, mert:

amint megkezdte a tanulást, már beszél is!

Nem a nyelvtani szabályok halmazát adja, hanem gyakorlati módszerrel írta

VUKOVICS MARICA SZERB-MAGYAR nyelvtanát

Ara 30.- dinár

Kapható a BACS MEGYEI NEMZETPOLYON Könyvtárakban

Vidéki szállásnál 5 dinár portó

Kezdeni: addig nyomtatványt, míg nem kéri árajánlást a Minerva-nyomdától

Prima poroszszén

Osztrau- és Hindenburg-kokszot

bányaárakon ajánl az

Általános Hitelbank Rt.

szénosztálya

Szubotica — Telefon 51

Butorok

a legnagyobb választékban és legolcsóbban

ERDÉLYI A.

gyermekkocsik gyári áron Szuboticián

lakásberendezési vállalatnál szerzhető be. Bene Sudarevičeva ul. 4.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Ujjonnan feltárt gyógyerejű toplicai ásványvíz

„MILAN TOPLICA“

természetes alkalis savanyuforrás VICSA - Prokuplje mellett

A C. 44735/1929 számú rendelet alapján gyógyerejű viznek elismerve. Ize rendkívül kellemes

MESÉS EREDMÉNYEL GYÓGYIT: hurutos megbetegedéseket, hólyag- és epebajokat, hólyag- és epekövet, szkrofulotikus alapon fellépő bőrbajokat, de főleg idült légcsőhurutot, gyomorhajokat, gyomorégést, csúzt, cukorbetegséget, tüdőtuberkulózisnál kiváló étvágygerjesztő hatása, a tüdő, tüdőcsucs és a hashártya megbetegedéseit, női bajokat (anyaméh és petefészek gyulladást) és azonkívül székkletszabályozó hatása a csodával határos.

Kapható minden gyarmatárkereskedésben, szállodában vendéglőben, hávéházban, büfében, stb.

„TILOKS“ K. D.

toplicai ásványvízkitermelésre alakult vállalat

Telefon 29-53 **BEOGRAD** Frankopanova br. 29
Képviselőket keresünk minden nagyobb városban

Bencze Antal és Fia műbutorgyára

Gyár és központ: Veliki Bečkerek — Fikóúj let: Beograd, Koračeva 9

Alapították 1861

Az összes stibutorok elsőrangú előállítású. Kiváló minőség. Legnagyobb választék Szolid árak! Saját tervező műterem! Szolid árak! Állandó butorkiállítás Vel. Bečkereken, függönyökkel, szőnyegekkel és terítővel és teljesen berendezett, a kiállítás céljára épített helyiségekben 1084

Olcsóbb lett a tüzifa!

Mindenféle tüzifa, koksz és szén a legolcsóbb napi árakon kicsinyben és nagyban beszerezhető: **Vujkovics J. és Társa** cégnél, Jukičeva ul. 41. - Tel. 6-69

Elismerten legjobb jugoszláv
tescheni teavaj
kg.-ként 50 dinárért kapható
Tristić Todor
tejmérnök kereskedő
Subotica Halpiae

Építési munkáknak
alkalmasnak
pincek, folyókák
szárazítására
AQUASIT
szigetelő és
száradító
anyagok
Próbarendelés mindenkit meggyőz arról, hogy a legalkalmasabb és legbiztosabb szigetelő az **AQUASIT**
Vejdasági vezérképzőintézet
Bácskai Cementárnyagár, Subotica

Kemény D. Dezső ecetgyára értesíti
vevőit, hogy az ecetgyár és iroda az uccanyitás következtében is a régi helyén marad: **Városi bérpalotával szemben, I. Vojnovićeva 5.** Bejárat az új uccán. Ez alkalommal figyelemzteni a t. háziasszonyokat, hogy ha súlyt helyeznek arra, hogy a télire eltejt uborka, paprika és zöldfűszerek mindig szépek és jók maradjanak, csak **Kemény-féle** ecencet használjanak. 2168

I-a oltóti mész
beocsini
portland cement kovácson
és mindenféle
építési anyag
oleón besze ezhető
Illgen Károly-nál
I. kör., Sokoška ul. 17.
Telefon 660. 151

Sütemény 2 din.
Haboskávó
süteményrel 5 din.
Teasütemény
kg.-ja 60 din.
Alkalmi és lakodlmas
Torták
olcsón kaphatók 5408
„MIGNON“
Institorisz Sándor
ülönnan megnyitott a trászdzájában
SUBOTICA, Strogmajerova ul. 22
Halpiae, Farenó mészáros mellett

KINTORNA

Az ismert művész Schreiberovics asztalához ül a kávéházban. Schreiberovics odaszól neki:
— Hallja, maga nagyon közepes ember.
— ?
— Nem nagy chöchem és nem kis narr.

A nagymama rászól unokájára.
— Azelőtt bizony egy fiatal leány sem mert volna úgy öltözni, mint ti manapság.
— Viszont, nagymama, manapság sem merne egy fiatal leány úgy öltözni, mint ti azelőtt.

— Képzelve, szomszédasszony, azt mondom a lakómnak, hogy nem engedem elköltözni addig, amíg ki nem fizette a házbért. És tudja, mit felelt erre az a szegénytelen?
— Mit?
— Azt, hogy hál' Istennek, végre lesz egy állandó lakása.

A nagyságos asszonytól megkérdezi a fürdőorvos:
— És hová megy nagyságos asszonyom a fürdőszézon elmúltával?
— Pár hétre hazautazom, hogy kissé kipihenjem a nyaralás fáradalmait.

Két nő egymásközt.
— Hidd el, Mici, a férfiak mindjárt észreveszik egy nőt, hogy tisztességes-e?
— Igen és ha az, akkor menten otthagyják és keresnek egy másikat.

Két automobilista beszélget:
— Igen, a mi közlekedési viszonyaink még nagyon elmaradtak. Arra volna szükségünk, hogy az utainkon száz kilométerenként elsőrangú szálloda épüljön.
— És ötven kilométerenként elsőrangú kórház.

A parasztasszonynak fizetnie kell a doktort.
— Ez nagyon sok, doktor ur. Ennit nem fizethetek.
— Sajnálom, ez a törvényileg jóváhagyott díj-szabás.
— Ne tessék elfelejteni doktor ur, hogy az én kisleányom hurcolta be a faluba a vörhenyt...

Két barátó beszélget:
— A ruhája újdívatu ennek a nőnek, de a kalapja tavalyi.
— Szent Isten! Micsoda anakronizmus!

Mrs. Henrietta Beecham süket volt és Velencébe utazott. Pont 12 órakor az olasz hajók ágyulóvást adnak la Mrs. Henrietta Beecham felkelt, megigazította pulloverjét az ezüst övvel és azt mondta: »Szabad«.

Vasuti resti megnyitás Sečanjon!
Az utazók közönség figyelmébe!
Sečani Állomás restijét október 1-én átvettem, teljesen átalakítottam. A vonatközéskékhez m. leg- és hideg ételek, oszonnák, reggelik a legolcsóbb napi árban
Vukovics Antal
vasuti restis, Sečanj

I-a rózsaburgonyát
fehéret és Woltmann-rózsá, hagymát, dughagymát, fejés háposziát, babó, almát, diót, stb.
I-a préselt réti szénát
v: gon- és kisebb tételekben legolcsóbban és legjobban szállít
Lederer Jenő
bank- és bizományi ülete fő-elék- és gyümölcskivitel
Novisad, Vilsonov trg 7
Telefon 22-14. Tavira cím: Lederer. Raktár: Temerinska 38

Előnyomdát
jól szortírozott I-a anyagból legolcsóbban szállít
Bleier Márk, Senta (Bačka)
Első Előnyomda Berendezési Gyár 11581

Naptárárusítók figyelmébe!
Már most rendelje meg az
1930-as
nap társzükségletét, mert csak így biztosíthatja, hogy idejében meg is kapja a kalendáriumokat.
Az 1930-ik évi

„MINERVA“
NAPTÁRAK
szétküldése október elején megkezdődik. A szétküldés a rendelés beérkezésének sorrendjében történik. A

Minerva Naptárakat
a közönség megismerte, megszerette s keresi, úgy hogy azok árusítása nyugodt és biztos keretet jelent.
Az 1930-as esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:
1. Képes Családi Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szíve Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Vidám Naptár
7. Kis Naptár
Minden naptár más-más szövegű s más-más regény van mindegyikhez mellékelve.
Aki naptárakat akar árusítani, kérjen tőlünk ajánlatot.
Minerva-nyomda Szubotica

A legjobb asztali és templomi GYERTYA
legolcsóbban kapható
Resch Józsefnél Sombor
Kérjen árajánlatot

Höger József
villanytelepe
Ridjicán
a hozzátartozó
mozival és darálóval bérbeadó
Közelebbit a tulajdononál

Perzsa-szőnyegek
olcsón eladók
Kereskedelmi és Iparbank
(Vasuti parkkal szemben)

Tüzifa
Bükk, gyertyán és tölgy fevágva és házhoz szállítva
100 kg.-ként 38.— dinár
Koksz és a többi tüzifa emek a legolcsóbb napi áron; va onvénél nagy árkedvözemény.
J. ETVEŠ
atelep
Sava Tekelia (Halaal) ut. 23.

Ujburgonya
teljesen érett raktárképes
„JULIUS GYÖNGYE“
átkaatara legkitünőbb németországi fajta. Kapható vagonféltelben meggyezés szerint. Mázaszámra vasuton utánvétel 130 dinárért szállít, brutto netto ért. ab Cervenka állomás
DIENER NÁNDOR gazdaságs
Cervenka 10301

Kemény Gyula
műszaki cégnek új helyisége
Subotica, Trumbićeva ul. 2/a
Gummi-bortömlők
és az összes műszaki cikkek igen jutányosan kaphatók. 5132

Előnyomdát
legújabb rajssokkal, I-a papíron legolcsóbban szállít
Bleier Armin
előnyomda-berendezési gyára
Senta, Sokolska ulica 5

Eladó birtok
Sentán a Munkástelep mellett, közvetlen a város szélén fekvő 72 lánca szántóföld gazdasági épületekkel, továbbá az Epersekert és Temető-dűlőkben lévő 14 lánca prima szántóföld és egy városi nagyobb bérház eladó. A felletelek dr. Huszágh Nándor sentai ügyvédi irodájában tudhatók meg. 11849

Peko cipőgyár fióklétele, Szubotican, H telbank palota
Női, férfi és nekcipők, csakis finom áru
TRETORN galose, hőcipők és gummieszma-ujdonságok!

LIFKA-MOZI

AMIRŐL AZ EGÉSZ VÁROS BESZÉL!
A Vajdaságban először!

Az istentagadó lány

CECIL DE MILLE világhírű rendező mesterműve.
Mindkét rész egyszerre. Főszereplők:
LINA BASQUETTE, MARY PREVOST
ROSA FILM

Jön: Zoro-Huru középkori lovagok. Ujdonság!

Az állam új elnevezése
alkalmából
**gumbélyegzőket
és pecsétnyomokat**
saját műhelyében legol-
csóbban készít
Mayerhof optikus
Szubotica — V. Bečevci

HÁZASSÁG

Férjhezmenőknek, nősülők-
nek biztos siker. Cim a ki-
adóban. 9896

FOGLALKOZÁS

Perfekt levelező, aki a
szerb-horvát és német nyel-
vet teljesen bírja, német
gyorsíró, azonnali belé-
pésre kerestetik. Herz és
Fia szalámgyár, Banatski
Karlovac. 12310

Úgyes kirakatredezést fel-
vesz Párisi Nagy Áruház,
Noviszad. 12315

Mérlegképes könyvelőnek,
kinek ideje megengedi,
hogy Szuboticán a Ruf új-
rendszerű könyvelés propa-
gálásával foglalkozzék, jó
jövédelmet biztosítok. Cim
Rádió Reklámnál, Szuboti-
ca. 12295

Vaskereskedőség azonnali
vagy november 1-ei belépés-
re állást keres. Cim a ki-
adóban. 12327

Kifutófiút, erőset, felvesz
Sipos butorgyár, Oslobodje-
nja ul. 3. 12572

Kéményseprő-segédet, nőt-
lent, szerb nyelvtudással
könnyű munkára felvesz
Kovács kéményseprő, Szta-
ramoravica. 12231

Zastupnik dobro uveden u
većem gradu Hrvatske
(Savske Banovine) preuzeo
bi komisionalno skladište
privorazrednog mlina. Zam-
janjenje prodju 8—10 va-
gona mjesečno. — Ponude
na upravu pod broj 12242

Pékség, fiatal, azonnal
felvétetik. Cim: Czabafy
Mátyás pékmester, Senta.
12253

Motorgépész, esztérgályos,
villanyyszerelő, az összes
motoroknál nagy gyakorlat-
tal, állást keres. Cim a ki-
adóban. 11241

Nevelőnő, beszél németül és
magyarul, éves bizonyít-
ványokkal állást keres.
Pusztára is elmegy. Levele-
ket Gyermekszertető jelgé-
re a kiadóba. 12280

Kifutó azonnalra felvétetik
Szántó, Rudiceva 6. első
emelet. 12282

Utazó, a fűszer- és rövidáru
szakmából. Középbácská-
ban jól bevezetve, azonnali
belépésre állást keres. Klár
Dániel, Novivrbas. 12283

20%-os koronabónok el-
adását és vételét legelő-
nyebben közvetítjük Su-
boticai Kereskedelmi és
Iparbank. (Vasuti parkkal
szemben.) 12293

VÉTEL-ELADÁS

Libamáját

veszke angró és detailben
Spitzer Lipót, Ciril i Metoda
trg 9.

6 kapa szálló eladó. Bőveb-
bet Tolstojeva ul. 19
11978

Gesztenye eladás. Nagyszemű,
friss. Szűcs Lajos,
Sombor, Kralja Petra 61.
11918

Használt nyitott és csu-
kott luxus-, valamint teher-
autók minden elfogadható
áron eladók. Noviszad.
Zseljeznicsnika ulica 20.
12316

Cca 20.000 darab 1 éves
facemete (őszi és sár-
barack) garantált fajtiszta
kicsinyben és nagyban,
azonkívül cca 24.000 darab
zykeres szállóösszövő eladó.
Érdeklődni lehet A Munka
kiadóhivatalában. vagy a
helyszínen Subotica, Kopuno-
vićeva ulica 66. Vermes-
tele. SzAND-pályával szem-
ben. 12318

Malomkő, francia 42 és
zvári állvánnyal és 20
HP huzatos motor eladó.
Üzemben megtekinthető.
Bogarasban Marić Jovan-
nál. 12252

Kovácsműhely, jóforgalmu,
más vállalat miatt szer-
számmal, házál eladó.
Szerszám külön is eladó.
Szentán, Tornyosi ut, Jed-
licska-telep. 12249

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés
költsége számolt. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbontásig jelölt leveleket továbbítunk!
Kérlekoldokidokban válasszátok melléklettel!

Julio Meinl R.T.

subotica-i fiókja

Kávémentafőzést

rendez

október 19.-én szombaton,
egész nap, ameyre ezulon is lisztelettel
meghivja nagybecsült vevőit, azoknak
családját és ismerőseit.

Minden vendéget
szívesen látunk!

OKLEVELESGYÓGYSZERÉSZT

(mag. pharm.) 12309

keresünk, aki drogériánk nagybani és kicsinybeni osztályát vezetné. Jó
szervezőerő, német nyelvtudással, aki itt Jugoszláviában katonai köte-
lezettségének eleget tett. Ajánlatos mellékelendő az eddigi működését
igazoló bizonyítványok, fénykép és abban a fizetési igények is feltüntet-
tendők. Állandó állás, jó fizetés, utiköltséget megtérítjük. Az ajánlatot
ENGLIESKA DR GERJA „UNION“
BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 33. címre küldendők

Alig használt szalgafűrész
és kombinált abrichter és
vastagsági gyalu beépített
villanymotorokkal és egyéb
felszerelések eladók Gábor
Gyöző fakereskedőnél,
Bačka Topola. 12302

Fűzfát, bükkhasábot 3050
dinárért, tölgyhasábot 10%
Jorongal 2750 dinárért,
tölgy fűrészgyári hulladé-
kot 2000 dinárért szállít
10.000 kg.-ként vagonéte-
lekben prompt Freudinger
Hugó, Szombor. 12311

Pőntön két két szobás uccai
lakás, elszobával és fürdő-
szobával, mellékhelyiségek-
kel, egy két szobás udvari
lakás, elszobával, mellé-
khelyiségekkel, egy üzlet-
helyiség azonnal eladó és
azonnal átvehető Gim
Frankopanska ul. 15.
12292

Szőlő

mézédes, eltevésre is igen
alkalmas, kicsinyben kg-
ként 3 dinárért kapható
Piukovits József központi
irodájában Jelačićeva uli-
ca 4. 11971

Malomkő, darás és francia,
nagy választékban kapható
részletre is. Mamuzić Iván-
nál, Szubotica Sudarevićeva
ulica 9. 12284

Alkalmi vétel. Perzsa bun-
da eladó. Megtekinthető
Goldstein Antal szűcsnél,
Halpiac. 12276

20%-os koronabónokat ve-
szünk. Pučka štetiona i za-
ložni zavod d. d. Osijek,
Desatićina ulica 27

Házhelyek, kisebb-nagyobb
eladók a kertvárosban
Ruttkaynál. 12297

Bankzálogcédulákat veszek,
értük a legmagasabb árat
fizetem. Nemzetközi Iroda,
Aleksandrova ulica 9. 12042

Tafisen jókarban lévő
509-es Fiat autó jutányosan
eladó. Érdeklődni: Rádió
Reklam, Subotica. 12247

Hatvan év óta fennálló, jó-
forgalmu, teljesen ujonnan
épült vendéglőmet a vásár-
tőren kedvező fizetési felté-
telek mellett eladom, eset-
leg bérbeadom. Gere István,
Csantavir. 12257

Lakóház eladó 22.000 dinár
vételáron. IV., Gudna ul. 3.
Feltételek megtudhatók Dr.
Wilheim ügyvédi irodájá-
ban. 12269

Szivógázmotor, 6 HP, kom-
plett, kifogástalan állapot-
ban eladó. Reiter Josip
bravaria, Bačka Palanka.
12270

Férfi- és nőikabátok jó ál-
potban eladók. Cim a
kiadóhivatalban. 12173

Cáklarépa, apró krumpli ta-
karmánynak, akácafoszlop
eladó. Kolonits, Senoe 17.
12282

VÁROSI MOZI

Csütörtök — vasárnap

A FOX filmgyár legragyogóbb gyöngye

Négy ördög

Romantika, szerelem, a sivár, de csillogó artista élet
Murnau mesteri rendezésében. — Főszereplők:

JANET GAYNOR

Nanci Drexe, Charles Morton,
Barry Norion

A legnagyobb cirkuszfilm ami eddig készült.
Tekintettel az óriási érdeklődésre jegyelvétel délelőtt 11-től

Műszaki cikkek, Wolfner-
gépész, S. K. F. golyócsap-
ágyak, réz-, vas-armatúrák,
viz-, gőz-, gázvezetékcsövek
kaphatók. Barzel vaskeres-
kedés, Subotica. 10445

Házeladás. Szentán Arsenia
Černojevića u. 26. számú
házam 3 szobával és nagy
portával eladó. Darnai
Imre. 12112

Vegyeskereskedés, jóforgal-
mu, házál együtt eladó és
azonnal átvehető Szentán.
Darnai István kereskedő.
12113

Zongora eladó. Megtekin-
thető Prestolonasiednika
Petra uca 17. szám alatt
12157

Eladó sarokház vegyeske-
reskedéssel. Bácska Topolán
a legforgalmasabb utcában
levő, teljesen renovált ház
a benne levő állandóan jó-
forgalmu vegyeskereskedés-
sel együtt elköltözés miatt
jutányos áron eladó 100 da-
rab sertésre alkalmas hizla-
lóval, görével, istállóval és
egyéb mellékhelyiségekkel.
Felvilágosítással szolgál a
Bács-Topolyai Takarékpénz-
tár. 12042

Eladó földbirtok

Martonos határában, Orom
állomástól másfél kilomé-
terre, harminckét lánca föld
egy tagban szállással együtt
kedvező fizetési feltételek
mellett. Cim a kiadóban.
12239

KÜLÖNFÉLE

Két vagy három diák a
gymnázium közvetlen kö-
zelében teljes ellátást kap-
hat. Tudakozódní Trumbi-
ćeva 9. 12325

Forgalmas helyen üzlet-
helyiség november elsejére
kiadó. Zmaj Jovina uli-
ca 25. 12300

Kiadó szuterén üzlethelyi-
ség november elsejére. Ha-
rambašićeva 14. 12317

Kis szobát, üresen vagy bu-
torozva, keresek. Cimeket a
kiadó továbbít. 12.500+
szám alatt. 12500

Három szobás lakás kiadó
a kertvárosban Ruttkaynál.
Lelenház mögött. 12296

»Palma« cipők kiválósá-
gát minden vevőm dicséri.
»Palma« cipőáruház Hus-
piac, volt Mácskovicz-ház.
Gyermek iskolai cipők nagy
választékban. 10706

Blumit tukszemirtő pár
nap alatt gyökeresen el-
tűntet minden tukszemet
és borkeményedést. Ké-
szíti Blum gyógyszerár,
Subotica, főpostával szem-
ben. 11070

Gyümölcsfákról és bokor-
rózsákról név- és árjegy-
zékét díjtalanul küld Gallé
Viktor városi kertész, Sen-
ta. 11845

»Neo-Derma« kivonat biz-
tos szer viszketésgéggel já-
ró bőrgyulladások és bőrb-
ajok ellen 10 dinár elő-
zetes beküldése mellett
prospektust küld Nada la-
boratórium, Subotica.

Lakás és iroda

Subotica legforgalmasabb
helyén — a főposta mellet-
ti sarokházban — 1. évi
november hó első napjától
kiadó: 1. Egy erkélyes sa-
rokklakás, amely áll öt uc-
cai szobából, egy előszobá-
ból, egy cselédszobából a
szükséges mellékhelyisé-
gekkel. — 2. Egy udvari
(földszintes) irodahelyiség,
mely áll két udvari szoba,
egy előszoba és irattárból.
Jelenleg ügyvédi irodául
szolgál. Cim a kiadóban.
11470

Közvetítjük a legrovidebb
idő alatt az engedélyt
minden fajtájú, állampol-
gársági, itt-tartózkodási en-
gedélyt, (trafik, kávékimé-
rés, lícno i mesno pravo
stb.) Nemzetközi Iroda,
Subotica, Aleksandrova uli-
ca 9. 12163

Észak- és Délamerika ősz-
szes államainak jegyzéke
minden odautazásra von-
atkozó utbaigazítással
most tíz dinárért kapható.
Küldhető posta- vagy ok-
mánybélyegeken. Nemzet-
közi Iroda, Aleksandrova
ulica 9, Subotica. 12163

Lakás, egy szoba-konyha,
kamra azonnalra kiadó. —
Mažuranićeva ul. 19. 12216

Modern lakás, két szobás,
fürdőszobával november
elsejére kiadó, Sugár Manó
Tel. 47. 12225

Városi Takarékpénztár Suboticán

Takarék és folyó-
számlai betétek:

26.000.000
dinár

Az igazgatóság, hogy lehetővé tegye mindenkinek a kisebb összegek gyümölcsözött
gyűjtését is, elhatározta a

nyereményes heti befizetési takarékkönyvek újbóli bevezetését.

Az igazgatóság megállapítandó összeget több nyereményre felosztva ki fog sorsolni a
betétesek között. Ezzel alkalom nyílik, hogy a szerencsés betétes a megtakarított
tőkéjén és annak kamatain kívül esetleg nyereményben is részesüljön.

A befizetések minden napon eszközölhetők, a vidékiek a befizetéseket
postabelfize ési lapok utánján eszközlik.

A heti befizetési könyv annyi számot kap, ahány befizetési részről szól. Például: egy
könyv egy befizetési részről kapja a 35. számot, egy könyv öt befizetési részről a 36—40 számot.

A befizetések minden év november 1.-én kezdődnek.

195

Subotica város teljes
vagyonaival kezeske-
dik a Városi Takaré-
pénztár összes kötele-
zettségeiért és külön
még a betétekért